

**Raportul de activitate
al Ministerului Educației pentru anul 2013**

I. Analiza statistică generală a sectorului educației

La începutul anului de studii 2013 – 2014 în Republica Moldova funcționau 2936 de instituții de învățământ, cu un număr total de 638 967 de copii/elevi/studenți, și anume: 1418 de instituții preșcolare (situația de la 01.01.2013), cu un număr de 141083 de copii, 1374 de instituții primare și secundar generale, în care studiază 353100 de elevi, 67 de instituții de învățământ secundar profesional cu 18248 de elevi, 45 de colegii cu 29251 de elevi și 32 de instituții de învățământ superior cu efectivul de 97 285 de studenți (Tabelul 1).

Tabelul 1. Instituții, elevi/studenți și cadre didactice, pe tipuri de instituții

	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Instituții	1679	1667	1645	1612	1545	1518
Instituții de învățământ primar și secundar general	1526	1512	1489	1460	1397	1374
Instituții de învățământ secundar profesional	75	75	75	70	67	67
Instituții de învățământ mediu de specialitate(colegii)	47	47	48	48	47	45
Instituții de învățământ superior	31	33	33	34	34	32
Elevi/studenți	607889	579764	557884	537136	520015	497884
Instituții de învățământ primar și secundar general	436071	415462	396488	381418	367251	353100
Instituții de învățământ secundar profesional	24270	22161	21419	20320	19581	18248
Instituții de învățământ mediu de specialitate (colegii)	32683	32249	32164	31442	30725	29251
Instituții de învățământ superior	114865	109892	107813	103956	102458	97285

Cadre didactice	48183	48147	48729	47093	44946	42419
Instituții de învățământ primar și secundar general	36986	36998	37405	36203	34221	32100
Instituții de învățământ secundar profesional	2344	2234	2257	2200	2171	2144
Instituții de învățământ mediu de specialitate (colegii)	2438	2502	2574	2543	2551	2475
Instituții de învățământ superior	6415	6413	6493	6147	6003	5700

Comparativ cu anul de studii 2008 – 2009, numărul total al instituțiilor de învățământ s-a micșorat cu 9,6%, iar numărul instituțiilor de învățământ primar și secundar general s-a redus cu 10%. Totodată, numărul de instituții de învățământ preșcolar a fost în creștere cu 5,1%.

Numărul cadrelor didactice a constituit 54 951 și s-a diminuat față de anul precedent de studii cu 2,3 mii de persoane sau cu 4,1%.

Situația demografică din Republica Moldova determină nivelul de participare a populației la procesul de educație. În grupa de vârstă a populației cuprinsă între 3 – 23 de ani s-a înregistrat o micșorare de 12,6%, prin urmare numărul persoanelor implicate în procesul educațional (3 – 23 de ani) s-a redus cu 10%.

Rata de cuprindere în învățământul general obligatoriu pentru persoanele din grupa de vârstă 7 – 15 ani este de 88,4%, în diminuare cu 1,1% față de anul de studii 2008 – 2009. Cea mai mică rată de cuprindere în învățământ (28,8%) a fost înregistrată la nivelul grupei de vârstă 19 – 23 de ani, aceasta atingând, totodată, valoarea maximă pe parcursul ultimilor 5 ani.

II. Accesul la educație și formare profesională

1. Accesul la educația timpurie de calitate

1.1. Analiza statistică (la nivelul educației timpurii)

Rata de cuprindere în învățământul preșcolar în perioada 2008 – 2012 a crescut de la 74,4% la 82,1%.

Creșterea natalității și, respectiv, a numărului de copii de vârstă preșcolară a majorat ponderea copiilor care frecventează instituțiile preșcolare. La 01.01.2013, aceste instituții cuprindeau 141 083 de copii, adică cu 13,9% mai mult față de anul 2008.

Situația privind accesul copiilor la învățământul preșcolar s-a ameliorat considerabil, numărul instituțiilor preșcolare s-a majorat cu 69 de unități, cu 5% mai mult comparativ cu anul 2008, constituind 1418 de unități la 01.01.2013 (Tabelul 2).

Tabelul 2. Instituții preșcolare

	2008	2009	2010	2011	2012
Instituții preșcolare	1349	1362	1381	1400	1418
Copii	123903	125981	130041	135427	141083
Cadre didactice	11215	11696	11961	12330	12532

La data de 01.01.2013 la 100 de locuri în instituțiile preșcolare reveneau în medie 84 de copii, față de 77 de copii în anul 2008.

În 35 de instituții preșcolare au funcționat grupe specializate pentru copii cu necesități speciale, cu numărul de 2,1 mii de copii.

La 01.01.2013 numărul cadrelor didactice în instituțiile preșcolare a constituit 12 532 de persoane, cu 1317 sau cu 10,5% mai mult decât în anul 2008.

1.2.Perfecționarea cadrului normativ și de politici privind educația timpurie

Ministerul, pe parcursul anului 2013, a prezentat propuneri pentru revizuirea Regulamentului sanitar privind normele de igienă pentru unitățile de învățământ preșcolar. Ultima variantă este în lucru la Ministerul Sănătății.

1.3.Dezvoltarea și modernizarea rețelei de instituții de educație timpurie

În anul de referință a demarat procesul de pilotare a 3 modele educaționale comunitare pentru copiii de până la 3 ani în 10 instituții, preponderent din mediul rural. În urma implementării tranșei a III-a a proiectului „Parteneriat Global pentru Educație”, au fost renovate 25 de instituții preșcolare din cele 30 preconizate. Au fost deschise 11 instituții preșcolare: 7 – din fondul proiectului PGE și 4 – din sursele APL, pentru 630 de copii cu vârsta cuprinsă între 3 – 6(7) ani. Toate instituțiile deschise au fost dotate cu mobilier, iar în 7 din ele au fost amenajate terenuri de joacă.

1.4.Abordarea sistemică și diversificarea serviciilor de educație timpurie

În cadrul proiectului „Extinderea modelului de succes privind incluziunea educațională a preșcolarilor din Republica Moldova”, realizat în parteneriat cu AO „Femeia și Copilul – Protecție și Sprijin”, Criuleni, au fost înființate 3 grădinițe care promovează educația incluzivă în raioanele Leova, Edineț și Ștefan-Vodă, pentru circa 100 de copii cu dizabilități. Au fost create serviciile specializate de reabilitare – psihologic, kinetoterapeutic, logopedic, psihopedagogic – și dotate cu necesarul de inventar, utilaj, echipament de reabilitare, cărți și materiale didactice pentru copii și educatori. În baza ghidului „Incluziunea socio-educatională a copiilor cu dizabilități în grădinița de copii”, 50 de cadre didactice și specialiști din serviciile specializate de reabilitare a copiilor cu dizabilități și 38 de părinți au fost instruiți în domeniul educației incluzive.

2. Accesul la învățământul general obligatoriu

2.1. Analiza statistică (la nivelurile învățământului general)

Rețeaua instituțiilor de învățământ primar și secundar general este constituită din 1374 școli, gimnazii și licee, inclusiv 1372 de zi și 2 școli serale. Numărul acestor instituții s-a micșorat cu 23 de unități comparativ cu anul de studii precedent. Majoritatea instituțiilor de învățământ primar și secundar general (98,7%) reprezintă proprietate publică. În același timp, în țară funcționează 18 licee nestatale (Tabelul 3).

Tabelul 3. Școli primare, gimnazii, licee pe tipuri

	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Numărul de instituții – total	1526	1512	1489	1460	1397	1374
<i>Școli de zi</i>	1519	1505	1484	1457	1394	1372
Școli primare	92	91	85	83	108	112
Gimnazii	689	708	763	829	767	771
Licee	489	492	495	497	491	466
Școli medii	214	179	108	19	–	–
Școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică	35	35	33	29	28	23
<i>Școli serale</i>	7	7	5	3	3	2
Numărul de elevi – total, mii	436,1	415,5	396,5	381,4	367,2	353,1
<i>Școli de zi</i>	434,3	413,7	395,1	380,2	366,0	352,0
Școli primare	11,1	11,1	10,7	10,7	10,9	10,8
Gimnazii	106,4	105,5	112,3	124,7	119,8	120,0
Licee	254,3	245,9	240,8	237,8	232,9	219,3
Școli medii	58,5	47,5	28,0	4,4	–	–
Școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică	3,8	3,6	3,1	2,5	2,3	1,8
Clase pe lângă colegii	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
<i>Școli serale</i>	1,8	1,8	1,4	1,2	1,2	1,1
Numărul de elevi la 10000 locuitori	1222	1166	1114	1071	1032	992
Numărul de clase						17415

Ca urmare a procesului de optimizare a rețelei instituțiilor de învățământ general, numărul instituțiilor de învățământ primar și secundar general s-a redus cu 10% în anul de studii 2013 – 2014 în comparație cu 2008 – 2009. În anul de studii 2013 – 2014 s-a micșorat și numărul elevilor cu 19% față

de anul 2008 – 2009 (Tabelul 2). În medie pe țară, la 10 mii de locuitori au revenit 992 de elevi față de 1222 în anul 2008 – 2009.

La începutul anului de studii 2013 – 2014, în învățământul primar și secundar general au fost cuprinși 353100 de elevi, prezentînd o micșorare cu 3,9% față de anul de studii precedent. Majoritatea elevilor din învățământul primar și secundar general (98,8%) studiază în școli publice. Numărul elevilor în școlile private este de 4,2 mii de persoane sau cu 2,4% mai mult față de anul de studii 2012 – 2013.

Numărul copiilor înscriși în clasa I care au fost încadrați în programe de educație preșcolară a constituit 34,8 mii de persoane sau 97,3%, fiind practic la nivelul anului de studii precedent.

Distribuția elevilor din învățământul primar și secundar general de zi pe niveluri de învățământ este următoarea: 138,6 de mii (39,4%) reprezintă elevii din învățământul primar, 166,8 de mii (47,4%) – din învățământul gimnazial și 46,6 de mii (13,2%) din cel liceal.

În anul 2013, numărul de absolvenți în învățământul gimnazial a constituit 35,2 de mii de persoane, cu 8,3% mai puțin față de anul precedent. Numărul de absolvenți în licee a rămas la nivelul anului 2012, fiind de 18,8 mii de persoane.

În anul de studii 2013 – 2014, în instituțiile de învățământ primar și secundar general de zi și-au desfășurat activitatea didactică 32100 de persoane, ceea ce constituie cu 2121 de persoane sau cu 6,1% mai puțin decît în anul de studii precedent. Personalul de conducere constituie 3,7 mii de persoane sau 11,5% din totalul cadrelor didactice.

Pe grupe de vîrstă, situația cadrelor didactice din învățământul primar și secundar general de zi este următoarea: 5,1% au vîrsta sub 25 ani, 8,6% se află în grupa de vîrstă 25 – 29 ani, 19,6% au între 30 – 39 ani, 25,6% între 40 – 49 ani, 26,2% între 50 – 59 ani, iar 14,9% au vîrsta peste 60 de ani.

Din numărul total de cadre didactice, 58% sunt persoane cu vechimea în munca pedagogică de 20 ani și mai mult. Cadrele didactice cu studii superioare reprezintă 88,2%, iar cele cu studii medii de specialitate pedagogice – 9,9%. Ponderea femeilor în aceste niveluri educaționale este majoritară (84,8% din totalul de cadre didactice), iar în cazul personalului de conducere ponderea femeilor fiind de 85,5%.

În vederea asigurării accesului la educație, în școlile cu un număr mic de elevi se organizează instruire în regim simultan. În anul școlar 2012 – 2013 au fost înregistrate 360 de instituții cu un număr de 538 de clase complete (404 în școala națională; 134 în școlile cu instruire în limba rusă).

În cadrul Programului educațional „Pas cu pas” activează 193 de instituții preuniversitare (800 de clase I – IV).

A fost creată o bază de date cu privire la starea sănătății copiilor din instituțiile preuniversitare și atragerea lor în activitățile sportive în afara orelor de curs.

A fost creată o bază de date cu privire la încadrarea elevilor rromi în instituțiile de învățământ din republică (la 20.05.2013 – 1989 de copii rromi).

A fost actualizată baza de date cu privire la predarea disciplinelor limba și literatura ucraineană, găgăuză, bulgară, rusă în instituțiile de învățământ din republică.

A fost actualizată baza de date a instituțiilor de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale. (263 instituții în anul de studii 2012 – 2013, comparativ cu 281 în anul de studii 2000 – 2001).

2.2. Perfecționarea cadrului normativ și de politici privind învățământul primar, gimnazial, liceal și extrașcolar

Prin Ordinul ministrului nr. 679 din 04 iulie 2013 a fost aprobat Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2013 – 2014. În lista domeniilor și disciplinelor opționale pentru clasele I – IX au fost introduse „Surse de energie regenerabilă” și „Ghidarea în carieră”, iar pentru clasele liceale – „Educația interculturală” și „Tehnologia informației și a comunicației”. Cu întârziere au apărut și recomandările metodologice și manageriale – „Organizarea procesului educațional în învățământul preșcolar, primar și secundar general”, pentru anul de studii 2013 – 2014, la toate disciplinele școlare.

Au fost actualizate:

- *Regulamentul-tip al instituției de învățământsecundar general (școală primară, gimnaziu);*
- *Regulamentul de organizare și funcționare a liceelor*, fiind incluse modificări și ajustări în conformitate cu proiectul Codului Educației. La elaborarea proiectului *Regulamentului de organizare și funcționare a liceelor* au participat reprezentanții comunității educaționale din cadrul structurilor teritoriale, liceelor și subdiviziunilor ME. Regulamentul va putea fi pus în aplicare doar după aprobarea Codului Educației;
- *Regulamentul cu privire la admiterea în învățământul liceal*, aprobat prin ordinul ME nr.680 din 04 iulie 2013, în vederea organizării admiterii în învățământul liceal în anul de studii 2013 – 2014. Analiza rezultatelor admiterii în învățământul liceal a scos în evidență contextul de organizare a învățământului liceal din perspectiva funcționalității rețelei instituțiilor și claselor liceale deschise, precum și a notei medii de admitere;
- *Regulamentul cu privire la funcționarea claselor și grupelor cu program prelungit* (HCMES nr. 18/5 din 29.02.2002) și Ordinul METnr. 208 din 06.02.2006 *cu referire la orele de meditație; ScrisoareaMET nr.03.13.553 din 20.09.2006* (regulament redactat și consultat cu cadrele didactice din treapta primară).Necesitatea revizuirii a apărut din cauza confundării termenilor „ore de meditație” și „regim de activitate în grupele cu program prelungit” de către administrațiile instituțiilor de învățământ.

Au fost elaborate:

- un nou proiect al *Regulamentului-tip al Direcției Generale Raionale/Municipale de Învățământ,Tineret și Sport*, în parteneriat cu USM, care urmează a fi supus dezbaterilor publice;
- proiectul *Regulamentului de transportare a elevilor*. Au fost analizate propunerile de completare venite de la Direcțiile Generale Raionale/Municipale de Învățământ, Tineret și Sport și reprezentanții Consiliilor Raionale.

A fost inițiat procesul de revizuire și actualizare a Concepției educației fizice și sportului școlar.

2.3.Eficientizarea rețelei instituțiilor de învățământ general

Pe parcursul anului 2013 a fost monitorizat procesul de reorganizare a instituțiilor de învățământ secundar general. Au fost reorganizate 35 de instituții școlare. În anul 2013 au funcționat circa 200 de școli de circumscripție.

Totodată, a fost efectuată o analiză a rețelei instituțiilor de învățământ de tip liceal și a factorilor ce influențează evoluția sistemului educațional: scăderea populației de vîrstă școlară, sensibilizarea absolvenților treptei gimnaziale în diversificarea posibilităților de continuare a studiilor necesare pentru

antrenarea în câmpul muncii; conștientizarea contextului și cerințelor studiilor liceale. Astfel, în urma monitorizării procesului de deschidere a claselor a X-a de liceu, s-au constatat următoarele:

Numărul total de locuri disponibile la studiile liceale a fost de 21 620, au fost depuse 15156 (70,10 %) de cereri și înmatriculați 14556 (67,32%) de elevi, dintre care 5651 de elevi la profilul real, 8383 de elevi la profilul umanist, 221 de elevi la profilul arte și 301 elevi la profilul sport. Analiza denotă o scădere esențială a numărului de elevi înmatriculați la treapta liceală, în comparație cu anul precedent (cu 3364 de elevi mai puțin, cea mai semnificativă scădere fiind la profilul real – cu 2732 de elevi mai puțin, urmată de profilul umanist – cu 999 de elevi mai puțin și de profilul sport – cu 59 de elevi mai puțin). Scăderea solicitanților de studii liceale este determinată, în mare parte, de declinul demografic, de rezultatele sesiunii de BAC 2013, precum și de posibilitățile și oportunitățile de angajare în câmpul muncii în baza potențialului și capacităților proprii.

2.4. Înscrierea în învățământul general obligatoriu, prevenirea și diminuarea abandonului școlar

În cadrul comisiilor mixte, formate din colaboratorii direcțiilor de învățământ, ai instituțiilor de învățământ și ai comisariatelor de poliție, au fost desfășurate acțiuni în scopul înscrierii în învățământul general a copiilor din grupurile de risc și al prevenirii abandonului școlar.

Conform Dispoziției ministrului nr. 634 din 22.12.2012, a fost creat un grup de lucru interministerial, care, în perioada de referință, a elaborat proiectul Programului Național de combatere a abandonului școlar. Proiectul Programului este pregătit pentru discuții publice cu actorii interesați.

2.5. Monitorizarea frecventării școlii și a reușitei școlare

Cu privire la evidența copiilor rromi și școlarizarea lor, a fost realizat un studiu în cadrul Liceului teoretic „M. Eminescu”, Otaci, Ocnița. Actualmente, în liceu învață 185 de copii rromi (față de 137 de elevi rromi în anul de studii 2012 – 2013). Printre rezultatele pozitive pot fi evidențiate: lichidarea segregării copiilor rromi; deschiderea grupelor pregătitoare pentru copiii rromi; includerea în cursul „Istoria, cultura și tradițiile popor rus” a componentei „Tradițiile și cultura rromilor Moldovei”.

A fost organizată o masă rotundă cu privire la promovarea școlarizării copiilor rromi. La discuții au participat toți șefii direcțiilor generale învățământ, tineret și sport, precum și managerii instituțiilor de învățământ din raioanele cu localități compact populate de rromi (Cahul, Hîncești, Ungheni, Soroca, Călărași, Ocnița, Drochia, Ștefan-Vodă, Soroca, Nisporeni și UTA Găgăuzia).

O problemă aparte sunt minorii străini din Republica Moldova. A fost elaborată o bază de date privind situația lor. În urma unui studiu efectuat cu privire la copiii care au statut de refugiați și instituțiile de învățământ pe care le frecventează, s-a constatat: din totalul de 50 de copii, 14 sînt de vîrstă preșcolară (6 frecventează grădinița); 36 – de vîrstă școlară (7 nu frecventează școala, 22 frecventează instituțiile din mun.Chișinău, 7 – alte instituții din republică).

3. Accesul la învățământul secundar profesional

3.1. Analiza statistică (la nivelul învățământului secundar profesional)

La începutul anului de studii 2013 – 2014 în republică activau 67 de instituții de învățământ secundar profesional cu un contingent de 18248 de elevi, și anume 2 licee profesionale (cu 1379 de elevi), 44 de școli profesionale (cu 14215 de elevi) și 21 de școli de meserii (cu 2088 de elevi), 6 unități dintre ele funcționând pe lângă instituțiile penitenciare. Numărul elevilor în învățământul secundar profesional este în descreștere cu 6,8% față de anul de studii precedent. Repartizarea pe tipuri de școli arată că numărul de elevi s-a redus cu 9% în școlile profesionale și cu 4% în școlile de meserii, iar în cazul liceelor profesionale fiind înregistrată o creștere de 12%.

Înmatricularea. În anul de studii 2013 – 2014, în instituțiile de învățământ secundar profesional au fost înmatriculate 11,2 mii de persoane, cu 5,5% mai puțin față de anul de studii precedent. În baza studiilor gimnaziale au fost înmatriculate 9,4 mii de persoane sau 83,9%. În același timp, 86,3% din persoanele înmatriculate în baza studiilor gimnaziale sunt absolvenți ai anului 2013. În cazul înmatriculării în baza studiilor medii de cultură generală și liceale (1,2 mii de persoane), practic fiecare a doua persoană este absolventă a anului 2013.

În școlile profesionale au fost înmatriculați 8,3 mii de elevi, cu 0,6 mii de elevi mai puțin decât în anul precedent, din care 40,9% în grupe profesionale cu durata de studii de 3 ani. În liceele profesionale au fost înmatriculați 0,8 mii de elevi, cu 12,8% mai mult comparativ cu anul de studii 2012 – 2013. Ponderea celor înmatriculați în liceele profesionale în grupe profesionale cu durata de studii de 3 ani este de 47,8%. În școlile de meserii au fost înmatriculați 2,2 mii de elevi, cu 4,3% mai puțin comparativ cu anul de studii 2012 – 2013.

Absolvenți. În anul 2013 numărul de absolvenți a constituit 10,4 mii de persoane, reducându-se cu 0,4% față de anul anterior. Fiecare al treilea absolvent a urmat și studiile generale în paralel cu orele de instruire profesională.

În anul de studii 2013 – 2014, numărul cadrelor didactice s-a micșorat cu 1,2% comparativ cu anul precedent, constituind 2144 de persoane.

3.2. Perfecționarea cadrului normativ și de politici privind învățământul secundar profesional; corelarea politicilor învățământului secundar profesional cu alte politici sectoriale

În vederea realizării obiectivului de dezvoltare a unui sistem de formare profesională, orientat spre asigurarea cu resurse umane competitive a necesităților curente ale pieței forței de muncă, au fost întreprinse acțiuni de relansare și renovare a învățământului secundar profesional și mediu de specialitate. În acest scop, a fost elaborată și aprobată, prin Hotărârea Guvernului nr. 97 din 01.02.2013, *Strategia de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pentru anii 2013 – 2020 și Planul de acțiuni*. A fost elaborată și aprobată, prin Hotărârea de Guvern nr. 892 din 12.11.2013, *Foaia de parcurs privind acțiunile Guvernului în vederea dezvoltării învățământului vocațional/tehnic pentru perioada 2013 – 2014*.

Din cele 6 Curricula Modulare elaborate în perioada de referință, 3 sînt implementate: *Bazele antreprenoriatului, Lăcătuș instalator tehnică sanitară, Electromontor larepararea și întreținerea utilajului electric* (ordinele 861, 862, 863 din 28, 29, 30 august 2013), iar 3 sînt în proces de pilotare: *Viticultor, Bucătar, Electrogazosudor-montator* (ordinele nr.685, 686 din 09.07.2013).

Nomenclatorul meseriilor (profesiilor) pentru instruirea și pregătirea cadrelor în învățământul secundar profesional a fost completat cu 2 meserii noi: *fermier specializat în creșterea diferitelor culturi agricole și montator dispozitive și aparate radioelectronice*.

3.3. Modernizarea rețelei de instituții de învățământ secundar profesional

A fost elaborat proiectul Metodologiei de cartografiere a instituțiilor de învățământ secundar profesional și testarea acesteia în 3 instituții (Colegiul Politehnic din Chișinău, Școala Profesională nr.9 din Chișinău, Școala de Meserii din Bubuieci). Conform termenelor din Foaia de parcurs privind acțiunile Guvernului în vederea dezvoltării învățământului vocațional/tehnic pentru perioada 2013 – 2014, proiectul Metodologiei va fi consultat cu experții din cadrul Proiectului de Asistență Tehnică în învățământul secundar profesional și aprobat în trimestrul I al anului 2014.

Au fost finalizate cu succes proiectele „MOL-AGRI” și „Firma de Exercițiu”. Drept urmare, au fost create 2 centre de competență în domeniul învățământului agroindustrial (ȘP Nisporeni și ȘP Leova). Au fost efectuate investiții în sumă de 1.600 mii de euro (procurări de utilaj vitivinicol, formări ale cadrelor didactice și manageriale, construcția minifabricilor de vin).

Proiectul „Firma de exercițiu” a fost implementat în 18 instituții de învățământ secundar profesional cu o investiție de 684 de mii de euro (dotarea centralei Firmei de exercițiu, a cabinetelor pentru Firma de exercițiu, desfășurarea târgurilor naționale și internaționale, formarea formatorilor și a cadrelor didactice, elaborarea și editarea Curricula, a suportului de curs pentru profesor și pentru elev). Ambele proiecte au fost finanțate de ADA și KulturKontakt Austria, având drept cofinanțator Ministerul Educației.

3.4. Orientarea și ghidarea în cariera profesională a elevilor din învățământul general și secundar profesional

Orientarea și ghidarea în cariera profesională a elevilor din învățământul general se realizează în mod direct prin intermediul disciplinelor *Educație tehnologică, Educație civică, Informatică*, în baza disciplinelor opționale *Ghidare în carieră, Sculptură în lemn, Grafică de calculator, Automobilul, ABC-ul economic, Mini-ferma școlară, Spirit întreprinzător, Educația economică* (treapta gimnazială), *Tehnica traducerii, Instruirea antreprenorială, Informatică economică, Administrarea calculatoarelor și a rețelilor, Tehnologia informației și telecomunicațiilor* (treapta liceală), precum și în cadrul orelor de dirigenție.

Suplimentar au fost realizate următoarele acțiuni:

- analiza succintă a cadrului conceptual și normativ-reglator al procesului de ghidare în carieră în Republica Moldova;
- atelier consultativ desfășurat în perioada 3 – 5 septembrie 2013 cu participarea experților în domeniu din Austria;
- participarea la elaborarea notei analitice pentru inițierea Proiectului de reconceptualizare a sistemului și a procesului de ghidare în carieră;
- distribuirea în instituțiile de învățământ a suportului de curs Ghid de orientare profesională a tinerilor și planificare a carierei și a Culegerii de activități și teste pentru orientarea profesională a tinerilor (compilație realizată de către CIDDC).

În învățământul secundar profesional, mediu de specialitate și superior a devenit o tradiție desfășurarea activităților de *Ziua ușilor deschise* în diverse perioade.

Au fost organizate 63 de ședințe cu părinții și elevii din cadrul instituțiilor de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate cu tematica orientării profesionale și ghidării în carieră. Consiliul Directorilor de Colegii organizează anual câte două ședințe cu referire la orientarea profesională și ghidarea în carieră.

De o importanță deosebită menționăm conlucrarea cu centrul de ghidare și orientare profesională al Direcției generale municipale educație, tineret și sport din municipiul Chișinău în perioada aprilie – mai.

În perioada mai – iunie au fost organizate emisiuni de informare la posturile de radio *Vocea Basarabiei*, *Radio Moldova*, la posturile de televiziune *Moldova 1*, *Jurnal TV*, în cadrul cărora tinerii au aflat despre meseriile și ocupațiile de pe piața muncii, precum și despre instituțiile în care le pot studia.

Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă și Camera de Comerț și Industrie au organizat expoziții, concursuri la care au participat instituțiile de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate: *Fabricat în Moldova*, *Cel mai bun în meserie (în perioada martie – aprilie)*, *Tîrgul meseriilor (iunie)*, *Forul meseriilor/profesiilor (mai)*.

4. Accesul la învățământul mediu de specialitate

4.1. Analiza statistică (la nivelul învățământului mediu de specialitate)

La începutul anului de studii 2013 – 2014, în republică funcționau 45 de colegii, inclusiv 41 de colegii de stat și 4 colegii cu proprietate nestatală (cu 2 unități mai puțin comparativ cu anul de studii 2012 – 2013). Numărul total de elevi în colegii a constituit 29,3 mii de persoane, prezentînd o micșorare de 4,8% față de anul de studii precedent.

Înmatricularea. În anul de studii 2013 – 2014, în colegii au fost înmatriculate 8,2 mii de persoane, cu 6,8% mai puțin față de anul de studii precedent. Din numărul celor înmatriculați, în baza studiilor gimnaziale au fost admiși 87,2%, a studiilor liceale – 11,1%, a studiilor medii de cultură generală – 1,3% și a studiilor secundar profesionale – 0,4%. Comparativ cu anul de studii 2012 – 2013, se atestă o scădere de 0,5% a ponderii elevilor înmatriculați în baza studiilor secundar profesionale și de 0,4 % a celor înmatriculați în baza studiilor medii de cultură generală. În același timp, a crescut ponderea elevilor înmatriculați în baza studiilor liceale și gimnaziale (respectiv cu 0,9% și 0,1%). Din totalul persoanelor înmatriculate în baza studiilor gimnaziale, 96,7% sunt absolvenți ai anului 2013. În cazul persoanelor înmatriculate în baza studiilor liceale, ponderea acestor absolvenți este de 76,3%.

Absolvenți. În anul 2013, au absolvit colegiile 7,4 mii de persoane, la nivelul anului anterior. Comparativ cu anul 2012 numărul absolvenților a fost în creștere în colegiile de stat (mai mare cu 2,4%) și în descreștere în cele nestatale (mai mic cu 27,2%). Din numărul total de absolvenți, 81,3% au urmat studii integrate: liceale și cursurile de specialitate.

În anul de studii 2013 – 2014, numărul cadrelor didactice din învățământul mediu de specialitate s-a micșorat cu 3% comparativ cu anul precedent, constituind 2475 de persoane. Ponderea femeilor din numărul total de personal este de 69,8%.

4.2. Perfecționarea cadrului normativ și de politici privind învățământul mediu de specialitate; corelarea politicilor învățământului mediu de specialitate cu alte politici sectoriale

La 80% din disciplinele fundamentale și de specialitate din colegii incluse în planurile de învățământ au fost elaborate programe bazate pe competențe (la 78 de specialități). În urma elaborării

noilor programe, au fost indicate competențe de formare profesională atât la nivel de disciplină de studiu, cât și la nivel de specialitate. Noile programe au fost actualizate în concordanță cu realizările științei și tehnicii moderne.

Prin Ordinul ministrului nr. 857 din 23 august 2013 a fost aprobat și pilotat, de la 1 septembrie 2013, în 13 colegii, Sistemul Credite de Studii în învățământul mediu de specialitate. În această ordine de idei au fost elaborate:

- Regulamentul privind organizarea și desfășurarea procesului educațional în învățământul mediu de specialitate în baza Sistemului de Credite de Studii în învățământul profesional (ECVET);
- Planul-cadru pentru învățământul mediu de specialitate în baza Sistemul de Credite de Studii în învățământul profesional;
- Ghidul de implementare a Sistemului de Credite de Studii în învățământul profesional și în învățământul mediu de specialitate.

Au fost elaborate programele analitice la disciplinele fundamentale și de specialitate pentru anul I pentru specialitatea la care se pilotează sistemul de credite. Au fost implementate 57 de planuri de învățământ pe bază de credite la 57 de specialități.

4.3. Modernizarea rețelei instituțiilor de învățământ mediu de specialitate

În conformitate cu prevederile Legii învățământului și a recomandărilor UNESCO, a fost sistată admiterea în colegiile pedagogice la următoarele specialități: Pedagogia învățământului primar, Instruirea tehnologică, Instruirea muzicală, Instruirea în arte plastice, Educație fizică și sport. În trei colegii pedagogice a fost total sistată admiterea la specialitățile pedagogice (Colegiul Industrial-Pedagogic din Cahul, Colegiul Pedagogic „Alexandru cel Bun” din Călărași și Colegiul Pedagogic „Ion Creangă” al US Bălți).

4.4. Asigurarea unei infrastructuri adecvate pentru noul demers educațional

În anul 2013 au fost efectuate reparații curente în 61 de cămine din cele 77 ale instituțiilor de învățământ secundar profesional, în sumă de 3571501 de lei și reparații capitale în 16 cămine în sumă de 5275761 de lei. În colegiile din subordinea Ministerului Educației au fost efectuate reparații curente în 25 de cămine din cele 35, în sumă de 1480061 lei și reparații capitale în 10 cămine în sumă de 784930 lei.

5. Accesul la studii superioare

5.1. Analiza statistică (la nivelurile învățământului superior)

În anul de studii 2013 – 2014, numărul total al instituțiilor de învățământ superior este de 32 de unități, 19 instituții de stat și 13 instituții nestatale. Numărul instituțiilor nestatale s-a micșorat cu 2 unități comparativ cu anul de studii precedent. Două dintre cele 19 instituții de stat au doar Ciclul II – studii superioare de masterat.

La începutul anului de studii 2013 – 2014, numărul studenților a constituit 97 285 de persoane (cu excepția studenților străini), dintre care 78 919 (81,1%) își fac studiile în instituțiile de stat. Numărul total de studenți în învățământul superior s-a diminuat cu 5173 de persoane sau cu 5% comparativ cu anul de studii 2012 – 2013. Numărul studenților în instituțiile de stat în anul de studii

2013 – 2014, comparativ cu anul precedent, a scăzut cu 4,9%, iar în instituțiile nestatale cu 5,6 %. (Tabelul 5).

Tabelul 5. Studenți în învățământul superior pe forme de învățământ și forme de proprietate, în anii de studii 2012 – 2013 și 2013 – 2014

	2012 – 2013			2013 – 2014		
	Total studenți	dintre care:		Total studenți	dintre care:	
		Femei	în bază de contract		Femei	în bază de contract
Total	102458	57371	74118	97285	55067	69187
zi	70253	39851	43794	64352	36852	38223
frecvență redusă	32205	17520	30324	32933	18215	30964
Instituții de stat	83008	47639	54668	78919	45586	50821
zi	57982	33511	31523	53656	31084	27527
frecvență redusă	25026	14128	23145	25263	14502	23294
Instituții nestatale	19450	9732	19450	18366	9481	18366
zi	12271	6340	12271	10696	5768	10696
frecvență redusă	7179	3392	7179	7670	3713	7670

În medie, la 10 mii de locuitori revin 273 de studenți din instituțiile de învățământ superior, comparativ cu 288 de studenți în anul de studii precedent.

Efectivul de studenți cu frecvență la zi s-a diminuat, în comparație cu anul precedent, atât în instituțiile de stat (cu 4326 de persoane), cât și în cele nestatale (cu 1575 de persoane). Totodată, în instituțiile de stat s-a înregistrat o scădere semnificativă a numărului de studenți care își fac studiile în bază de contract (cu 3996 de persoane).

Studenții cu frecvență redusă dețin o pondere de 33,9%, cu 2,5% mai mult comparativ cu anul de studii 2012 – 2013. Ponderea femeilor din numărul total de studenți este de 56,6%.

Ponderea studenților care urmează studiile pe bază de contract cu taxă în instituțiile de stat este de 64,4% față de 65,9% în anul de studii 2012 – 2013. Pe forme de învățământ situația se prezintă astfel: la frecvență redusă majoritatea studenților sînt înscriși pe bază de contract (92,2% față de 92,5% în anul de studii 2012 – 2013), iar în cazul învățământului de zi, pe bază de contract sînt înscriși 51,3% față de 54,4% din anul precedent.

Distribuția studenților din învățământul superior pe programe relevă că 79,7% din numărul total de studenți sînt înscriși la studii superioare de licență, comparativ cu 80,3% în anul de studii 2012 – 2013, iar 15,2% – la studii de masterat (comparativ cu 14,7%) (Tabelul 6).

Tabelul 6. Studenți în învățământul superior după programe și forme de proprietate, în anii de studii 2012 – 2013 și 2013 – 2014 (persoane)

	2012 – 2013		2013 – 2014	
	Total	dintre care în instituții:	Total	dintre care în instituții:

	studenți	nestatale	de stat		studenți	nestatale	de stat	
			total	buget			total	buget
Total	102458	19450	83008	28340	97285	18366	78919	28098
Studii superioare de licență (Ciclul I)	82235	17131	65104	18400	77502	16169	61333	17613
Studii superioare de masterat (Ciclul II)	15066	2263	12803	6485	14802	2153	12649	7285
Studii superioare integrate	973	56	917	370	843	44	799	321
Studii superioare medicale și farmaceutice	4184	–	4184	3085	4138	–	4138	2879

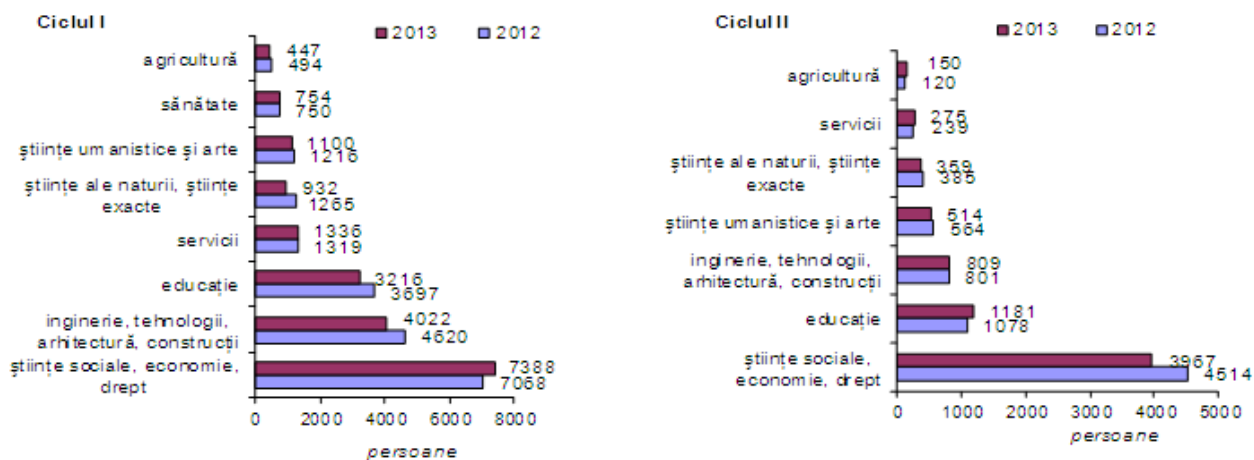
Înmatricularea. În anul de studii 2013 – 2014, în instituțiile de învățământ superior au fost înmatriculate 19,2 mii de persoane la Ciclul I (cu 1,2 mii de persoane mai puțin față de anul de studii precedent) și 7,2 mii de persoane la Ciclul II (cu 0,4 mii mai puțin).

Din numărul total al persoanelor înmatriculate la Ciclul I, 81,9% au fost înmatriculate în baza studiilor liceale (cu 2,7% mai puțin față de anul de studii precedent), 11,8% – în baza studiilor medii de specialitate (cu 0,9% mai mult), 4,1% – în baza studiilor secundar profesionale (cu 2,2% mai mult), 1,3% – în baza studiilor medii de cultură generală (cu 0,3% mai puțin) și 0,9% – în baza studiilor superioare.

Comparativ cu anul de studii 2012 – 2013, la Ciclul I se atestă creșterea numărului de studenți înmatriculați la domenii precum științele sociale, economie, drept – cu 4,5%, la servicii – cu 1,3% și la sănătate – cu 0,5%, în timp ce în alte domenii numărul de studenți înmatriculați s-a redus: la educație – cu 13%, inginerie, tehnologii, arhitectură, construcții – cu 12,9%.

La nivelul Ciclului II, se remarcă evoluții pozitive cu privire la numărul de studenți înmatriculați la următoarele domenii fundamentale: agricultură (+ 25,0%), servicii (+ 15,1%) și educație (+ 9,6%). Totodată, cel mai solicitat domeniu la Ciclul II rămâne a fi domeniul fundamental științe sociale, economie, drept (54,7% din numărul total de înmatriculați), deși numărul de studenți înmatriculați în acest domeniu s-a redus cu 12,1% față de anul de studii 2012 – 2013 (Figura 1).

Figura 1. Structura studenților înmatriculați conform domeniilor fundamentale, în anii de studii 2012 – 2013/2013 – 2014

În instituțiile de învățământ de stat au fost înmatriculate 16,2 mii de persoane la Ciclu I, inclusiv 9,6 mii pe bază de contract cu taxă de studii (cu 1,8% mai puțin față de anul de studii 2012 – 2013) și 6,5 mii de persoane la buget (cu 2,2% mai puțin). Numărul persoanelor înmatriculate la Ciclu II este de 6,2 mii de persoane, fiind în scădere cu 5,2% față de anul de studii 2012 – 2013. Deși, în general, numărul persoanelor înmatriculate la Ciclu II este în descreștere, numărul celor înmatriculați cu finanțare bugetară s-a mărit cu 4,8% comparativ cu anul de studii precedent și constituie 3,7 mii de persoane.

Numărul de studenți înmatriculați în sectorul nestatal constituie 4,0 mii de persoane sau cu 1,0 mii persoane mai puțin față de anul de studii 2012 – 2013. Trei pătrimi dintre aceștia urmează studiile la Ciclu I.

Absolvenți. În anul 2013, în Ciclu I, au absolvit 17,7 mii de persoane, înregistrându-se o scădere cu 11,9% comparativ cu anul 2012. În Ciclu II, numărul absolvenților este în creștere cu 7,4% și constituie 6,3 mii de persoane. Totodată, constatăm o majorare de 10% și în cazul studiilor superioare medicale/farmaceutice.

În legătură cu distribuția numărului de absolvenți pe domenii generale de studiu, remarcăm o pondere superioară a absolvenților din domeniul științelor economice și din cel al educației comparativ cu ponderea absolvenților din domeniile drept și activități ingineresti (28,8%, respectiv 15,4% din numărul total de licențiați față de 11,6%, respectiv 10,9%).

Personal didactic. În instituțiile de învățământ superior și-au desfășurat activitatea didactică 5,7 mii de persoane (personal de bază), cu 4,4% mai puțin comparativ cu anul de studii 2012 – 2013. Personalul didactic cu grad științific a constituit 2,8 mii de persoane, dintre care 2,4 mii de doctori în științe și 0,4 mii de doctori habilitați.

Informație cu privire la studenții străini: La începutul anului de studii 2013 – 2014, numărul studenților străini a constituit 2,1 mii de persoane, cu 5,4% mai mult față de anul de studii precedent. Cei mai mulți studenți sunt din Israel – 72,5%, Ucraina – 7,7%, România – 5,1%, Rusia – 3,8% și Turcia – 3,3%.

5.2 Asigurarea cadrului normativ în vederea (i) racordării învățământului superior la tendințele europene din domeniu, (ii) consolidării autonomiei universitare

În învățământul superior, au fost realizați pași concreți de elaborare și aprobare a noilor acte legislative și normative, și anume:

- a) Aprobarea amendamentelor la Legea învățământului privind crearea Agenției de asigurare a calității în învățământul profesional (ANACIP), precum și aprobarea ciclului III, studii superioare de doctorat (Legea nr.239 din 12.12.13).
- b) În curs de aprobare este un nou proiect de Lege pentru completarea anexei 1 la Legea nr.142-XVI din 7 iulie 2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I – o nouă specialitate *Chimia biofarmaceutică*.
- c) Aprobarea *Regulamentului-cadru cu privire la modul și condițiile de ocupare a locurilor cu finanțare bugetară în instituțiile de învățământ superior de stat din Republica Moldova* (Ordinul ministrului nr. 748 din 12.07.2013 și înregistrat la Ministerul Justiției cu nr. 933 din 19.08.2013), care urmează să contribuie la asigurarea cu locuri bugetare a celor mai buni studenți.
- d) În curs de aprobare este un nou Regulament privind stagiile de practică.
- e) Au fost aprobate modificări la Hotărîrea Guvernului nr. 196 din 22.02.2007 cu privire la taxele de înscriere.
- f) A fost elaborat proiectul de Hotărîre a Guvernului cu privire la modificările la Hotărîrea de Guvern nr. 195 din 13.03.2013 privind salarizarea rectorului din universitățile cu autonomie financiară.
- g) A fost elaborat proiectul de Hotărîre a Guvernului cu privire la modificările la Hotărîrea de Guvern nr. 923 din 04.09.2001 *Cu privire la plasarea în câmpul muncii a studenților*.
- h) Prin Hotărîrea Guvernului nr. 891 din 12.11.2013 au fost aprobate modificările și completările la Hotărîrea de Guvern nr. 1009 din 01.09.2006 *Cu privire la cuantumurile burselor de studii*.
- i) Este elaborat proiectul *Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea structurilor de autoguvernanță studențească*.

6. Asigurarea învățării pe tot parcursul vieții

6.1. Diversificarea serviciilor de formare continuă în conformitate cu standardele profesionale

Prin Ordinul ministrului nr. 1167 din 14 decembrie 2013, au fost actualizate și dezvoltate programele de formare/perfecționare periodică a competențelor în domeniul de specializare corespunzător funcției didactice obținute prin formarea inițială. Ele au fost publicate în Buletinul informativ nr.1, 2013, „*Catalogul cu privire la aprobarea planurilor/programelor de formare profesională continuă pentru anul 2014*”.

Conform *Catalogului*, personalul didactic beneficiază de o ofertă diversificată a furnizorilor de formare continuă prin actualizarea și dezvoltarea programelor bazate pe un sistem concurențial loial, de formare/perfecționare periodică, a competențelor în domeniul/domeniile de specializare.

6.2. Modernizarea sistemului de perfecționare a cadrelor în conformitate cu cererea de cadre și de noi competențe

Odată cu introducerea *Regulamentului de atestare a cadrelor didactice din învățământul preșcolar, primar, special, complementar, secundar și mediu de specialitate*, se implementează sistemul de credite profesionale pentru asigurarea mobilității și dezvoltării profesionale. În conformitate cu noul *Regulament* și-au perfecționat competențele profesionale 6256 de cadre didactice

și de conducere în cele 13 centre de formare/dezvoltare profesională continuă (Institutul de Științe ale Educației, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea de Stat din Tiraspol, Universitatea de Stat din Comrat, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, Institutul de Formare Continuă, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație, Centrul Educațional Pro Didactica, Programul Educațional „Pas cu Pas”).

În cadrul Institutului de Formare Continuă și-au perfecționat competențele profesionale la distanță 412 cadre didactice, utilizând sistemul de e-learning/învățământ deschis la distanță.

7. Promovarea și asigurarea educației incluzive la nivel de sistem educațional

7.1. Armonizarea cadrului normativ național de dezvoltare a educației incluzive cu politicile și normele internaționale în domeniu

Cu sprijinul UNICEF Moldova, a fost efectuată analiza cadrului normativ actual din perspectiva asigurării educației incluzive. Recomandările experților internaționali au fost introduse în proiectul Codului Educației.

7.2. Promovarea rolului educației incluzive în asigurarea șanselor egale la educație de calitate pentru toți copiii

Au fost formate grupuri de cadre didactice în domeniul elaborării testelor în învățământul gimnazial pentru elevii cu CES (54 de profesori de matematică, 60 de profesori de limba și literatura română, 6 profesori de limba română pentru alolingvi, 4 profesori de limba și literatura rusă). În baza testelor, 66 de elevi au participat la examenul de absolvire a treptei de gimnaziu.

Totodată, cca 635 de specialiști ai DGRÎTS au fost formați în domeniul implementării recomandărilor privind realizarea educației incluzive în practica educațională.

7.3. Implementarea Programului național și a planului de acțiuni pentru dezvoltarea educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011 – 2020

În anul de studii 2013 – 2014, cca 3500 de copii dezinstituționalizați au fost încadrați în 400 de instituții de învățământ general, în raport cu 1604 copii încadrați în 291 de instituții în anul 2012. A fost individualizat procesul educațional prin implementarea planurilor educaționale individualizate (PEI) pentru 2920 de copii în 2013, în raport cu 350 de copii în 2012.

În 2013, au obținut certificatul de absolvire a studiilor gimnaziale 66 de absolvenți cu cerințe educaționale speciale, incluși în învățământul general din 14 raioane, față de 27 absolvenți din 9 raioane în 2012.

În instituțiile de învățământ secundar profesional, în anul de studii 2012 – 2013 au fost cuprinși 171 de elevi cu dizabilități fizice și senzoriale. În sesiunea Admiterea 2013 în instituțiile de învățământ secundar profesional au fost înmatriculate 137 de persoane cu dizabilități (39 de copii invalizi de gradul I și II și 98 de copii cu deficiențe fizice și senzoriale), iar în colegii – 90 (82 de copii invalizi de gr. I-II și 8 cu deficiențe fizice și senzoriale).

În conformitate cu cota de 15% la Admiterea 2013, 91 persoane cu dizabilități au fost înmatriculate la studii cu finanțare bugetară în instituțiile de învățământ superior, ciclul I. A fost

organizată o ședință de lucru cu participarea persoanelor cu deficiențe ale văzului, înmatriculați la studii în învățământul superior.

Promovarea conceptului de educație incluzivă la nivel universitar implică următoarele acțiuni:

- diagnosticarea nivelului de implementare a cursului Educație incluzivă prin anchetarea ÎÎS;
- chestionarea selectivă a studenților din trei ÎÎS (UPS „Ion Creangă”, USTiraspol și US „Al. Russo” din Bălți);
- organizarea și desfășurarea Atelierului III *Formarea inițială și continuă în domeniul educației incluzive*, în cadrul Conferinței Internaționale EI: realități și perspective de dezvoltare în Republica Moldova (17 noiembrie – 18 noiembrie 2013).

8. Reintegrarea socioeducațională a copiilor aflați în instituțiile de tip rezidențial

8.1. Reorganizarea sistemului de instituții de tip rezidențial pentru educația și îngrijirea copiilor cu cerințe educaționale speciale

Rețeaua instituțiilor de *învățământ special* este formată din 23 de unități, cu 5 unități mai puțin comparativ cu anul de studii 2012 – 2013. Numărul elevilor înscriși în învățământul special a constituit 1807 persoane și s-a redus esențial comparativ cu anul de studii precedent (cu 21,4%), majoritatea elevilor din această categorie fiind integrată în școlile obișnuite. În cadrul acestor instituții, 76,9% din elevi sînt cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală, 10,5% – cu auz slab, 6,0% – cu vederea slabă, 3,3% – surzi și 3,3% – cu restanțe poliomielitice și paralizii cerebrale.

A fost inițiat procesul de evaluare a sistemului rezidențial de îngrijire a copilului în instituțiile rezidențiale, în parteneriat cu A.O. LUMOS, în scopul asigurării continuității reformei sistemului rezidențial. Rezultatele evaluării vor fi prezentate la începutul anului 2014 și vor sta la baza elaborării Planului de acțiuni cu privire la reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului și la dezvoltarea de servicii sociale pentru copii și familie pentru perioada 2014 – 2020.

În anul 2013 în subordinea Ministerului Educației erau 41 de instituții de tip rezidențial, dintre care: 10 școli de tip-internat pentru copii orfani și rămași fără îngrijirea părinților (1145 de copii); 1 casă de copii (32 de copii), 2 școli-internat sanatoriale (195 de copii); 6 instituții speciale pentru copii cu deficiențe fizice și senzoriale (479 de copii); 17 școli-internat auxiliare (1420 de copii) și 5 instituții rezidențiale în care nu sînt plasați copii, aflate în proces de lichidare. Pe parcursul implementării reformei sistemului rezidențial (2007 – 2012) circa 450 de copii din 6 școli-internat auxiliare au fost reintegrați în familii biologice, plasați în servicii sociale specializate și integrați în învățământul general. În anul 2013 procesul de transformare a instituțiilor de tip rezidențial a cuprins alte 7 instituții rezidențiale destinate copiilor cu dizabilități, dintre care 2 au fost lichidate, iar 5 sînt în proces de lichidare. Numărul copiilor cu cerințe educaționale speciale a scăzut în școlile speciale/auxiliare de la 2549, în anul de învățămînt 2011 – 2012, la 2300 în anul de învățămînt 2012 – 2013, pe cînd numărul acestora în școlile generale, în aceeași perioadă, a crescut de la 1604 la 2258 copii. Procesul de dezinstituționalizare a copiilor s-a bazat pe o abordare multidisciplinară și complexă, axîndu-se pe evaluarea inițială și complexă a copiilor și familiilor acestora, elaborarea pentru fiecare copil a planurilor individualizate de asistență, reintegrarea copiilor dezinstituționalizați în familia biologică/extinsă, dezvoltarea serviciilor comunitare și specializate (asistență parentală profesionistă, case de tip familie), pregătirea și transferul copiilor în servicii sociale și integrarea copiilor dezinstituționalizați în instituțiile de învățămînt general.

8.2. Instituirea/reorganizarea structurilor, formelor, posturilor de personal etc., pentru asigurarea asistenței psihopedagogice necesare dezvoltării copilului cu cerințe educaționale speciale

Pentru instruirea personalului care va asigura asistența psihopedagogică necesară dezvoltării copilului cu cerințe educaționale speciale, au fost create Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică, subordonat Ministerului Educației, și Serviciile raionale/municipale de asistență psihopedagogică. Regulamentele acestora au fost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.723 din 16.09.2013. Au fost create 35 de servicii de asistență psihopedagogică. Au fost instituite 250 centre de resurse pentru educație incluzivă și instruite 360 de cadre didactice de sprijin.

Pentru a asigura suportul didactico-metodic cu referire la incluziunea copiilor și tinerilor cu dizabilități, au fost elaborate și implementate prevederile privind realizarea Planului educațional individualizat; Ghidul metodologic privind adaptările curriculare și evaluarea progresului școlar în contextul educației incluzive; evaluarea finală și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale incluși în învățământul obligatoriu. Asistența specializată a copiilor cu dizabilități în instituțiile de învățământ general se realizează prin organizarea comisiilor multidisciplinare intrașcolare, crearea echipelor de elaborare și implementare a planurilor educaționale individualizate, angajarea cadrelor didactice de sprijin și instituirea centrelor de resurse pentru educație incluzivă la nivel de instituție de învățământ. În cadrul organelor locale de specialitate în domeniul învățământului ale administrației publice de nivelul doi, funcționează servicii de asistență psihopedagogică, instituite în scopul de a organiza evaluarea copiilor și de a acorda asistență psihopedagogică, de a stabili cerințele educaționale speciale și de a elabora recomandările privind măsurile de intervenție și serviciile de suport pentru incluziunea educațională. De asemenea, au fost consolidate capacitățile a circa 4000 de actori profesioniști și factori de decizie în domeniul reformării sistemului rezidențial de îngrijire a copilului și dezvoltarea educației incluzive (reprezentanți ai autorităților publice locale, manageri școlari, cadre didactice, cadre didactice de sprijin, asistenți sociali, asistenți parentali profesioniști, părinți-educatori etc.), cu suportul UNICEF, CCF Moldova, AO Keystone, Parteneriate pentru fiecare copil, Speranța, AO Lumos, AO Femeia și Copilul, Protecție și Sprijin.

În învățământul superior au fost elaborate 14 programe individuale pentru studenții cu cerințe educaționale speciale.

Ministerul Educației, cu suportul ONG-urilor active în domeniul dezvoltării educației incluzive, a realizat instruirea tematică a aproximativ 5450 de profesioniști în domeniu.

Concomitent, cu suportul UNICEF-Moldova, a fost finalizată, în anul 2013, prima etapă de instruire a circa 115 formatori locali, care vor asista DGR/MÎTS în dezvoltarea capacităților cadrelor didactice de a organiza cu elevii activități de prevenire a violenței prin intermediul metodelor interactive. Programul de formare include și aspecte privind lucrul cu copii cu dizabilități. La 23 august 2013 a fost aprobată, prin Ordinul ministrului nr. 858, *Metodologia de aplicare a Procedurii de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului*, care va oferi suportul necesar DGRÎTS în implementarea *Procedurii*, precum și în formarea, la nivel local, a cadrelor didactice în domeniul promovării activităților de prevenire a violenței în rândul copiilor și tinerilor.

8.3. Redirecționarea resurselor financiare de la instituțiile de tip rezidențial reorganizate spre dezvoltarea serviciilor sociale și educaționale alternative

În scopul de a asigura un pachet minim de servicii de educație incluzivă și servicii sociale destinate copiilor cu dizabilități, precum și de a determina costul acestora pentru beneficiar și de a planifica mijloacele financiare pentru serviciile respective, a fost aprobat Regulamentul privind redirectionarea resurselor financiare în cadrul reformării instituțiilor rezidențiale (Hotărârea Guvernului nr.351 din 29 mai 2012). Acest document prevede un modul de redirectionare a resurselor financiare în procesul reformării instituțiilor rezidențiale și acordarea unui pachet minim de servicii de educație incluzivă: Serviciul municipal/raional de asistență psihopedagogică și servicii de suport la nivelul instituției (cadrul didactic de sprijin și centrul de resurse pentru educație incluzivă). Astfel, pentru anul 2012 au fost prevăzute din bugetul de stat 1,6 mln de lei pentru dezvoltarea serviciilor raionale de asistență psihopedagogică pentru raioanele Criuleni, Florești și Ialoveni, iar pentru anul 2013, la nivel național, au fost prevăzute 22,2 mln de lei. De asemenea, pentru anul 2013 au fost planificate în buget 29,9 mln de lei pentru asigurarea copiilor cu cerințe educaționale speciale cu cadre didactice de sprijin (mijloacele financiare pentru salarizarea cadrelor didactice de sprijin au fost distribuite în funcție de numărul (40%) instituțiilor de învățământ secundar general din fiecare unitate administrativ teritorială, la situația de la sfârșitul anului 2011) și 37,2 mln de lei pentru crearea și dotarea centrelor de resurse de educație incluzivă (65,0 mii de lei pentru fiecare raion).

În cadrul procesului de dezinstituționalizare și prevenire a separării copilului de familie, autoritățile administrației publice locale acordă beneficiarilor servicii sociale și de educație incluzivă din pachetul minim, în corespundere cu necesitățile acestora, stabilite în urma procesului de evaluare complexă.

9. Integrarea sociolingvistică a reprezentanților minorităților etnice și a persoanelor migrante

9.1. Racordarea predării limbii și literaturii române în școlile cu instruire în limbile minorităților naționale la prevederile Cadrului European de Referință pentru Limbi. Integrarea sociolingvistică a elevilor

Rețeaua instituțiilor de învățământ preuniversitar din republică includea, în anul de studii 2012 – 2013, 1394 (365993 de elevi) de instituții (școli primare, gimnazii, licee), dintre care 262 (74223 de elevi) de instituții cu predare în limba rusă, iar 81 – mixte.

Înciclul I al învățământului superior, 82 % de studenți studiază în limba română, 14 % în limba rusă, 1,7% în limba bulgară, 2,2 % în limba găgăuză, 0,05% în limba ucraineană. În cadrul a cinci instituții de învățământ superior – USComrat, USTaraclia, USlavonă, Institutul Umanistic Contemporan, Școala Antropologică Superioară, limba de instruire este limba rusă. În scopul promovării culturilor etniilor conlocuitoare pe teritoriul RM, au fost înființate două universități regionale: USComrat, care oferă posibilitate găgăuzilor să învețe în limba lor maternă, și USTaraclia, unde locuiesc comunitățile bulgarilor, și se predau cursuri în limba bulgară.

A fost extins Proiectul „Integrarea sociolingvistică a elevilor alolingvi prin extinderea numărului de discipline școlare studiate în limba română” încă în 7 instituții de învățământ preuniversitar. Actualmente, în cadrul proiectului, circa 3125 de elevi studiază 8 discipline școlare în limba română, predate de 51 de cadre didactice din 23 de instituții de învățământ.

A fost elaborat Proiectul Programului național și Planul de acțiuni pentru 2014 – 2018 pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române de către alolingvi.

Au fost instruiți 50 de profesori cu privire la *Modalitățile de dezvoltare a competenței de audiere la orele de Limba și literatura română* pentru elevii cu instruire în limba rusă.

9.2. Asigurarea calității predării limbii române pentru străini

În contextul implementării Legii privind integrarea străinilor în Republica Moldova (nr. 274 din 27.12.2011), ministerul a elaborat și aprobat Metodologia cursurilor de studiere a limbii române pentru străini, prevăzute de Legea privind integrarea străinilor în Republica Moldova – bază normativă menită să asigure integrarea socioculturală și lingvistică a străinilor, aflați pe teritoriul republicii. Costul estimativ pentru instruirea unui străin, care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova, este de circa 350 lei/lună, ceea ce ar constitui 2100 lei pentru jumătate de an. În prezent, conform datelor Biroului de Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne, în republică se află circa 17 mii de străini dintre care 187 de străini beneficiază de o formă de protecție (statut de refugiat, protecție umanitară sau azil politic). Începând cu anul 2012, în colaborare cu ICNUR, în cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, au început să funcționeze cursurile respective. Până în prezent, toți străinii înscriși la cursuri au studiat gratuit. În anul 2012 au absolvit cursurile 13 străini. În anul 2013 erau încadrați 38 de străini.

În anul academic 2013 – 2014, în Republica Moldova au fost admiși la studii 1086 de studenți internaționali. Cei mai mulți studenți înscriși la studii în Republica Moldova provindin Israel, urmat de România, Federația Rusă și Ucraina, iar instituțiile de învățământ în care aceștia învață sunt Universitatea de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, USM, ASEM, Universitatea Tehnică a Moldovei, ULIM ș.a.

În cadrul instituțiilor de învățământ superior au fost organizate 250 de cursuri obligatorii în limba română la grupele alolingve din anii II și III.

De asemenea, în anul academic 2013 – 2014 în instituțiile de învățământ din Republica Moldova activează în calitate de profesori circa 50 de cetățeni străini.

III. Relevanța studiilor pentru viață, cetățenie activă și succes în carieră

1. Asigurarea relevanței educației timpurii

1.1. Abilitarea cadrelor didactice pentru aplicarea eficientă și corectă a standardelor de dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani

Au fost instruite 252 de cadre didactice și manageriale din 55 de instituții preșcolare (centre comunitare și grădinițe), inclusiv 17 specialiști de la DR/MÎTS, responsabili pentru Educația timpurie, cu privire la aplicarea standardelor de învățare și dezvoltare a copilului, precum și a standardelor profesionale naționale pentru educația timpurie, în cadrul proiectului „Îmbunătățirea accesului la servicii de educație de calitate pentru cei mai dezavantajați copii din Republica Moldova” (2011 – 2013), realizat de CNETIF cu sprijinul UNICEF.

Au fost organizate activități de mentorat pentru 120 de cadre didactice și manageriale din 43 de centre comunitare – câte 5 la fiecare instituție. În total au fost întreprinse 215 activități de mentorat.

Din sursele proiectului „Parteneriat Global pentru Educație” au fost reeditate pentru toate cadrele didactice și manageriale din sistem următoarele lucrări: Standardele de Învățare și Dezvoltare

a copiilor de la naștere la 7 ani; Standardele profesionale naționale pentru cadrele didactice din educația timpurie; Ghidul „1001 idei pentru o educație timpurie de calitate”; Ghidul „Incluziunea socioeducațională a copiilor cu dizabilități în instituția preșcolară”.

A fost elaborat Ghidul cadrelor didactice și specialiștilor din cadrul serviciilor specializate de reabilitare a copiilor cu dizabilități din grădinițele cu practici incluzive: „*Evaluarea pentru educația incluzivă a copiilor de vîrstă preșcolară și școlară mică*”.

1.2. Promovarea programelor de educație preșcolară capabile să satisfacă necesitățile cognitive, afective, sociale și fizice ale tuturor copiilor

În cadrul proiectului REPEMOL, realizat în parteneriat cu Filiala din Moldova a Fundației „Centrul pentru Politici și Servicii de Sănătate”, au fost elaborate Curriculumul și Ghidul metodologic al educatorului „Bazele securității vieții”, precum și materiale didactice pentru copii, în scopul dezvoltării unor comportamente care să asigure protecție împotriva accidentelor produse în condiții casnice și a celor rutiere.

1.3. Evaluarea impactului curriculumului, implementarea instrumentelor de evaluare a gradului de pregătire pentru școală

A fost finalizată prima etapă de pilotare a unui Instrument de Monitorizare a Pregătirii Copiilor pentru Școală.

2. Asigurarea relevanței studiilor în învățămîntul primar și secundar general

2.1. Perfecționarea cadrului normativ pentru proiectarea și actualizarea de curricula preuniversitare

Pentru a asigura o bună activitate a Consiliului Național pentru Curriculum a fost actualizată componența nominală și au fost aprobate listele grupurilor de experți pentru avizarea produselor curriculare.

Activitatea cu privire la dezvoltarea Referențialului de evaluare pe discipline școlare s-a desfășurat în continuare. În învățămîntul secundar general, au fost elaborați descriptori de evaluare a produselor care contribuie la măsurarea competențelor dezvoltate de elevi, în cadrul implementării Curricula disciplinare modernizate.

2.2. Formarea competențelor necesare pentru viață

În acest context, 300 de cadre didactice din republică au fost instruite în domeniul dezvoltării competenței de comunicare corectă, coerentă și persuasivă a elevilor, în cadrul a 8 sesiuni de formare metodologică la nivel republican.

Au fost operate modificări la nivel de Plan-cadru referitoare la instruirea elevilor privind securitatea vieții și sănătății copiilor, au fost elaborate sugestii metodologice pentru managerii școlari și profesori în scrisorile metodice la disciplinele de studiu.

În perioada campaniei „16 zile fără violență”, în instituțiile de învățămînt secundar profesional și mediu de specialitate, au fost organizate circa 45 de mese rotunde, 78 de ore de dirigenție cu tematica – drepturile omului.

În instituțiile de învățămînt superior au avut loc 3 conferințe; în 5 instituții – mese rotunde; în 7 instituții – dezbateri în domeniul drepturilor omului.

2.3. Promovarea curriculumului la decizia școlii (CDȘ), a cross-curriculumului și abilitarea cadrelor didactice în proiectarea CDȘ

Conform Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2013 – 2014, a fost elaborat Curriculumul pentru disciplina opțională „Tehnologia informației și comunicațiilor” (clasele X – XII), care a fost examinat și aprobat de către Consiliul Național pentru Curriculum. În lista domeniilor și disciplinelor opționale pentru clasele I – IX au mai fost introduse „Surse de energie regenerabilă” și „Ghidarea în carieră”, iar pentru clasele liceale – „Educația interculturală”.

De asemenea, 25 de profesori au beneficiat de formare în elaborarea și aplicarea CDȘ *Tradiții și obiceiuri folclorice și resursele educaționale ale muzeului școlar*.

A fost realizat seminarul *metodologic republican* „Școala și biserica – parteneriat pentru educație” cu tema: „1700 ani de la proclamarea Edictului de la Milan – model de toleranță și de conlucrare între Stat și Biserică”, cu participarea colaboratorilor DGÎTS responsabili de predarea disciplinei opționale „Religia” (circa 70 de persoane), a reprezentanților Mitropoliei Chișinăului și a întregii Moldove, precum și ai Mitropoliei Basarabiei și ai Episcopiei Romano-Catolice de Chișinău.

Un grup de 21 de persoane au participat la *școala de vară* pentru cadrele didactice din republică, ce activează în proiectul-pilot „Egalitatea începe cu educația”, implementat de Amnesty – International Moldova în parteneriat cu Ministerul Educației.

3. Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a învățământului profesional

3.1. Dezvoltarea cadrului normativ cu privire la proiectarea curriculară

Au fost elaborate 6 Curricula Modulare, dintre care 3 sînt implementate: *Bazele antreprenoriatului, Lăcătuș instalator tehnică sanitară, Electromontor larepararea și întreținerea utilajului electric* (ordinele 861, 862, 863 din 28, 29, 30 august 2013) și 3 sînt în proces de pilotare: *Viticultor, Bucătar, Electrogazosudor-montator* (ordinele nr.685, 686 din 09.07.2013).

Au fost elaborate programele bazate pe competențe la disciplinele fundamentale și de specialitate în colegii la peste 80% din disciplinele incluse în planurile de învățământ, la 78 de specialități (anii I-IV). În urma elaborării noilor programe, au fost indicate competențe de formare profesională atât la nivel de disciplină de studiu, cît și la nivel de specialitate. Noile programe au fost actualizate în concordanță cu realizările științei și tehnicii moderne.

3.2. Consolidarea competențelor de proiectare curriculară

Au fost elaborate, aprobate și implementate 57 de planuri de învățământ în bază de credite la 57 de specialități.

Au fost elaborate programele analitice la disciplinele fundamentale și de specialitate pentru anul I pentru specialitatea la care se pilotează sistemul de credite.

3.3. Modernizarea curriculumului din învățământul vocațional/tehnic în conformitate cu necesitățile pieței muncii

Au fost efectuate completări la Nomenclatorul meseriilor (profesiilor) pentru instruirea și pregătirea cadrelor în învățământul secundar profesional prin includerea a 2 meserii noi: *fermier specializat în creșterea diferitor culturi agricole și montator dispozitive și aparate radioelectronice*.

3.4. Elaborarea și implementarea Sistemului de Credite de Studii Transferabile în învățământul postsecundar profesional

De la 1 septembrie 2013 (în 13 colegii) are loc elaborarea, aprobarea și pilotarea Sistemului de Credite de Studii în învățământul mediu de specialitate (ordinul nr. 857 din 23 august 2013). În această ordine de idei, au fost realizate următoarele:

✓ Elaborarea și aprobarea actelor normative cu privire la Sistemul de Credite de Studii în învățământul mediu de specialitate (Regulamentul privind organizarea și desfășurarea procesului educațional în învățământul mediu de specialitate în baza Sistemului de Credite de Studii în învățământul profesional (ECVET); Planul-cadru pentru învățământul mediu de specialitate în baza Sistemului de Credite de Studii în învățământul profesional; Ghidul de implementare a Sistemului de Credite de Studii în învățământul profesional și învățământul mediu de specialitate).

4. Modernizarea curriculumului universitar

4.1. Schimbarea paradigmei curriculumului universitar

Promovarea noii paradigme curriculare rămâne în continuare o prioritate. Procesul de modernizare a curricula pe cursuri/module în conformitate cu cerințele pieței muncii este o responsabilitate asumată de cadrele didactice universitare. În altă ordine de idei, pentru a consolida calitatea acestora, toate universitățile au primit recomandarea ca profesorii să studieze limba engleză, precum și modulul psihopedagogic în cazul celor care nu au realizat pregătirea pedagogică necesară.

4.2. Implicarea mediului de afaceri în procesul de dezvoltare curriculară și a Cadrului Național al Calificărilor

A fost elaborat și pus în aplicare Cadrul Național al Calificărilor pentru 3 domenii de formare profesională: economie, inginerie și agricultură. Aceste documente au menirea să orienteze procesul de studii spre formarea competențelor solicitate pe piața muncii. La elaborarea Cadrului Național al Calificărilor au participat, de asemenea, agenți economici, parteneri sociali, mediul de afaceri.

4.3. Corelarea curriculumului universitar cu Cadrul Național al Calificărilor

Au fost aprobate noi planuri de învățământ pentru studiile superioare de licență (169 planuri) și studiile superioare de masterat (141 planuri).

Un nou proiect de Metodologie a Cadrului Național al Calificărilor se află în proces de dezbateri. În contextul centrării procesului de studii pe student și al formării competențelor generale și profesionale, în cadrul programelor TAIEX, cu susținerea Comisiei Europene, au fost organizate câteva activități pentru cadrele didactice universitare.

În octombrie 2013 a fost organizat atelierul de lucru *Învățământul centrat pe student în învățământul superior*, cu participarea a 6 experți străini și formarea a 65 de cadre universitare și studenți.

4.4. Formarea competențelor de a răspunde la provocările societății

În cadrul unei misiuni a experților Comisiei Europene s-a discutat, în iulie, 2013, despre *Instruirea concomitentă în două domenii înrudite* la domeniul de formare profesională *141 Educație și formarea profesorilor*. Drept urmare, a fost actualizată Dispoziția ME privind instruirea concomitentă în două domenii înrudite în baza bunelor practici europene – 32 de specialități duble, precum și introducerea modulului psiho-pedagogic perfectat (a fost elaborată o circulară și remisă instituțiilor de învățământ superior).

În septembrie 2013, o altă misiune de experți a avut ca subiect: *Expertiza proiectului Regulamentului-cadru privind stagiile de practică în învățământul superior*.

Primele rezultate ale colaborării universităților cu mediul economic internațional reprezintă formarea cadrelor calificate la specialitatea „Inginerie și management (în transportul auto) în cadrul Universității de Stat „A.Russo” din Bălți în colaborare cu compania „Draexelmaier” și Universitatea de Științe Aplicate din Landshut (Germania).

Grupul german Draexelmaier a donat Universității 40 de monitoare pentru a ajuta studenții la cursul „Proiectarea asistată de calculator”. În luna iunie, Universitatea din Landshut a donat Universității materiale didactice în valoare de 3000 de euro, toate fiind destinate studierii diferitor discipline din planul de studiu.

În anul de studii 2013 – 2014, Universității de Stat „A.Russo” din Bălți i-au fost alocate alte 3000 de euro pentru procurarea literaturii în limba română, inclusiv din librăriile din România.

Recent, Universitatea de Stat „A.Russo” din Bălți a primit o donație de la Universitatea din Landshut – *omniliine de asamblare a automobilelor* pentru promovarea lucrărilor de laborator la câteva discipline din planul de învățământ.

5. Cercetarea – instrument de formare profesională avansată și vector de susținere a performanței și calității în învățământul superior

Calitatea personalului didactic din universități este o condiție importantă pentru îmbunătățirea studiilor. În acest context, menționăm următoarele acțiuni întreprinse:

- Instruirea în domeniul asigurării calității în învățământul superior din RM a 45 de cadre didactice și a 60 de studenți cu susținerea ESU și a Agenției Austriece în Asigurarea Calității;
- Studierea limbii engleze de către 218 de cadre universitare;
- Formarea psihopedagogică a 436 de cadre universitare;
- 78 de dosare ale cadrelor universitare au fost examinate și înaintate la titlurile științifico-didactice la CNAA;
- 15 rectori au beneficiat de formare profesională în contextul implementării sistemelor e-learning în universități, iar alți 8 rectori s-au format în domeniul respectiv.

Performanța în cercetare reprezintă un criteriu de evaluare și promovare a calității programelor de formare profesională și a personalului științifico-didactic din învățământul superior, de aceea se impune necesitatea instituirii mecanismelor de atragere a tinerilor cu performanțe în cercetare. Este necesară instituirea de mecanisme transparente și competitive de susținere financiară a cercetării.

IV. Dezvoltarea resurselor umane

1. Analiza statistică generală a resurselor umane din învățământ

În anul de studii 2012 – 2013 numărul cadrelor didactice în republică a constituit 54 951 și s-a diminuat față de anul precedent de studii cu 2,3 mii de persoane sau cu 4,1%.

Anii	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Cadre didactice	59362	60425	59054	57276	54951
Instituții preșcolare	11215	11696	11961	12330	12532
Instituții de învățământ primar și secundar general	36998	37405	36203	34221	32100
Instituții de învățământ secundar profesional	2234	2257	2200	2171	2144
Instituții de învățământ mediu de specialitate(colegii)	2502	2574	2543	2551	2475
Instituții de învățământ superior	6413	6493	6147	6003	5700

La 01.01.2013 numărul cadrelor didactice în instituțiile preșcolare a constituit 12 532 de persoane, cu 1317 sau cu 10,5% mai mult decât în anul 2009 – 2010.

În anul de studii 2013 – 2014, în instituțiile de învățământ primar și secundar general de zi și-au desfășurat activitatea didactică 32100 de persoane, ceea ce constituie cu 2121 de persoane sau cu 6,1% mai puțin decât în anul de studii precedent. Personalul de conducere constituie 3,7 mii de persoane sau 11,5% din totalul cadrelor didactice.

Pe grupe de vîrstă, situația cadrelor didactice din învățământul primar și secundar general de zi este următoarea: 5,1% au vîrsta sub 25 ani, 8,6% se află în grupa de vîrstă 25 – 29 ani, 19,6% au între 30 – 39 ani, 25,6% între 40 – 49 ani, 26,2% între 50 – 59 ani, iar 14,9% au vîrsta peste 60 ani.

Din numărul total de cadre didactice, 58% sînt persoane cu vechimea în munca pedagogică de 20 de ani și mai mult. Cadrele didactice cu studii superioare reprezintă 88,2% din numărul total, iar cele cu studii medii de specialitate pedagogice – 9,9%. Ponderea femeilor în aceste niveluri educaționale este majoritară (84,8% din totalul cadrelor didactice), iar în cazul personalului de conducere, ponderea femeilor fiind de 85,5%.

În instituțiile de învățământ secundar profesional, numărul cadrelor didactice s-a micșorat cu 1,2% comparativ cu anul precedent, constituind 2144 de persoane.

Totodată, și numărul cadrelor didactice din instituțiile de învățământ mediu de specialitate s-a micșorat cu 3% comparativ cu anul precedent, constituind 2475 de persoane. Ponderea femeilor din numărul total de personal este de 69,8%.

În instituțiile de învățământ superior numărul cadrelor didactice este, de asemenea, în diminuare cu 4,4% comparativ cu anul precedent, constituind 5,7 mii de persoane. Ponderea femeilor din numărul

total de personal este de 69,8%. Personalul didactic cu grad științific a constituit 2,8 mii de persoane, inclusiv 2,4 mii de doctori în științe și 0,4 mii doctori habilitați.

2. Sporirea atractivității profesiei de pedagog și atragerea și menținerea cadrelor performante în sistem

2.1. Perfecționarea cadrului normativ cu privire la resursele umane din învățământ

A fost elaborat proiectul Legii pentru modificarea Legii învățământului. Esența modificărilor constă în achitarea indemnizațiilor și facilităților tinerilor specialiști de către autoritățile publice locale de nivelul II. Proiectul a fost prezentat Guvernului pentru aprobare.

Un alt proiect elaborat a fost proiectul Legii privind managementul instituțiilor publice de învățământ. Proiectul prevede procedura de eliberare din funcție a directorilor care nu au fost numiți în funcții pe bază de concurs. Proiectul a fost avizat de ministerele de resort și urmează a fi prezentat, repetat, pentru aviz Ministerului Justiției.

A fost negociată și încheiată Convenția Colectivă (nivel ramural) cu Sindicatul de ramură. Prin convenție sunt stabilite drepturi suplimentare pentru angajații din domeniul învățământului.

2.2. Promovarea imaginii și a statutului social al pedagogului

Pentru monitorizarea procesului de atestare a cadrelor didactice au fost efectuate 10 vizite de lucru cu privire la atestarea/formarea continuă a cadrelor didactice: la Liceul teoretic „M. Eminescu”, r. Strășeni, Direcția raională de învățământ r. Strășeni, Liceul teoretic „Orizont”, mun. Chișinău, Colegiul Național de Comerț, Colegiul de Transporturi, Colegiul Național de Medicină și Farmacie „R. Pacalo”, Colegiul Politehnic din Bălți, Colegiul Tehnic Feroviar din Bălți, Liceul profesional nr.2, mun. Chișinău, Școala Profesională nr.9, mun. Chișinău. Prin Ordinul ministrului nr. 388 din 14 mai 2013 au fost constituite 24 de Comisii republicane de atestare pe discipline școlare și de profil care au evaluat cadrele didactice și de conducere în cadrul susținerii publice a Rapoartelor de autoevaluare, Lucrărilor metodice și a Interviuului de performanță pentru gradul didactic întâi și superior. În cadrul sesiunii de atestare pentru anul 2013, au fost atestate 6421 de cadre didactice și de conducere, dintre care: Grad didactic doi – 4723; Grad didactic întâi – 1390; Grad didactic superior – 308.

Annual se organizează Concursul republican *Pedagogul anului*. Pe parcursul anului 2013 pentru performanțele realizate au fost menționate cu Diploma ministerului 1207 persoane, cu Diploma Guvernului – 50 de persoane. Au fost propuse pentru decorare cu distincții de stat 47 persoane.

2.3. Asigurarea cu cadre didactice pentru toate nivelurile sistemului educațional

Necesarul de cadre didactice în învățământul secundar general pentru anul de studii 2013 – 2014 a constituit 1052 de specialiști. Au fost repartizați 781 de tineri specialiști. Au rămas neacoperite locurile vacante la matematică și fizică. Motivul neacoperirii locurilor vacante la aceste discipline școlare îl constituie numărul insuficient de absolvenți în raport cu necesarul de cadre la disciplinele respective.

În conformitate cu art. 53 din Legea învățământului, tinerilor specialiști le-au fost achitate indemnizațiile în trei tranșe: tranșa I – 269 de tineri, tranșa II – 335 de tineri specialiști, tranșa III – 333 de tineri specialiști.

3. Formarea continuă a cadrelor didactice și manageriale

3.1. Perfecționarea cadrului normativ privind formarea continuă a cadrelor didactice și manageriale

După discuții publice, a fost aprobat, prin Ordinul ministrului nr. 336 din 03 mai 2013, „Regulamentul de atestare a cadrelor didactice din învățământul preșcolar, primar, special, complementar, secundar și mediu de specialitate”. Regulamentul prevede stabilirea gradului de confirmare a competențelor profesionale ale cadrelor didactice, vizează modalitatea de evaluare a cadrului didactic în teritoriu în baza creditelor profesionale. În primul rând, toate responsabilitățile acestui proces sunt delegate instituțiilor de învățământ. Comisiile de evaluare sînt create în cadrul instituțiilor de învățământ prin decizia Consiliului profesoral. În al doilea rînd, solicitanții de grade didactice sînt în vizorul opiniei profesorilor și al comunității. În al treilea rînd, activitățile cadrului didactic rămîn cele obișnuite, cu precizarea că acesta va demonstra competențele sale profesionale în cadrul unui anumit număr de activități educaționale: ore la clasă, activități extracurs, ore la clasă în cadrul seminarelor, întrunirilor metodice, asistențe personale la lecțiile colegilor și analiza lor. Astfel, se oferă un rol mai mare unității de învățământ în procesul de atestare. Atitudinea, în acest caz, a fiecărui cadru didactic față de sine și față de colegul său trebuie să fie una foarte corectă, echidistantă și obiectivă.

3.1. Instituirea sistemului de mentorat

Au fost implementate programele de incluziune profesională a tinerilor specialiști, programele de mentorat, menite să sprijine debutul în cariera didactică. Astfel, prin activitățile de mentorat au fost ghidați 336 de tineri specialiști.

Activitățile de mentorat sunt prevăzute și în Fișa de atestare a cadrului didactic. Sistemul de credite profesionale reglementează procesul de acumulare, recunoaștere și transfer al creditelor profesionale, precum și creșterea responsabilității personale a fiecărui profesor în activitatea sa didactică.

Au fost create și dotate cu echipament electronic și utilaj de instruire 130 de centre de mentorat (100%) în toate raioanele țării. În baza acestora vor fi organizate instruirile cadrelor didactice și manageriale pentru realizarea mentoratului pedagogic în domeniul educației timpurii.

Au fost instruiți în domeniul mentoratului pedagogic 25 de formatori naționali de mentori, 260 de mentori locali și 40 de specialiști de la DR/MÎTS (adică 100% din numărul preconizat), responsabili pentru educația timpurie.

V. Evaluarea, monitorizarea și asigurarea calității în educație

1. Sistemul național de standarde în educație

1.1. Elaborarea/perfecționarea standardelor pentru educație

A fost inițiat procesul de pilotare a *Standardelor pentru serviciile specializate ale grădinițelor incluzive*, adoptate de către Consiliul Național pentru Curriculum în decembrie 2012.

Au fost perfecționate și aprobate prin Ordinul ministrului educației nr.970 din 11.10.2013 și decizia Colegiului ME nr.3 din 30.09.2013 *Standardele de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului*.

Au fost elaborate instrumentele de evaluare a standardelor menționate și pilotate în 15 instituții de învățământ preuniversitar.

A fost elaborat referențialul de evaluare a competențelor în baza standardelor de eficiență a învățării la disciplinele de studii; au fost elaborate instrumentele de evaluare aferente standardelor de eficiență a învățării. Pe parcursul lunilor septembrie – octombrie 2013 au fost desfășurate seminare de formare la Institutul de Științe ale Educației în domeniul aplicării ansamblului de instrumente de evaluare a competențelor la toate disciplinele de studii.

Au fost aprobate, prin ordinul comun al Ministerului Educației și Ministerului Muncii, Protecției Sociale și a Familiei, Standardele Ocupaționale pentru meseriile: *Lăcătuș instalator tehnică sanitară; Cofetar; Zugrav; Viticultor* (ordinul nr. 64 din 11.02.2013), *Pietrar - zidar; Fierar-betonist* (ordinul nr. 987 din 21.10.2013).

1.2. Implementarea standardelor

Au fost desfășurate seminare republicane privind organizarea procesului educațional la 17 discipline școlare cu privire la „Formarea competențelor specifice disciplinei prin prisma standardelor de eficiență a învățării”.

Circa 600 de specialiști au fost formați în aplicarea prevederilor metodologice de sporire a calității procesului educațional în învățământul preuniversitar la toate disciplinele din Planul-cadru de învățământ.

2. Crearea cadrului instituțional pentru asigurarea calității în educație

2.1. Asigurarea cadrului normativ de reglementare pentru monitorizarea și evaluarea externă a calității în învățământul general

Pentru asigurarea cadrului normativ de reglementare pentru monitorizarea și evaluarea externă a calității în învățământul general a fost organizat, cu sprijinul TAIEX, seminarul cu privire la conceptualizarea Inspectoratului Național Școlar.

2.2. Evaluarea externă a programelor de studii la specialitatea Drept

În contextul implementării Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011 – 2016, Ministerul Educației este responsabil de componenta 7.2.1. p.1 a Planului de acțiuni – *Realizarea evaluărilor externe ale calității învățământului juridic superior din Republica Moldova în conformitate cu bunele practici europene și principiile de la Bologna*.

În acest sens, a fost elaborată de către un grup de experți și aprobată de Colegiul MEMetodologia privind evaluarea programelor de studii universitare de licență în vederea acreditării. A fost lansată achiziția publică a serviciilor de evaluare externă a programelor la specialitatea Drept.

Cîştigatoarea concursului a fost declarată Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățămîntul Superior (ARACIS), cu care s-a semnat un contract de prestare a serviciilor de evaluare externă a programelor de studii pentru anul 2014.

Contractul presupune ședințe de instruire/consultare a persoanelor responsabile de elaborarea rapoartelor de autoevaluare în cadrul universităților, elaborarea propriu-zisă a rapoartelor de autoevaluare în cadrul universităților, vizita experților ARACIS în instituțiile de învățămînt superior, decizia despre acreditare.

Evaluarea externă a programelor la Drept a fost preconizată să se desfășoare în 19 universități cu circa 11800 de studenți la ciclul I, dar la acreditare vor participa doar 17 universități, deoarece 2 dintre ele și-au sistat activitatea în perioada respectivă.

În virtutea aceluiași principiu, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N.Testemițanu” a solicitat evaluarea externă a programelor de studii de către agenții internaționale. Astfel, programele la *Medicină* de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N.Testemițanu” vor fi evaluate în martie, 2014 de către Federația Mondială a Învățămîntului Medical.

2.3. Evaluarea externă și acreditarea internațională în cadrul proiectului TEMPUS „Asigurarea calității în învățămîntul superior din Republica Moldova”

În proiectul nominalizat participă 6 universități din RM, Universitatea din Leipzig, Universitatea Tehnică din București, Universitatea din Girona și Agențiile de Asigurare a Calității din Austria, Germania, reprezentanții ESU și Ministerul Educației.

Pentru acreditarea internațională vor fi selectate 3 programe de studii la 3 specialități din cele 18 propuse, de la cele 6 universități naționale din domeniile Științe ale Educației, Inginerie, Științe Agricole și vor fi acreditate internațional de către Agenția germană AQAS, membru EQAR.

Acreditarea va avea loc în perioada 2014 – 2015, după cum urmează:

- a) pînă la 15 decembrie 2013 – ajustarea Metodologiei de către AQAS;
- b) în ianuarie 2014 – atelier de lucru în Germania pentru aplicarea Metodologiei și a criteriilor de elaborare a rapoartelor de autoevaluare;
- c) în august 2014 se va aproba decizia de a începe procesul de acreditare internațională a programelor și se vor selecta cele 3 programe;
- d) în noiembrie 2014 – februarie 2015 în universități va avea loc evaluarea externă a programelor de studii de către AQAS;
- e) în mai 2015 – se va aproba decizia despre acreditarea programelor de studii.

2.3. Instituirea Agenției de Asigurare a Calității în Învățămîntul Profesional

Prin decretul președintelui Republicii Moldova și legea nr.239 din 12.12.2013 a fost aprobată modificarea la Legea Învățămîntului privind instituirea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățămîntul Profesional.

Agenția va fi o entitate independentă, care va funcționa în baza standardelor și metodologiilor de evaluare aprobate de Guvern și, respectiv, în concordanță cu standardele europene de asigurare a calității. Evaluarea va viza mai multe aspecte: capacitatea instituțională, rezultatele academice, calitatea programelor, rezultatele cercetărilor științifice, managementul instituțional.

Agenția va evalua programele tuturor instituțiilor din învățămîntul superior și profesional și va face acreditarea instituțională. Instituțiile de învățămînt acreditate în trecut vor trebui să facă dovada că

toate programele lor corespund standardelor, să obțină autorizare de funcționare provizorie pentru programele noi și să-și reconfirme acreditarea o dată la cinci ani. Instituțiile/organizațiile care doresc să intre pe piața serviciilor educaționale vor trebui să obțină o autorizare de funcționare provizorie care le va permite organizarea admiterii și desfășurarea procesului de studii. La următoarea etapă, aceștia trebuie să fie acreditați pentru a putea emite diplome și alte acte de studii recunoscute de Ministerul Educației. Obiectivul acreditării constă în asigurarea că instituția de educație satisface standardele minime de calitate ale unei instituții de învățământ superior și profesional, fapt ce va garanta încrederea comunității academice, beneficiarilor, angajatorilor și a publicului, în general.

VI. Managementul resurselor din educație

1. Planificarea și managementul rețelei instituțiilor de învățământ

1.1. Cartografierea rețelei de instituții de învățământ pe niveluri educaționale

În vederea realizării acestei activități a fost anunțat un concurs de angajare a trei consultanți locali, care au lucrat la elaborarea noii baze de date și a cerințelor funcționale care aparțin Sistemului Informațional Educațional (SIE), numit și Sistemul Informațional de Monitorizare în Educație (SIME).

Sistemul Informațional Educațional (în continuare SIE) este destinat automatizării proceselor de colectare, actualizare și stocare a datelor referitoare la învățământul general din Republica Moldova. Datele din SIE sînt utilizate de factorii de decizie de la nivelurile instituțional, raional/municipal și național pentru planificarea strategică, monitorizarea învățământului, identificarea copiilor ce au abandonat școala, a copiilor aflați în situație de risc și a celor cu necesități educaționale speciale. Trebuie menționat faptul că: (a) baza de date nu conține informații despre învățământul special; și (b) baza de date nu conține informații despre învățământul privat.

Exploatarea experimentală a Sistemului a inclus următoarele etape:

- Instalarea Sistemului modernizat de cartografiere pe Serverul Centrului Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație;
- Emiterea Ordinului Ministerului Educației nr. 969 din 11 octombrie 2013 cu privire la completarea cu date a Sistemului Informațional de Management Educațional;
- Instruirea specialiștilor din direcțiile raionale și municipale de învățământ, responsabili de actualizarea datelor la nivel de unități teritorial-administrative de nivelul doi (23 octombrie 2013);
- Instruirea specialiștilor din instituțiile de învățământ, responsabili de actualizarea datelor la nivel de unități școlare (24–30 octombrie 2013);
- Actualizarea datelor primare în instituțiile de învățământ;
- Verificarea datelor colectate și corectarea acestora;
- Emiterea Ordinului Ministerului Educației nr. 1125 din 28 noiembrie 2013 cu privire la instruirea specialiștilor aparatului central al Ministerului Educației în utilizarea Sistemului Informațional Educațional;
- Instruirea specialiștilor aparatului central al Ministerului Educației în utilizarea Sistemului Informațional Educațional;

- Analiza datelor colectate.

Corectitudinea și veridicitatea datelor colectate s-a efectuat prin compararea acestora cu datele oficiale ale direcțiilor raionale și municipale de învățământ și cu cele ale Biroului Național de Statistică.

1.2. Dezvoltarea cadrului normativ pentru facilitarea acordării de servicii private în educație și încurajarea parteneriatelor sectoriale, intersectoriale, naționale și internaționale

Actualmente, învățământul superior privat este reprezentat de 13 instituții, cu 2 instituții mai puțin decât în anul precedent. În acest an s-au retras de pe piața serviciilor educaționale Universitatea de Studii Aplicate din Moldova și Institutul Umanistic Contemporan.

În baza Acordului cu România, pe teritoriul RM funcționează 2 filiale ale universităților din România: filiala Universității „Dunărea de Jos” din Galați în cadrul Universității de Stat „B.P. Hașdeu” din Cahul și filiala Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași în cadrul Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți.

A fost elaborat și propus universităților spre examinare Conceptul Sistemului Informațional de Management Universitar (SIMU).

2. Eficientizarea finanțării educației

2.1. Dezvoltarea și implementarea mecanismelor de finanțare a învățământului preșcolar, primar și general

Începând cu 1 ianuarie 2013, funcția de întreținere a școlilor primare și secundare generale a fost transferată de la autoritatea publică locală de nivelul I (primării) la APL-urile de nivelul II (consiliile raionale), după intrarea în vigoare a modificărilor aplicate la Legea nr.435-XVI din 28 decembrie 2006 privind descentralizarea administrativă. Această măsură a fost însoțită de aplicarea la nivel de țară a metodei de finanțare bazate pe *cost standard per elev* în instituțiile de învățământ de stat primar și secundar general.

Pe parcursul anului 2013, echipa de consultanți responsabili de monitorizarea procesului de desfășurare a implementării noului mecanism de finanțare:

- au organizat seminare tematice (cu durată de 1 zi) în fiecare raion referitoare la prevederile noii metodologii și la autonomia școlară, cu participarea directorilor și contabililor din instituțiile școlare, reprezentanților administrațiilor publice locale, contabililor responsabili de sectorul educație, a reprezentanților direcțiilor de învățământ și finanțe din raioane;
- au acordat suport metodic privind aplicarea formulei la calcularea bugetelor școlilor și la repartizarea componentei raionale;
- au efectuat analize privind evoluția indicatorilor financiari și de rețea pentru perioada anilor 2007 – 2013.

În urma acestor transformări, la data de 31 decembrie 2013, 795 de instituții de învățământ primar și secundar general (61,1%) din 1302 au devenit autonome cu statut de executor secundar de buget; au fost deschise 2 instituții și închise 16 pe parcursul anului 2013; s-au reorganizat 35 instituții școlare.

În același timp, cu suportul unui expert internațional, a fost analizată și evaluată formula de finanțare în scopul de a îmbunătăți condițiile de finanțare a instituțiilor de învățământ primar și secundar general. Formula a fost evaluată sub aspectul eficienței, echității, simplității, transparenței în aplicare și al sensibilității la diferențele locale în costuri.

Recomandările de îmbunătățire a formulei de finanțare urmează a fi analizate și, în funcție de capacitatea de plată a bugetului, se vor face recomandări pentru a opera modificări la cadrul normativ legal.

2.2. Promovarea autonomiei financiare a instituțiilor de învățământ superior

De la 1 ianuarie 2013, toate instituțiile de învățământ superior publice au trecut la autonomia financiară. Acest proces a permis mai multă libertate conducerii universităților în promovarea noilor programe de studii, în elaborarea metodologiilor de admitere, în selecția cadrelor universitare etc.

În sesiunea de admitere din 2013 în învățământul superior, candidații au avut dreptul să depună dosarele de înscriere la mai multe specialități și la mai multe universități concomitent, ceea ce a permis celor mai performanți să obțină un loc bugetar.

Autonomia financiară a permis universităților să planifice 3 700 000 de lei pentru reparația căminelor, să contribuie la majorarea salariilor cadrelor didactice etc.

În această perioadă a fost elaborată *Metodologia de calculare a taxelor de studii în învățământul superior*, care urmează să fie aprobată de Guvernul Republicii Moldova în anul 2014.

3. Modernizarea infrastructurii și a bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ

3.1. Definirea standardelor de calitate ale infrastructurii în educație pe niveluri și actualizarea normativelor funcționale, sanitaro-igienice și de securitate

La elaborarea Standardelor de asigurare a calității pentru școlile de circumscripție (în continuare Standarde) conducerea Ministerului Educației a solicitat de la experții angajați în acest exercițiu corelarea Standardelor de asigurare a calității cu Standardele privind școala prietenoasă copiilor (SPC). În perioada 11 – 15 februarie 2013, a avut loc un seminar la care au participat grupurile de lucru constituite de către Ministerul Educației, în colaborare cu UNICEF-Moldova, pentru revizuirea Standardelor privind SPC. Această activitate a fost realizată la Institutul de Științe ale Educației, sub îndrumarea consultanților angajați de către UNICEF.

Activitatea grupurilor de lucru a constat în revizuirea, reformularea și diminuarea numărului de standarde și de indicatori privind SPC, precum și demararea procesului de elaborare a instrumentelor de evaluare asociate acestor standarde. Au fost concepute și aplicate (la școala din Băcioi) instrumente-pilot care, pe baza feedbackului obținut în urma pilotării, au fost dezvoltate în instrumentele finale.

Au fost revizuite produsele „Standarde de asigurare a calității pentru școlile de circumscripție”, cu o definiție clară a acestor standarde, bazată pe dimensiunile asigurării calității agreeate cu Ministerul Educației, precum și „Cadrul conceptual general și cuprinzător privind asigurarea calității pentru școlile de circumscripție” și „O listă redusă de standarde esențiale de asigurare a calității în școlile decircumscripție”.

3.2. Modernizarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ

Au fost finalizate cu succes proiectele „MOL-AGRI” și „Firma de Exercițiu”. Impactul acestora constă în crearea a 2 centre de competență în domeniul învățământului agroindustrial (Școala Profesională din Nisporeni și Școala Profesională din Leova). S-au efectuat investiții în sumă de 1.600 mii euro (procurări de utilaj vitivinicol, formări ale cadrelor didactice și manageriale, construcția minifabricilor de vin).

Proiectul „Firma de exercițiu” a fost implementat în 18 instituții de învățământ profesional cu o investiție de 684 mii de euro (dotarea centralei Firmei de exercițiu, a cabinetelor pentru Firma de exercițiu, desfășurarea târgurilor naționale și internaționale, formarea formatorilor și a cadrelor didactice, elaborarea și editarea Curricula, a suportului de curs pentru profesor și al celui pentru elev).

Ambele proiecte au fost finanțate de ADA și KulturKontakt Austria, avînd drept cofinanțator Ministerul Educației.

În anul 2013, în cadrul proiectului „CONCEPT”, finanțat de Fundația Internațională Liechtenstein Development Service (LED), au fost dotate 14 școli profesionale cu utilaj în sumă de 3.404.000 lei.

Proiectul „Îmbunătățirea calității învățământului profesional și mediu de specialitate în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor TIC din RM” este implementat în 4 colegii și 2 școli profesionale (perioada decembrie 2012 – decembrie 2015). Bugetul total al proiectului este estimat la 540697 euro. În anul 2013 au fost organizate traininguri pentru Conceptul de curriculum, analize de necesități, vizite de studiu în Austria (15 persoane), acțiuni de promovare a proiectului, acțiuni pentru care au fost investiți 64.541 euro.

S-a desfășurat proiectul-parteneriat de instruire a meșteșugarilor Kreishandwerkerschaft Hersfeld-Rotenburg, Germania, cu un buget de 1.400.000 euro. Au beneficiat de dotări 6 instituții de învățământ (5 școli profesionale și o școală-internat auxiliară). În consecință, au fost întreprinse următoarele acțiuni: elaborarea Ghidului și a materialelor didactice pentru meseria Tîmplar și Sudor, mese rotunde pentru diseminarea bunelor practici privind formarea profesională continuă, dezvoltarea parteneriatelor sociale etc.

S-a implementat proiectul „Consolidarea capacităților furnizorilor de pregătire profesională în sectorul apă și canalizare în Republica Moldova”, finanțat de către Cooperarea Austriacă pentru Dezvoltare, implementat de către Institutul de Formare a Capacităților Profesionale (2013 – 2016). Au fost dotate laboratoarele în 4 școli profesionale la meseriile Lăcătuș instalator tehnică sanitară și Electromontor la repararea și întreținerea utilajului electric (ȘP Rezina, ȘP Corbu, ȘP nr. 1 Bălți, ȘP c. Alexandreni, Sîngerei), costul acestor dotări fiind de 658.100 mii de euro.

A fost implementat proiectul „Activitatea de instruire în Antreprenoriat și angajare în câmpul muncii” (MEEETA-II). Proiectul a fost finanțat de către Fundația Internațională Liechtenstein Development Service (finanțarea proiectului 750000 de euro) și implementat de către Winrock Moldova (decembrie 2009 – decembrie 2013). În consecință au fost întreprinse următoarele acțiuni: elaborarea de Curriculum modular la Bazele antreprenoriatului și a suportului de curs pentru elevi și cadre didactice, formări ale cadrelor didactice.

Colegiile și școlile profesionale (84 instituții de învățământ) au beneficiat de suportul Guvernului RM prin dotarea cu calculatoare, tehnică multimedia, alte bunuri materiale în sumă de 12.557.850 de lei (Hotărîrea Guvernului nr.297 din 18.05.2013 și Hotărîrea Guvernului nr. 838 din 29.10.2013).

A fost implementat proiectul cu Misiunea religioasă catolică „Caritas Moldova” finanțat de Misiunea Caritas Elveția (620 mii de euro). A fost reparat atelierul pentru instruire practică la ȘP Ștefan-Vodă, reparate și dotate cu utilaj atelierelor ȘP Vulcănești, a fost semnat un Memorandum și inițiate lucrările de reparație a atelierelor ȘP Rîșcani.

Au fost întreprinse următoarele acțiuni în vederea îmbunătățirii bazei tehnico-materiale a instituțiilor de formare profesională:

- a) structurile de asigurare a calității din 6 universități au fost dotate cu computere, sisteme xerox, multimedia etc., în valoare de 87000 de euro;
- b) Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți a fost dotată cu utilaj și literatură pentru specialitatea Inginerie în transport auto, în valoare de 30 000 de euro.
- c) 9 centre universitare au fost dotate pentru e-learning, în valoare de 176 000 de euro;
- d) un centru de excelență de la Universitatea Tehnică a Moldovei și alte 7 universități au fost dotate cu computere, platforme pentru formări în domeniul profesional, în valoare de 220000 de euro;
- e) în cadrul Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți activează un centru de instruire în e-learning cu 3 laboratoare și cu o rețea de 50 de computere.

3.3. Asigurarea cu transport școlar a elevilor și îmbunătățirea infrastructurii de acces

Transportarea elevilor în anul curent de studii se realizează atât cu cele 109 autobuze școlare procurate și repartizate în raioane de către Ministerul Educației, cât și prin procurarea serviciilor de transportare a elevilor realizate de către Administrația Publică Locală, din contul alocațiilor prevăzute de finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ. În cadrul pregătirii instituțiilor de învățământ de noul an de studii au fost identificate și reparate 157 de trasee de transport școlar din 30 raioane (în comun cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor).

4. Asigurarea cu manuale și materiale didactice

4.1. Asigurarea cu manuale și alte materiale didactice

Asigurarea cu manuale a elevilor din învățământul preuniversitar se realizează în baza Hotărârii Guvernului nr. 448 din 09 aprilie 1998 „Cu privire la asigurarea cu manuale a elevilor din învățământul primar, gimnazial și liceal” (cu modificările ulterioare).

Pentru anul de studii 2013–2014 lista manualelor pentru editare a fost aprobată prin ordinul Ministrului Educației nr. 649 din 06 iulie 2012 „Despre asigurarea cu manuale a elevilor din învățământul preuniversitar în anul de studii 2013–2014”.

Activitățile realizate pentru îndeplinirea acestui ordin au fost:

a. Avizarea tuturor actorilor implicați în elaborarea și editarea manualelor școlare asupra titlurilor ce urmează a fi editate în anul 2013. Anunțul respectiv a fost plasat pe pagina electronică a Ministerului Educației imediat după semnarea ordinului.

b. Editarea manualelor pentru anul 2013 care s-a realizat pe 2 căi:

1. *Reeditarea manualelor în rezultatul Studiului de vivacitate organizat în anii 2011 și 2012.*

În această listă au fost incluse:

➤ Învățământul primar:

- clasa I - *Limba și literatura română (Abecedar), Limba și literatura rusă (Bucvari);*

- clasa IV - *Limba și literatura română (maternă), Limba și literatura rusă (maternă), Limba și literatura găgăuză (maternă), Limba și literatura ucraineană (maternă), Limba și literatura bulgară (maternă), Matematica, Științe, Educație Muzicală, Educație Tehnologică.*
- Învățământul gimnazial:
 - clasa VIII - *Limba și literatura română (maternă), Limba și literatura rusă (maternă), Limba și literatura găgăuză (maternă), Limba și literatura ucraineană (maternă), Limba și literatura bulgară (maternă), Biologia, Fizica, Chimia, Informatica; Geografie.*

Asigurarea elevilor din învățământul primar, gimnazial și liceal cu titlurile de manuale școlare menționate a început încă în luna noiembrie 2012.

Pentru achiziția manualelor propuse spre reeditare s-au realizat următoarele:

1. În perioada noiembrie – decembrie 2012 toate instituțiile școlare au înaintat comenzi prealabile pentru manuale la Fondul Extrabugetar pentru Susținerea Manualelor și au fost formate tirajele respective pe țară;
2. În perioada ianuarie – februarie 2013 Ministerul Educației a negociat prețurile cu editurile care au reeditat manualele propuse. Drept urmare, Fondul Extrabugetar pentru Susținerea Manualelor a perfectat și semnat 10 contracte de achiziții ale manualelor școlare dintr-o singură sursă cu 5 edituri, în sumă totală de 7,2 mln. lei;
3. În perioada aprilie – iulie 2013 Fondul a achiziționat toate aceste titluri de manuale, care au fost stocate la IS MoldDidactica;
4. În lunile iulie – august 2013 toate aceste titluri de manuale au fost distribuite și transportate în raioane. Cheltuielile pentru distribuirea și transportarea manualelor școlare în raioane au constituit circa 650 mii de lei.

Pentru prima dată, în anul 2013, au apărut unele probleme la acest capitol:

1. Editura Vector V-N care a reeditat titlurile de manuale *Limba și literatura rusă (maternă)* pentru clasele a IV-a și a VIII-a, invocând mai multe motive, a admis întârzieri de aproape 2 luni la îndeplinirea contractelor de achiziții. Ministerul Educației, la începutul lunii august, a avertizat această editură asupra nerealizării contractului. La sfârșitul lunii august manuscrisele au fost prezentate pentru evaluare și aprobarea „Bun de tipar”, fapt care a tergiversat achiziția și distribuirea acestor titluri de manuale până în luna septembrie 2013.
2. A fost prelungit termenul de utilizare pentru manualele pentru clasa a XI-a planificate pentru reeditare în anul 2013 prin Ordinul ME nr. 647 din 20 iunie 2013.

2. *Manualele editate prin concurs*

În urma licitației publice 1590/12 din 20 februarie 2013 „Elaborarea și achiziția manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal” a fost organizat concursul de elaborare și editare a manualelor școlare pentru învățământul gimnazial, fiind propuse următoarele titluri de manuale:

- Învățământul primar:
 - clasa IV - *Limba și literatura română* (școala cu predare în limba rusă)
- Învățământul gimnazial:

- Clasa VI: *Educație civică*;
- Clasa VIII: *Limba și literatura rusă* (școala națională), *Educație civică*, *Matematica*;
- Clasa IX: *Limba și literatura rusă* (școala națională);
- Învățământul liceal:
- Clasa XI: *Literatura universală* (școala cu predare în limba română), *Educație civică*.

Deschiderea ofertelor a avut loc la data de 15 februarie 2013. La licitație au participat 11 edituri. Pentru cele 8 titluri înaintate de către Ministerul Educației, pentru concurs au fost propuse 22 oferte după cum urmează:

- *Limba și literatura română* (școala rusă), clasa IV – 2 oferte;
- *Educație civică*, clasa VI – 5 oferte;
- *Limba și literatura rusă* (școala națională), clasa VIII – 2 oferte;
- *Educație civică*, clasa VIII – 4 oferte;
- *Matematica*, clasa VIII – 3 oferte;
- *Limba și literatura rusă* (școala națională), clasa IX – 2 oferte;
- *Literatura universală* (școala cu predare în limba română), clasa XI – 2 oferte;
- *Educație civică*, clasa XI – 2 oferte.

Pentru două titluri (Istoria, cl. IX și Istoria, cl. XII) a fost organizat un concurs separat. Pentru aceste titluri de manuale au oferat 4 edituri și au fost depuse 5 oferte.

Pentru achiziția manualelor declarate câștigătoare s-au realizat următoarele:

- 1) În perioada februarie – aprilie 2013 au fost evaluate ofertele declarate câștigătoare.
- 2) În perioada mai – iunie 2013 Fondul a perfectat și semnat 7 de contractat de achiziții ale manualelor cu 4 edituri, în sumă totală de 5,5 mln. lei. Pentru manualele de Istorie au fost semnate 2 contracte de achiziții ale manualelor cu 2 edituri, în sumă totală de 1,34 mln. lei.
- 3) În perioada iulie – august 2013 Fondul Extrabugetar pentru Susținerea Manualelor a achiziționat toate aceste titluri de manuale, care au fost stocate la IS MoldDidactica.
- 4) În luna august 2012 toate aceste titluri de manuale au fost distribuite și transportate în raioane.
- 5) Toate manualele pentru învățământul primar și gimnazial editate prin concurs în anul 2013 au fost însoțite de Ghidul profesorului pentru disciplina respectivă. Au fost editate 6 Ghiduri pentru profesori.

VII. Implementarea TIC în educație

1. Dotarea instituțiilor de învățământ cu echipamente moderne

1.1. Pilotarea proiectului „Conectează-te! Tehnologii informaționale pentru succes în învățare”

În scopul eficientizării procesului instructiv-educativ și asigurării calității în învățământ, a fost lansat proiectul „Conectează-te! Tehnologii informaționale pentru succes în învățare”, care are drept scop introducerea instruirii asistate de calculator atât la lecții, cât și în procesul de pregătire individual. În urma concursului la care au participat 60 de instituții de învățământ preuniversitar au fost selectate

10 școli din raioanele Soroca, Drochia, Călărași, Hîncești, Căușeni, Cimișlia, Ceadîr-Lunga, Florești și mun. Chișinău și dotate cu 500 de calculatoare pentru profesori și elevii din clasa a X-a. În scopul instruirii cadrelor didactice, în parteneriat cu compania Intel, au fost organizate cursuri de formare, implicînd cîte un profesor din fiecare instituție-pilot de învățămînt.

De asemenea, a fost organizat un seminar de instruire cu parteneri din Coreea de Sud, ce a avut drept scop studierea metodelor de utilizare a TIC în procesul de învățămînt.

Au fost dotate 77 de instituții de învățămînt cu 235 seturi de calculatoare și 56 de echipamente multifuncționale.

În scopul îmbunătățirii condițiilor de susținere a bacalaureatului, în 101 instituții de învățămînt preuniversitar a fost implementat sistemul de supraveghere video.

1.2. Planificarea pe termen mediu a dotării instituțiilor de învățămînt cu calculatoare, a accesului la internet și planificarea infrastructurii necesare implementării cu succes a tehnologiilor informaționale și comunicaționale în procesul educațional

Au fost dotate 60 de instituții din învățămîntul profesional și mediu de specialitate cu tehnică de calcul (583 seturi de calculatoare și 135 echipamente multifuncționale).

Proiectul „Îmbunătățirea calității învățămîntului profesional în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor TIC din RM” este implementat în 4 colegii și 2 școli profesionale (perioada decembrie 2012 – decembrie 2015). Bugetul total al proiectului a fost 540697 euro. În anul 2013 au fost organizate traininguri pentru Conceptul de curriculum, analize de necesități, vizite de studiu în Austria (15 persoane), acțiuni de promovare a proiectului, acțiuni pentru care au fost investiți 64541 euro.

1.3. Implementarea modelelor de învățămînt la distanță

În 3 universități a fost lansat sistemul de instruire la distanță Moodle. În raionul Drochia a fost lansat proiectul-pilot de formare continuă la distanță a cadrelor didactice. În cadrul unui proiect implementat în parteneriat cu Institutul de Politici Publice și AINova (Slovacia), au fost instruite 30 de cadre didactice și manageriale, care au urmat cursuri de formare în domeniul instruirii la distanță în Svaty Jur, Slovacia.

1.4. Crearea rețelelor de comunicare și de schimb de bune practici între cadrele didactice

În acest scop, în parteneriat cu Compania Microsoft a fost implementat Proiectul „Profesori inovativi”, în cadrul căruia au fost instruiți în utilizarea instrumentarului Live@edu toți responsabilii TIC din cadrul direcțiilor raionale/municipale de învățămînt. Instrumentarul respectiv a fost pilotat în 3 raioane, fiind implicați 2200 de profesori.

2. Dezvoltarea competențelor digitale

2.1. Instruirea și motivarea profesorilor pentru utilizarea TIC în educație

Cu sprijinul Intel, au fost organizate:

- Programul de instruire Intel Teach a cadrelor didactice: 16 formatori formați în decembrie 2013.

- Webinar pentru elevi și coordonatori de proiecte la concursul Mold SEF, organizat în colaborare cu colegii de la Intel Ukraine.
- „Academia Educatorilor” pentru cadrele didactice coordonatori de proiecte în scopul pregătirii eficiente a elevilor către concursul național de știință și inginerie pentru elevi Mold SEF, februarie 2013.

Pe parcursul anului 2013, conform Ordinului ministrului educației nr. 975 din 03 decembrie 2012, la CTICE au fost instruite 760 de cadre didactice, dintre care:

- 117 profesori de informatică;
- 413 profesori de diferite discipline școlare;
- 230 responsabili pentru introducerea datelor din instituțiile de învățământ, pentru tiparul actelor de studii.

Pentru profesorii de informatică care doresc să susțină sau să confirme gradul didactic II, I, superior, au fost organizate cursurile de perfecționare „*Metodica predării informaticii*”, în total 7 cursuri a câte 150 de ore.

Pentru profesorii de diferite discipline au fost organizate următoarele cursuri de formare:

- Adaptarea și elaborarea resurselor educaționale
- Utilizarea platformelor e-Learning
- MS Office (MS Word, MS Excel, MS Power Point)
- Bazele utilizării TIC

Utilizarea TIC în universități a fost realizată prin instituirea sistemelor *e-learning* în 9 universități. Au fost instruite să lucreze în sistemul MOODLE circa 540 de cadre didactice, au fost elaborate și experimentate 77 de cursuri on-line pentru 5300 de studenți, sunt în curs de elaborare 105 cursuri etc.

În cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, colaboratorii Centrului de resurse au elaborat un portal de e-Learning (adresa: www.elearning.usarb.md). Portalul pune la dispoziția cadrelor didactice:

- Sistemul de management al învățării – platforma de învățare MOODLE;
- Sistemul de management al activității de învățare LAMS;
- Platforma de e-portofolii Mahara, care poate îndeplini și unele funcții ale platformelor de învățare;
- Un serviciu original de comunicare Wave;
- Aplicația pentru organizarea videoconferințelor OpenMeeting;
- Aplicația pentru crearea arhivelor cercetărilor științifice EPrints;
- Blogosfera USARB;
- Aplicația pentru elaborarea hărților conceptuale Cmap Tools;
- Aplicația pentru elaborarea și publicarea chestionarelor LimeSurvey;
- Un server pentru plasarea conținuturilor multimedia Media Google.

O direcție promițătoare în dezvoltarea e-Learning-ului o constituie implementarea tablelor electronice interactive. Universitatea „Alec Russo” din Bălți are procurate deja 5 table electronice interactive. În prezent se lucrează asupra experimentării și utilizării eficiente a acestor table. Colaboratorii Centrului de resurse au participat activ la formarea cadrelor didactice universitare în calitate de formatori din cadrul proiectului CRUNT.

2.2. Diversificarea ofertei de cursuri opționale în învățământul primar și general prin promovarea tehnologiilor informaționale

În conformitate cu proiectul finanțat de către USAID, au fost instruite, timp de doi ani, 140 de cadre didactice din 100 de instituții de învățământ preuniversitar, la disciplina opțională „Administrare calculatoarelor și a rețelilor”. La rândul lor, profesorii în cauză au predat ore opționale, la care au participat 1700 de elevi.

2.3. Promovarea utilizării conținuturilor educaționale digitale existente

În cadrul cursurilor organizate de CTICE au fost utilizate următoarele resurse digitale:

Ca instrument de predare:

- LMS Moodle
- Generatoarele de teste: Testmoz, Lemill
- MS Office (MS Word, MS Excel, MS Power Point, MS Publisher, MS Access)
- Blogger (pentru elaborarea blogurilor)
- Wiki
- Serviciile Google (Drive, Calendar, Youtube, Fotografii)
- AeL

Ca obiect de studiu:

- LMS Moodle (a fost predat parțial – *elaborarea testelor în platforma Moodle*)
- Generatoarele de teste: Testmoz, Lemill
- MS Office (MS Word, MS Excel, MS Power Point)
- Blogger (pentru elaborarea blogurilor)
- Serviciile Google (Drive, Calendar, Youtube, Fotografii)
- AeL

A fost organizat Seminarul instructiv-metodic pentru cadrele didactice din unitățile de învățământ preuniversitar „Implementarea TIC în realizarea instruirii centrate pe elev”, 22 noiembrie 2013.

3. Axarea managementului educațional pe tehnologiile informaționale

3.1. Implementarea Sistemului Informațional Educațional.

A fost implementat sistemul Informațional Educațional. Au fost instruiți 35 de Administratori SIE responsabili de TIC din cadrul direcțiilor raionale/municipale de învățământ, tineret și sport, 1300 de administratori SIE școlari, 23 de analiști naționali, 8500 de diriginți de clase.

Au fost colectate datele despre 1366 de instituții, 17371 de clase, 350 mii de elevi, 65 mii de angajați.

A fost elaborată politica de securitate pentru sistemul SIE.

3.2. Asigurarea suplimentară a echipei de conducere cu softuri de management al școlii

Referitor la transparența datelor, pe portalul datelor deschise au fost publicate informațiile complete despre sistemul educațional.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 188 din 03.04.2012 (cu privire la paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet), au fost efectuate lucrările de migrare a site-ului Ministerului Educației.

A fost completată lista de acte personalizate cu certificatele de atestare a cadrelor didactice și managerilor școlari. Astfel, Ministerul deține informațiile referitoare la registrul actelor de studii eliberate în sistemul educațional, formându-se astfel arhiva electronică a actelor de studii. Acestea pot fi verificate on-line de către angajatori, ambasade, inclusiv organele de drept etc. Au rămas nepersonalizate certificatele de studii gimnaziale.

Au fost elaborate și înregistrate două politici de securitate pentru Sistemul de monitorizare video la examenele de bacalaureat și sistemele de scanare a testelor.

VIII. Coeziunea socială în oferirea unei educații de calitate

1. Responsabilizarea societății pentru asigurarea unei educații de calitate

1.1. Crearea mecanismelor de motivare a comunității și a familiei pentru a participa la procesul decizional și la rezolvarea problemelor școlii

Au fost aprobate mecanismele de participare a elevilor la procesul decizional, și anume Regulamentul de constituire și funcționare a Consiliului Național al Elevilor de pe lângă Ministerul Educației (ordinul Nr.136 din 26 martie 2013). A fost aprobată componența nominală a Consiliului Național al Elevilor (31 de persoane) și au fost desfășurate 2 ateliere de lucru. Reprezentanții Consiliului Național al Elevilor au fost consultați la elaborarea metodologiei de organizare a sesiunii BAC 2014.

2. Educația parentală

2.1. Politicile privind educația parentală

Au fost realizate consultări publice cu părinții care au copii mici, cadre didactice și manageriale din 43 centre comunitare referitor la oportunitatea școlii părinților. Concluzia generală a fost: necesitatea realizării unor programe de educație parentală la nivel de comunitate/instituție pentru îmbunătățirea practicilor parentale de îngrijire, educație și protecție a copilului mic.

2.2. Asigurarea accesului la programele de educație parentală

În cadrul programului „Îmbunătățirea accesului la servicii de educație timpurie de calitate pentru cei mai dezavantajați copii din Republica Moldova” (2011 – 2013), susținut de UNICEF cu sprijinul financiar IKEA, au fost organizate 43 de ședințe informative cu elemente de training cu participarea a circa 1400 de părinți din 43 de centre comunitare deschise, susținute de experți naționali în domeniu. Au fost abordate subiecte referitoare la sănătatea, îngrijirea, educația și protecția copilului mic, cu impact asupra conștientizării de către părinți a importanței vârstei timpurii, a necesității stimulării dezvoltării copilului și a implicării proprii în creșterea și educația copilului.

Au fost elaborate 4 broșuri, într-un tiraj de 750 de exemplare fiecare, pentru părinți care au copii mici și distribuite în 55 de instituții preșcolare:

- *Comunicați cu copilul Dumneavoastră;*
- *Exersați împreună cu copilul Dumneavoastră gândirea critică;*
- *Jucați-vă împreună cu copilul Dumneavoastră;*
- *Citiți împreună cu copilul Dumneavoastră.*

2.3. Pregătirea cadrelor didactice pentru oferirea serviciilor de educație parentală

În cadrul aceluiași proiect au fost instruite 252 de cadre didactice din 55 de instituții preșcolare și 17 specialiști de la DR/MÎTS, responsabili pentru educația timpurie, la Modulul *Educație Parentală*. Instruirea s-a axat pe metodologia de lucru cu părinți.

3. Parteneriatele pentru educație

3.1. Implicarea partenerilor sociali în procesul de elaborare a politicilor educaționale

În scopul promovării educației economice în învățământul preuniversitar, al motivării și pregătirii tinerei generații pentru afirmarea în economia de piață, Ministerul Educației, în baza *Acordului de parteneriat* încheiat cu AO Junior Achievement (JA Moldova), cu reprezentanță în 123 de țări, a elaborat 18 programe separate, în baza competențelor-cheie din curriculumul aprobat de către CNC în 2012. În anul de studii 2012 – 2013 în programele JA Moldova au fost antrenați 8000 de elevi și 120 de profesori din instituțiile preuniversitare la nivel național, iar în anul curent de studii, în programele numite s-au înscris 9295 de elevi, 163 de profesori (58 de profesori noi) din 26 de raioane.

În scopul promovării educației financiare în învățământul preuniversitar, ministerul are ca partener educațional – Centrul de Dezvoltare Creativă a Copiilor și Adolescenților Indigo, cu aportul căruia au fost elaborate și aprobate instrumentele curriculare pentru disciplina opțională *„Educația financiară și socială”* pentru treapta gimnazială. În anul curent de studii disciplina opțională a fost implementată în 17 instituții de învățământ preuniversitar din 7 raioane ale republicii, fiind studiată de 1148 de elevi din treapta gimnazială.

Pe parcursul anului, în parteneriat cu Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului, a fost implementat proiectul *„Participarea copiilor prin incluziune socială”*. În cadrul acestuia 50 de grupuri de elevi din raioanele Drochia și Ștefan-Vodă, împreună cu profesorul de educație civică, au învățat modalități de rezolvare a problemelor pe care le au semenii lor; și-au dezvoltat abilitățile de comunicare fără bariere sociale, au gândit și au implementat, lucrând în echipă, proiecte comunitare orientate spre soluționarea problemelor identificate.

În scopul diseminării bunelor practici a fost desfășurată Conferința republicană „Proiectul/acțiunea comunitară: oportunități și provocări în formarea competențelor civice ale elevilor” (28 – 29 noiembrie 2013, circa 70 de participanți: elevi, profesori, reprezentanți ai DGÎTS).

În baza acordului de colaborare cu Ministerul Educației, AO Amnesty International Moldova a actualizat curriculumul pentru cursul opțional „*Am dreptul să-mi cunosc drepturile*”, a angajat prin concurs 21 de profesori din instituțiile de învățământ din republică, care au fost pregătiți în cadrul unei școli de vară și, în momentul de față, aceștia pilotează noul proiect de curriculum și setul de materiale didactice adiționale.

Centrul Internațional „La Strada”, în baza acordului de parteneriat cu Ministerul Educației, a desfășurat 2 ateliere consultative (02 – 03 iulie și 23 – 24 august 2013) în vederea elaborării materialului de suport adresat profesorilor de educație civică și diriginților în formarea competențelor de relaționare pozitivă.

În scopul creării unui sistem educațional la șah, Ministerul Educației a semnat un acord de colaborare tripartită cu Academia Națională de Șah și Uniunea Europeană de Șah. Este elaborat un curriculum de bază la șah în care este prevăzută educația timpurie și instruirea la șah de la vârsta de 5 ani. A fost desfășurat un curs de formare și certificare a primilor antrenori-profesori de șah, pentru a putea implementa curriculumul la șah. Urmează aprobarea și pilotarea în instituțiile de învățământ.

În colaborare cu Televiziunea Națională, Ministerul Tineretului și Sportului, Federația Sportului Școlar din Republica Moldova, se desfășoară pînă în aprilie 2014 campania socială „*O masă de tenis pentru școala ta*”. Campania prevede donarea de către foștii absolvenți a unei mese de tenis școlii natale. Pînă în prezent au fost donate 56 de mese de tenis.

În vederea promovării dialogului intercultural, Ministerul Educației a stabilit parteneriate cu Centrul pentru Inițiative Educaționale din Letonia și Asociația de Tineret „Republica Deschisă” din Estonia, Centrul Educațional Pro Didactica și IȘE, organizînd mese rotunde cu reprezentanți din DGÎTS, precum și cu manageri școlari din 30 de instituții cu instruire în limba rusă.

Între instituțiile de învățământ preuniversitar și instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (universități și colegii), care asigură formarea profesională inițială a cadrelor didactice, există diferite tipuri de parteneriate, reglementate prin contractele de colaborare bilaterale, inclusiv: formarea inițială a viitorilor învățători/profesori în universități și colegii, realizarea de către studenți/elevi a stagiilor de practică în instituțiile de învățământ preuniversitar, formarea continuă a cadrelor didactice în învățământul superior (o dată la 5 ani), elaborarea de standarde, curriculumuri/programe de studii, manuale și materiale didactice pentru școli, etc.

Parteneriatul social între universități și școli s-a realizat în procesul de elaborare/dezvoltare a Cadrului Național de Calificări pentru specialitățile domeniului general de studii *14 Științe ale educației*. Toate proiectele elaborate au fost consultate cu angajatorii sub aspectul finalității de studii/rezultatelor învățării, exprimate în competențe și elemente obligatorii de conținut.

Un alt model de parteneriat îl reprezintă participarea agenților economici în componența Comisiilor de licență/masterat ale instituțiilor de învățământ superior în cadrul examenului de finalizare a studiilor. Au participat următoarele instituții și organizații:

1. Agenția de știri *Info-Prim-Neo*, Complexul Editorial-Poligrafic *Universul*, Compania *Teleradio-Moldova*, Biblioteca Publică de Drept, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău, Procuratura RM, Curtea de Conturi a RM, Serviciul Fiscal, Compania de Asigurări *Hermina*, ÎM

Grand Thornton, CNAA, Societatea de Asigurări *Molgcargo*, Muzeul Național de Arheologie – în componența Comisiilor de la USM;

2. SA *Viorica Cosmetic*, SA *Cavio SRL*, Agenția *Moldsilva*, Call Center *MoldTelecom*, SRL *Proalfa – Service*, SRL *Trimetrica*, SRL UNICAPS, SRL *Soldi*, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, SA *Cricova – Vin*, SRL *Industrial Consult*, CIA ASITO SA, SRL *Coca-Cola Îmbuteliere Chișinău*, Complexul Hotelier *Dacia*, SA *Moldovahidromaș*, SRL *Apă Bună*, SRL *Audit – Atlant*, SRL *Prime Management* – în componența Comisiilor de la ASEM;
3. ÎCS *RED Union Fenosa*, Inspectoratul Energetic de Stat, SA *Termocom*, SA *ASPA Orhei*, SA *Moldagrotehnica*, SA ARHICONI-GRUP, SA *Introsco*, SA *Efes Vitanta Brewery*, SA *Conserv E*, SA *Floare Carpet*, SA *Ecolux*, SA *DAAC- Hermes Grup*, ÎM Parcul Urban de Autobuse, SA *Orange*, ÎS moldo-franceză *LACO ALFATEC*, SRL *Ialoveni Gaz*, SA *Apa- Canal* – în componența Comisiilor de la UTMetc.

3.2. *Promovarea dialogului cu societatea civilă și cu mediul de afaceri*

A fost organizat și desfășurat Atelierul de lucru cu responsabilii de disciplina Informatică, cu directorii adjuncți pe educație din raioane, privind siguranța copiilor în mediul on-line (14 februarie 2013). Au participat reprezentanții companiilor Starnet, ÎS „MoldData”, AO Centrul Internațional „La Strada”, CCF-Moldova, Microsoft Moldova.

4. **Promovarea dezideratelor de Integrare Europeană**

4.1. *Promovarea obiectivelor de integrare europeană*

Pe parcursul anului 2013, Ministerului Educației a depus eforturi considerabile pentru promovarea în consonanță cu cerințele Comisiei Europene, dar și în cadrul organismelor internaționale și regionale, a obiectivelor de integrare europeană în domeniul educației.

În special a fost fortificat dialogul cu **Comisia Europeană** în vederea modernizării și racordării sistemului educațional național la standardele și rigorile europene, prin:

- Implementarea proiectelor în cadrul Parteneriatului de Mobilitate RM-UE;
- Realizarea proiectelor/programelor UE pentru țările Parteneriatului Estic;
- Inițiativele UE pentru Strategia Dunării;
- Extinderea participării în programele UE: *Tempus*, *Erasmus-Mundus*, *Jean Monnet*, *Youth in Action*, *Marie Curie* și *e-Twinning* etc.

4.2. *Implementarea Programelor UE:*

- a) **TEMPUS.** În 2013, în Republica Moldova, au fost implementate 10 proiecte TEMPUS în valoare de circa **3,25 mln euro**.

Printre principalele activități realizate întru susținerea Programului se înscriu:

- Definitivarea priorităților pentru proiectele TEMPUS;
- Susținerea ÎIS în aplicarea la proiecte prin scrisori de recomandare;
- Comentarii la lista scurtă a Proiectelor preselectate de către CE în anul 2013;
- Suport în Organizarea în aprilie 2013 a Conferinței în cadrul Programului TEMPUS;

- Participare la sesiunea de informare privind noul Program al UE Erasmus+, organizat în Kaunas și diseminarea informației către instituții.

b) Erasmus – Mundus

În programul CE Erasmus Mundus – *cursuri de master* sînt acceptați anual 5 candidați moldoveni pentru burse de master în centre universitare europene.

În cadrul programului Erasmus Mundus Action II, în anul 2013 au fost realizate 15 proiecte la care au participat, în diverse rețele universitare, 11 instituții de învățămînt din țară, beneficiind de circa 180 de burse de mobilitate de scurtă durată, pe parcursul anului întreg de studii. Pe 22 februarie 2013a fost organizat un seminar privind oportunitățile de participare în Programul Erasmus – Mundus și au fost desfășurate consultări cu instituțiile de învățămînt superior din țară privind mobilitatea academică și recunoașterea actelor de studii. În mediul academic au fost realizate mai multe activități de diseminare a informației privind noul Program al CE Erasmus+. Drept urmare, a avut loc participarea la Erasmus + Information Day, organizat de CE în Kaunas, Republica Lituania în octombrie curent.

Impactul Programului:

- susținerea mobilității academice
- asigurarea calității în învățămînt
- compatibilizarea programelor de studii
- consolidarea capitalului uman, dezvoltarea contactelor interumane
- recunoașterea diplomelor și a calificărilor
- dezvoltarea cunoștințelor și abilităților TIC și de limbi moderne

c) eTwinning

La fel de importantă a fost încadrarea instituțiilor de învățămînt preuniversitar în Programul eTwinning al Comisiei Europene. În ianuarie 2013 a fost operaționalizată Agenția de Suport pentru Program. Ca urmare a activităților realizate de ME în comun cu Agenția, în anul 2013, în Program au fost încadrați:

- 166 de profesori înregistrați pe platforma Programului
- 79 de școli participante
- 36 de proiecte didactice desfășurate (obiectivul pe 2013 e de 15 proiecte)
- 35 de profesori au participat la evenimente de formare în UE
- 47 de profesori au absolvit cursurile de instruire continuă on-line
- 60 de profesori au participat la școli de vară și de toamnă (în timpul vacanțelor)
- 44 de profesori au absolvit cursuri intensive de limbă engleză.

Activitățile de bază pentru promovarea Programului în RM au fost următoarele: mediatizarea oportunităților Programului; elaborarea unui suport metodic pentru înregistrarea școlilor în Program; diseminarea publicațiilor și a ghidurilor eTwinning; acordarea asistenței în identificarea partenerilor străini; consultanță în desfășurarea proiectelor didactice internaționale; organizarea cursurilor de formare pentru profesori atât în țară, cât și peste hotare; organizarea cursurilor de limbă engleză pentru profesorii înscriși în program.

d) Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării (SUERD)

În cadrul Priorității 9 *Investiții în oameni și competențe* în cadrul SUERD, a fost acordat suport în organizarea a 2 seminare bilaterale:

- „*Îmbătrânirea activă*”, 23-24 aprilie 2013
- „*Revenirea în forță: orientarea profesională și ghidarea în carieră în Austria și Republica Moldova*”, 3 – 4 septembrie 2013

A fost asigurată participarea reprezentanților ME la cea de-a doua ediție a *Forumului Anual al Strategiei UE pentru Regiunea Dunării* organizat în perioada 28 – 29 octombrie la București, desfășurat cu genericul „*Danube Region – stronger together, stronger in the world*”. Forumul a urmărit să reflecte modul în care strategia ajută statele riverane să facă față provocărilor actuale comune (mai puternici împreună), dar și să influențeze revitalizarea economiei (mai puternici în lume).

În iulie 2013, în Portul Internațional Liber Giurgiuiești a avut loc *Ședința Experților Naționali pe domeniile prioritare ale Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării*, în cadrul căreia a avut loc prezentarea proiectelor implementate în cadrul SUERD: COWANDA – ADR SUD.

Este important să menționăm că toate proiectele și inițiativele UE converg spre implementarea obiectivelor și priorităților pe care RM și le-a asumat în cadrul Acordului de Asociere RM-UE.

e) Oportunități efective de cooperare în sprijinul dezideratelor de integrare europeană oferite în cadrul Platformei regionale pentru Europa de Sud-Est

Platforma regională ERI SEE a reușit să implice în activitățile sale experți din diverse state, favorizând astfel schimbul de experiențe cu colegii din regiune. Principalele sectoare vizate au fost sectorul Învățământului Profesional, cel al Învățământului Superior și cel al Învățării pe tot parcursul vieții (Life Long Learning). Astfel, reprezentanții ME și cadrele didactice și manageriale din sistem au participat la:

1. Congresul Educației din România în cadrul căruia au fost analizate rezultatele activității din 2011 – 2012 a Clusterului de cunoștințe în învățământul profesional, în special elaborarea Compendiului privind bunele practici în învățământul profesional în vederea sporirii atractivității acestuia.
2. Seminarul „*Asigurarea calității în învățământul superior și profesional în contextul Cadrului Național al Calificărilor și Cadrul Calificărilor – Spațiul European al Învățământului Superior: promovarea încrederii între sectoare*”, desfășurat în iunie 2013 în Croația. Seminarul a favorizat diseminarea experienței diferitelor țări în ceea ce privește baza legală, nivelul de implementare, noile tendințe și activități de viitor privind Cadrul Național al Calificărilor, recunoașterea calificărilor străine, sistemele existente de asigurare a calității atât pentru învățământul superior, cât și pentru învățământul profesional.
3. A 6-a reuniune a SEEVET-Net (iulie 2013, Belgrad, Republica Serbia). Genericul reuniunii l-a constituit „*Validarea învățării informale și non-formale în învățământul profesional ca într-o zonă de politică de învățare reciprocă*”. În cadrul atelierelor de lucru au fost date noțiuni și explicate lucrurile de bază, după care au fost analizate practicile de validare a învățământului non-formal și informal din țările europene ce au înregistrat succese.
4. *Conferința Regională privind Părăsirea timpurie a școlii și Abandonul școlar* (decembrie 2013, în Serbia). În cadrul Conferinței au fost examinate și identificate soluții pentru probleme de bază

din regiune, precum necesitatea lărgirii spectrului formelor și metodelor de predare-învățare în instituțiile de învățământ (Serbia), problema de școlarizare a rromilor, migrația pronunțată etc.

4.3. Dezvoltarea relațiilor de colaborare cu statele lumii

În vederea extinderii și dezvoltării armonioase a relațiilor de colaborare în domeniul educației cu statele lumii și partenerii de cooperare, în anul 2013 au fost semnate 7 tratate internaționale cu parteneri din Republica Lituania, Regatul Spaniei, Elveția, Republica Franceză, Republica Federativă Germania:

1. Acord de parteneriat între Ministerul Educației și Fundația Swisscor, semnat la Chișinău, la 25 februarie 2013;
2. Convenție de parteneriat privind asigurarea continuității proiectului „Clase bilingve francofone în instituțiile de învățământ secundar general din Republica Moldova”, semnat la 26 septembrie 2013;
3. Acord între Guvernul Republicii Serbia și membrii Inițiativei pentru Reforma Educațională în Europa de Sud-Est (ERI SEE) privind sediul ERI SEE, semnat la 25 septembrie 2013;
4. Acord de cooperare în domeniul educației, culturii și științei între Republica Moldova și Regatul Spaniei, semnat la 22 octombrie 2013, la Madrid, Regatul Spaniei.
5. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Lituania privind cooperarea în domeniile educației, științei, tehnologiei și inovării, semnat la Vilnius, la 28 octombrie 2013;
6. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Lituania privind recunoașterea calificărilor obținute în învățământul superior, semnat la Vilnius, la 28 octombrie 2013;
7. Memorandum de înțelegere în domeniul formării profesionale între țările din Europa de Sud-Est – Albania, Bulgaria, Kosovo, Macedonia, Moldova și Muntenegru, semnat la 24 decembrie la Chișinău.

În acest context, menționăm că în perioada de referință, Ministerul Educației a purtat negocieri asupra unor tratate internaționale/programe/proiecte cu ministerele omoloage din: Republica Elenă, Republica Slovacia, România, Ungaria, Qatar, Republica Populară Chineză și statele din Sud-Estul Europei – Croația, Macedonia ș.a. Pentru promovarea tratatelor menționate au fost aprobate 10 hotărâri de Guvern.

De asemenea, pe parcursul anului 2013, Ministerul Educației a monitorizat implementarea tratatelor internaționale în domeniul educației, la care Republica Moldova este parte, susținând în acest sens programele de mobilitate academică, realizarea în comun a diverselor proiecte educaționale, organizarea unor vizite de studiu și evenimente comune în domeniu, schimb de carte, stagii de practică, recunoașterea actelor de studii, participarea elevilor și studenților la evenimente și olimpiade internaționale și odihnă de vară. Astfel, în temeiul tratatelor internaționale, în anul 2013 au fost recomandați la studii peste hotare circa 6000 de tineri din RM.

În baza tratatelor internaționale în domeniul educației cu România, Ucraina, Federația Rusă, China în instituțiile de învățământ din Republica Moldova au fost admiși 52 de studenți.

În contextul *Acordului de Parteneriat între Ministerul Educației al Republicii Moldova și Fundația Swisscore*, semnat la 25 februarie 2013, 100 de copii din școli-internate, din familii

defavorizate și copii cu CES au beneficiat, în perioada estivală, de un sejur de vacanță în Elveția, unde au primit și îngrijiri medicale.

De asemenea, în baza *Acordului de colaborare privind tratamentul și vacanța gratuită pentru minorii din Moldova oferite de Republica Italiană* între Ministerul Educației din Republica Moldova și Asociația de Voluntariat PUER Onlus, Persoană Juridică, semnat în iunie 2011 la Chișinău, circa 150 de copii din instituțiile rezidențiale din Republica Moldova au beneficiat, pe parcursul anului 2013, de odihnă și tratament în Italia, în vacanțele de vară, iarnă și la sărbătorile de Paști.

4.4. Coordonarea Programelor de mobilitate academică

În anul 2013 ME a promovat consecvent toate proiectele/programele care oferă oportunități de mobilitate academică tinerilor și cadrelor didactice din RM. În conformitate cu prevederile Procesului de la Bologna, mobilitatea academică a studenților și cadrelor didactice reprezintă un instrument de forță în asigurarea calității și în vederea creării unui program unic pentru educație, formare și tineret în Europa – denumit *Education Europe*.

Astfel pe parcursul anului 2013 ME a mediatizat circa 60 de oferte de burse de studii, stagii de cercetare și formare peste hotarele țării, iar numărul celor care au beneficiat de aceste oportunități de studii este peste 6000.

În anul 2013 a fost fortificată implementarea Programului CEEPUS în RM. În program au fost active 4 instituții de învățământ superior: Universitatea Tehnică, Universitatea de Stat, Universitatea „Al. Russo”, Bălți, și Universitatea de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, universitățile fiind partenere în cadrul a 15 rețele, din numărul total de 67 create de către cele 15 țări participante la Program.

Pe parcursul anului în cadrul Programului CEEPUS au fost înregistrate circa 90 de mobilități academice, Republica Moldova având ca partener universități din România, Bulgaria, Croația, Polonia, Serbia ș.a.

Oficiului Național CEEPUS a susținut participarea la evenimente internaționale în cadrul Programului; a realizat activități de informare și suport metodic pentru a crește numărul de universități participante în Program, a diseminat informațiile privind Programul CEEPUS pe site-ul oficial al Programului, site-ul Ministerului Educației, precum și pe rețeaua de socializare www.civic.md. A realizat evaluarea națională a implementării Programului.

Programul ACES. În anul 2013, ME a susținut în continuare participarea elevilor din RM în Programul ACES – Academia Școlilor din Europa Centrală și de Est, genericul proiectelor fiind „I and the others: Discovering diversity around me and within me”.

În cadrul Programului ACES, în anul 2013 instituțiile de învățământ preuniversitar din Republica Moldova au câștigat și implementat 4 proiecte, având ca parteneri instituții de învățământ din România, Croația, Bulgaria, Albania ș.a.

În martie 2013, în Republica Moldova a avut loc o misiune de monitorizare a implementării Programului ACES. Echipa de evaluare a fost condusă de dl Knut Neumayer, directorul Fundației ERSTE, și Maximilian Eichinger, Centrul Intercultural din Viena, care au apreciat implicarea activă a instituțiilor de învățământ din țară în Program.

Pentru reglementarea procesului de organizare și desfășurare a mobilităților în învățământul superior, a fost elaborat și va fi implementat Regulamentul-cadru cu privire la mobilitatea academică în învățământul superior.

XI. Direcții strategice de activitate pe termen mediu

- realizarea reformelor structurale în instituțiile de învățământ preșcolar, primar și secundar general;
- monitorizarea implementării Programului de dezvoltare a educației incluzive;
- implementarea Standardelor de calitate din perspectiva școlii prietenoase copiilor;
- instituirea Inspectoratului Școlar Național;
- reconceptualizarea învățământului liceal;
- extinderea accesului copiilor la educația timpurie;
- reconfigurarea rețelei de instituții de învățământ profesional în funcție de necesitățile pieței muncii;
- reprofilarea și re tehnologizarea bazei tehnico-materiale în corespundere cu cerințele economiei naționale;
- elaborarea cadrului normativ și instituțional al sistemului de învățământ profesional conform prevederilor *Strategiei de dezvoltare a învățământului profesional-tehnic pentru anii 2013 – 2020*;
- cartografierea și reconfigurarea rețelei instituțiilor de învățământ profesional-tehnic;
- promovarea atractivității învățământului profesional-tehnic prin modernizarea conținuturilor și a procesului educațional;
- fondarea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în învățământul profesional;
- reluarea procesului de acreditare și evaluare externă a instituțiilor de învățământ superior;
- dezvoltarea Cadrului Național al Calificărilor;
- promovarea Ciclului III al învățământului superior – studii superioare de doctorat, prin elaborarea și aprobarea unui pachet de acte normative;
- consolidarea autonomiei universitare extinse;
- sporirea performanței resurselor umane universitare prin dezvoltarea competențelor digitale, cunoașterea limbii engleze, a modulului psihopedagogic;
- ajustarea mecanismului de recunoaștere a diplomelor și calificărilor obținute peste hotare la standardele internaționale.

Direcția analiză, monitorizare și evaluare a politicilor

Realizarea
Planului de activitate
al Ministerului Educației pentru anul 2013

Acțiuni	Termen de realizare	Costuri	Responsabili (subdiviziuni ale ministerului)	Indicatori /rezultate	Gradul de realizare
I. Dezvoltarea cadrului normativ în domeniul educației Obiectiv: Perfecționarea cadrului normativ din domeniu, în conformitate cu cerințele societății moderne, legislația internațională și normele europene					
1.1. Proiecte de acte legislative					
1.1.1. Definitivarea proiectului Codului educației	Trimestrul II		Grupul de lucru	Proiect definitivat și prezentat pentru aprobare în ședință de Guvern	Realizat
1.1.2. Completarea anexei nr. 1 la Legea nr. 142 din 07.07.2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Proiecte de legi prezentate pentru aprobare în ședință de Guvern	Realizat parțial. În baza avizelor ministerelor, a fost elaborat avizul Ministerului Educației pentru noua specialitate „Dans sportiv” din Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților. Actualmente, este la semnat. A fost elaborat un nou proiect de lege privind instituirea unei noi specialități „Chimia biofarmaceutică”. Proiectul este la avizare la Ministerul Justiției.
1.1.3. Modificarea Legii Învățământului și a Codului civil privind autonomia financiară a universităților (inițiativă legislativă)	Ianuarie-februarie		DÎSDȘ Secția juridică	Proiecte de legi prezentate pentru aprobare în ședință de Guvern	Realizat. Aprobate de Guvern, votate în prima lectură în plenul Parlamentului.
1.1.4. Modificarea Legii Învățământului cu privire la crearea noii Agenții de	Iulie		DÎSDȘ Secția	Proiecte de legi prezentate pentru	Realizat. Aprobată Legea nr. 239 din 20.12.2013.

Asigurare a Calității în Învățământul Profesional și Cercetare			juridică	aprobare în ședință de Guvern	
1.1.5. Modificarea Legii Învățământului cu privire la introducerea ciclului III, studii superioare de doctorat	Iulie		DÎSDȘ Secția juridică	Proiecte de legi prezentate pentru aprobare în ședință de Guvern	Realizat. Aprobata Legea nr. 239 din 20.12.2013.
1.1.6. Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii învățământului (art. 41, 52, 53), privind completarea articolelor respective cu alte unități de personal – cadre didactice	Mai		DRUFCA	Proiect de lege prezentat pentru aprobare în ședință de Guvern	Realizat. Proiectul Legii a fost prezentat Guvernului la data de 24.12.2013.
1.1.7. Revizuirea cadrului legal privind incluziunea copiilor cu CES în instituții educaționale	Decembrie		DÎP	Proiect de lege prezentat pentru aprobare în ședință de Guvern	Realizat. Cadrul legal a fost analizat de către expertul din Israel, prin PGE. Toate modificările necesare la cadrul legal cu privire la incluziunea educațională au fost introduse în Codul Educației.
1.1.8. Inițierea modificării alineatului (3), art.51 ¹ al Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 cu referire la finanțarea serviciilor suplimentare de sănătate copiilor, elevilor și studenților	Iunie		DÎP	Scrisoare de argumentare elaborată	Realizat. Este elaborată scrisoarea de argumentare a necesității modificării Legii ocrotirii sănătății (alin. 3, art. 511).
1.1.9. Modificarea Legii Învățământului privind instruirea la distanță	Septembrie		DE-T DÎSDȘ	Proiect de lege prezentat pentru aprobare în ședință de Guvern	Nerealizat. Restanță, am convenit să elaborăm un concept al instruirii de la distanță.
1.2. Proiecte de acte normative					
1.2.1. Proiecte de hotărâri ale Guvernului					
1) Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pentru anii 2013–2020	Ianuarie		DÎSPMS, DAMEP	Proiect prezentat la Guvern	Realizat. Hotărârea Guvernului nr. 97 din 01.02.2013
2) Cu privire la aprobarea Regulamentului privind ocuparea prin	Iulie		DÎSDȘ	Hotărâre de Guvern	Realizat. Regulamentul este aprobat și înregistrat la Ministerul Justiției.

concurs a locurilor bugetare în instituțiile de învățământ superior de stat					Este publicat în Monitorul Oficial si transmis universităților.
3) Cu privire la aprobarea listelor studenților din instituțiile de învățământ superior și ale elevilor din instituțiile de învățământ mediu de specialitate, cărora li se acordă burse de merit în anul de studii 2013-2014	Iulie-august		DÎSDȘ	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat. Hotărîrea Guvernului nr. 619 din 21.08.2013.
4) Cu privire la aprobarea proiectului de decret al Președintelui Republicii Moldova privind acordarea Bursei Președintelui Republicii Moldova studenților din instituțiile de învățământ superior și elevilor din instituțiile de învățământ mediu de specialitate pentru anul 2013-2014	Iulie-august		DÎSDȘ	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat. Decret nr. 782- VII din 29 august 2013.
5) Cu privire la modificarea și completarea Hotărîrii Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului Fondului pentru susținerea cadrelor didactice tinere din mediul rural”	Aprilie		DRUFCA	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat parțial. Proiectul HG a fost prezentat la Guvern pentru aprobare. A fost restituit Ministerului pentru că Ministerul Finanțelor a refuzat sa-l contrasemneze (în avizul inițial la proiect Ministerul Finanțelor a fost de acord cu proiectul elaborat).
6) Cu privire la modificarea și completarea Hotărîrii Guvernului nr. 388 din 31.03.2003 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la numirea, transferarea și concedierea personalului din învățământul preuniversitar și din direcțiile generale județene (municipale) de învățământ	Mai		DRUFCA	Hotărîre de Guvern adoptată	Nerealizat. A fost elaborat si prezentat dnei Ministru pentru expediere la ministere pentru avizare.
7) Pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de colaborare în domeniul educației între Ministerul Educației al Republicii Moldova și Ministerul Educației din Statul Qatar	Martie		DRIIE	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat. Hotărîrea Guvernului nr. 590 din 12.08.2013.

8) Pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Programului de cooperare între Ministerul Educației al Republicii Moldova și Ministerul Educației al Republicii Slovacia în domeniul educației pentru anii 2013-2016	Mai		DRIIE	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat. Hotărîrea Guvernului nr. 636 din 23.08.2013.
9) Pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de colaborare în domeniul educației între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze	Septembrie		DRIIE	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat parțial. Avizat la ministerele de resort, prezentat la Guvern pentru aprobare.
10) Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mobilitatea studenților și cadrelor didactice din instituțiile de învățămînt superior din Republica Moldova	Septembrie		DRIIE	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat parțial. Prezentat la Guvern pentru aprobare.
11) Pentru aprobarea Acordului între Guvernul Republicii Serbia și membrii Inițiativei Reforma Educației în Europa de Sud-Est privind sediul Secretariatului Inițiativei Reforma Educației în Europa de Sud-Est	Octombrie		DRIIE	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat. Acordul a fost semnat de către Ministrul Educației la 25.09.2013.
12) Cu privire la organizarea odihnei și întremării copiilor și adolescenților în sezonul estival 2013	Martie		DÎP	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat. A fost aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 286 din 30.04.2013.
13) Cu privire la crearea Centrului și a serviciilor raionale/municipale de asistență psihopedagogică	Mai		DÎP	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat. Prin Hotărîrea Guvernului nr.732 din 16.09.2013 a fost creat Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică, subordonat Ministerului Educației și a fost stabilit Serviciul raional/municipal de asistență psihopedagogică.
14) Cu privire la pregătirea instituțiilor de învățămînt pentru noul an școlar și sezonul rece 2013-2014	Mai		DÎP	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat. A fost aprobată Hotărîrea Guvernului nr.583 din 07.08.2013 cu privire la pregătirea instituțiilor de

					învățămînt pentru anul de studii 2013-2014.
15) Cu privire la aprobarea Programului național pentru eficientizarea politicii de predare-învățare-evaluare a limbii și literaturii române în școala alolingvă din Republica Moldova (2012-2016)	August		DÎP	Hotărîre de Guvern adoptată	Ralizat parțial. Aprobarea proiectului Hotărîrii Guvernului, cît și dezbaterile publice cu referire la Program au fost extinse pentru semestrul I, 2014. Programul național pentru eficientizarea politicii de predare-învățare-evaluare a Limbii și literaturii române în școala alolingvă din Republica Moldova a fost elaborat, în urma consultărilor cu membrii grupului de lucru. De asemenea, a fost elaborat Planul de acțiuni cu privire la implementarea Programului.
16) Cu privire la aprobarea Programului național de combatere a abandonului școlar	August		DÎP	Hotărîre de Guvern adoptată	Realizat parțial. Elaborate: proiectul Planului național de acțiuni și al Programului național de combatere a abandonului școlar. Ambele proiecte au fost consultate cu membrii Grupului de lucru în ședința organizată la 24.08.13. Au fost colectate propuneri de îmbunătățire a proiectului. Au fost sistematizate propunerile și consultate cu expertul internațional. La moment, se face o analiză a cauzelor absenteismului pe ultimii trei ani, după care proiectul va fi propus spre consultări publice. Sînt preconizate trei mese rotunde zonale pentru sensibilizarea comunității.
1.2.2.Elaborarea sau actualizarea documentelor normative, instructiv-metodice și manageriale în domeniul educației					
1) Actualizarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea admiterii în	Martie-aprilie		DÎSDȘ	Regulament aprobat de Colegiul ME	Realizat. Aprobat la Colegiul Ministerului Educației, Ordinul

învățământul superior (ciclul I)					nr.189 din 15.04.2013.
2) Elaborarea Metodologiei de implementare a Cadrului Național al Calificărilor	Aprilie		DÎSDȘ	Metodologie aprobată	Nerealizat. Au fost sistematizate propunerile și consultate cu expertul internațional.
3) Dezvoltarea/implementarea Cadrului Național al Calificărilor pentru învățământul superior (ciclul I, ciclul II)	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de CNC aprobate	Realizat. 3 volume CNC editate pentru domeniile Inginerie, Științe economice, Științe agricole.
4) Modificarea Regulamentului cu privire la organizarea studiilor superioare de masterat, ciclul II	Martie-aprilie		DÎSDȘ	Regulament aprobat prin Hotărîre de Guvern	Realizat. Au fost recepționate propuneri de la universități. Propunerile nu sînt esențiale și în acest an nu se vor face modificări la regulament.
5) Actualizarea dispoziției privind instruirea concomitentă în două domenii înrudite pentru domeniul 14. „Științe ale educației”	Iulie-august		DÎSDȘ	Dispoziție elaborată	Realizat. Dispoziția aprobată în urma misiunii TAIEX.
6) Perfectarea modulului psihopedagogic standard de formare în învățământul superior	Mai		DÎSDȘ	Modul aprobat	Realizat. Dispoziția a fost actualizată și transmisă instituțiilor de învățămînt superior.
7) Elaborarea Ghidului de implementare a Regulamentului cu privire la atestarea cadrelor didactice	Martie		DRUFCA	Ghid elaborat	Realizat. Ghidul a fost valabil pînă la 03.05.2013. La 03.05.2013 a fost aprobat Regulamentul într-o nouă redacție.
8) Modificarea și completarea Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru funcția de director	Martie		DRUFCA	Regulament modificat și completat	Realizat. Aprobat la ședința Colegiului Ministerului Educației din 12.04.2013.
9) Elaborarea Regulamentului de ordine internă al Ministerului Educației	Iulie		DRUFCA	Regulament elaborat și aprobat	Realizat parțial. Regulamentul și proiectul ordinului au fost elaborate și contrasemnate de persoanele responsabile; a fost elaborat și prezentat dnei Ministru pentru semnare.

10) Modificarea și completarea Convenției colective de muncă (nivel de ramură)	Semestrul II		DRUFCA, în colaborare cu direcțiile de profil	Convenție revizuită și aprobată	Realizat.
11) Actualizarea Regulamentului de activitate al direcțiilor raionale/municipale învățământ, tineret și sport	Iulie		DÎP	Regulament actualizat	Realizat parțial. Proiectul noului Regulament a fost elaborat și expediat spre consultare echipei de experți care a realizat analiza funcțională. Regulamentul urmează a fi racordat la Regulamentul viitoarei Inspecții școlare. Din acest motiv, se impune necesitatea extinderii termenului de prezentare pentru trimestrul I, 2014.
12) Elaborarea Regulamentului de funcționare a Liceului	Octombrie		DÎP	Regulament elaborat	Realizat parțial. A fost elaborat proiectul revizuit al Regulamentului-tip de organizare și funcționare a liceului și propus spre avizare. Reieșind din prevederile diferite ale Legii Învățământului și Proiectul Codului Educației privind învățământul liceal, proiectul Regulamentului va putea fi aplicat după aprobarea cadrului normativ.
13) Actualizarea Regulamentului de activitate a Liceului Republican cu Profil Sportiv	Martie		DÎP	Regulament actualizat	Realizat. Regulament elaborat, aprobat la 24.05.2013.
14) Elaborarea Regulamentului-tip de activitate al instituțiilor de învățământ primar și secundar general	Octombrie		DÎP	Regulament elaborat	Realizat parțial. A fost actualizat Regulamentul-tip al instituției de învățământ secundar-general (școală primară, gimnaziu). Documentul nu poate fi pus pe rol, întrucât, în perspectiva aprobării Codului Educației, va fi nevoie de racordarea la legislația în vigoare a tuturor

					actelor adiacente.
15) Revizuirea Regulamentului cu privire la funcționarea claselor și grupelor cu program prelungit	Noiembrie		DÎP	Regulament actualizat	Realizat. A fost examinat cadrul legal; au fost efectuate studii cu referire la funcționarea grupelor cu program prelungit și organizarea orelor de meditații în toate instituțiile de învățământ din republică.
16) Revizuirea Regulamentului cu privire la admiterea în învățământul liceal	Iulie		DÎP	Regulament revizuit	Realizat. A fost revizuit și plasat pe site-ul Ministerului Educației. A fost aprobat.
17) Actualizarea Regulamentului de funcționare a Centrelor comunitare din perspectiva serviciilor integrate	Octombrie		DÎP PGE	Regulament actualizat	Realizat parțial. A fost făcută o analiză a funcționării centrelor comunitare în țară - raport elaborat. Activitate din Planul UNICEF- Ministerul Educației pentru 2013-2014, retrasă temporar de UNICEF - lipsa modelelor de urmat. Necesită documentare suplimentară.
18) Elaborarea Regulamentului privind instruirea la distanță	Septembrie		DE-T DÎSDȘ	Regulament elaborat	Realizat parțial. Proiect de regulamente elaborate.
19) Elaborarea Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2013-2014	Aprilie		DÎP	Plan-cadru elaborat	Realizat parțial. Planul-cadru a fost elaborat. A fost aprobat, editat și difuzat în instituții cu întârziere.
20) Elaborarea recomandărilor, a sugestiilor metodologice și manageriale privind organizarea procesului educațional în învățământul preșcolar, primar, gimnazial și liceal în anul școlar 2013-2014	Mai		DÎP	Scrisori metodice elaborate	Realizat parțial. Au fost elaborate, editate și difuzate în instituții la sfârșitul anului 2013.
21) Elaborarea referențialului de evaluare a competențelor în baza standardelor de eficiență a învățării	Iunie		DÎP IȘE	Referențial elaborat pe discipline școlare	Realizat parțial. Este elaborat referențialul de evaluare a competențelor în baza standardelor de eficiență a învățării la disciplinele de studii; sînt elaborate instrumentele de evaluare aferente standardelor de eficiență a învățării.

					Pe parcursul lunilor septembrie-octombrie curent, la toate disciplinele de studii au fost desfășurate seminare de formare la IȘE în domeniul aplicării ansamblului de instrumente de evaluare a competențelor. Instrumentele au fost pilotate în instituțiile de învățământ. Generalizarea datelor se va desfășura în cadrul unui seminar la IȘE la 28.01.14. Apoi vor fi prezentate pentru aprobare Ministerului Educației
22) Elaborarea Standardelor de asigurare a calității pentru instituțiile de învățământ preuniversitar	Iunie		DÎP IȘE USM	Standarde de asigurare a calității elaborate	Realizat. Document elaborat și aprobat la ședința Colegiului Ministerului Educației din 27.09.2013.
23) Elaborarea proiectului instrumentarului de evaluare a gradului de pregătire a copiilor pentru școală	Ianuarie-februarie		DÎP PGE	Instrumentar de evaluare elaborat	Realizat. Documentul a fost elaborat și prezentat. A demarat procesul de pilotare a instrumentului de monitorizare a pregătirii copilului pentru școală.
24) Elaborarea curriculumului modernizat la „Istoria, cultura și tradițiile romilor din Moldova” pentru clasa I	Ianuarie - decembrie		DÎP	Curriculum elaborat	Realizat. Documentul a fost elaborat și prezentat.
25) Elaborarea recomandărilor pentru direcțiile de învățământ cu privire la Strategia locală de dezvoltare a sistemului educațional din raion/municipiu	Martie		DÎP	Recomandări elaborate	Realizat. a) Au fost elaborate recomandări cu privire la Strategia locală de dezvoltare a sistemului educațional și transmise în direcțiile de învățământ raionale/municipale. b) Au fost acumulate și analizate Strategiile de dezvoltare a rețelei instituțiilor de învățământ la nivel de raion/municipiu. c) Au fost examinate propunerile de

					optimizare a rețelei instituțiilor de învățământ liceal, la nivel național. d) Au fost analizate, coordonate toate solicitările de reorganizare a instituțiilor de învățământ.
26) Revizuirea normativelor de funcționare a instituțiilor preșcolare	Martie-mai		DÎP PGE	Normative revizuite	Realizat. Au fost revizuite: a) Normele sanitaro-igienice pentru funcționarea instituțiilor preșcolare. Urmează aprobarea normativelor de către Ministerul Sănătății. b) Amendamentele la Regulamentul de atestare, în bază de credite (mentoratul este creditat). La moment, cadrele din educația timpurie cu studii medii speciale au dreptul la conferirea/confirmarea de grade didactice.
27) Revizuirea/reeditarea Standardelor de învățare și dezvoltare timpurie a copilului de 0-7 ani, a Standardelor profesionale pentru educația timpurie și a Ghidurilor pentru educatori	Pe parcursul anului		DÎP PGE	Standarde și 2 Ghiduri reeditate	Realizat. Materialele au fost reeditate. Au fost distribuite în țară – câte 10 mii de exemplare de fiecare titlu.

II. Cadrul de politici

Obiectiv: Elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor în domeniul educației

2.1. Consolidarea capacităților de prestare a serviciilor educaționale de calitate. Priorități de politici pe termen mediu

2.1.1. Consolidarea sistemului de educație timpurie

2.1.1.1. Asigurarea accesului la educația timpurie pentru toți copiii de vârstă preșcolară și majorarea ratei de înscriere în programele preșcolare (PDS)

1) Reabilitarea a circa 30 de instituții educaționale preșcolare prin Programul Global pentru Educație (PGE)	Pe parcursul anului		DÎP, în colaborare cu PGE	30 de instituții revitalizate	Realizat. Sunt selectați 41 de beneficiari. Au fost reabilite 21 de grădinițe, 8 instituții continuă renovarea, încă 10 sînt incluse în lista suplimentară pentru renovări. O instituție este repartizată la cota valorică - decizia aparține APL. - 7 grădinițe s-au deschis, altele 14 urmează a fi deschise pe
--	---------------------	--	---------------------------	-------------------------------	---

					parcursul lunilor februarie-martie, în care vor avea acces la educație timpurie 2005 copii de 3-6(7) ani.
2) Deschiderea a 3 Centre de Reabilitare pentru copiii cu CES în 3 grădinițe funcționale	Pe parcursul anului		PGE-FISM	3 Centre instituite, Copii cu CES Rata de instituționalizare majorată cu aproximativ 1500 de copii	Realizat. Au fost coordonate și monitorizate activitățile de deschidere a unor centre de reabilitare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale în r. Ștefan-Vodă <i>DIP-PGE-FISM:</i> În proces de renovare se află 1 centru de reabilitare (Ceadâr-Lunga). Alte 2 centre au fost excluse din program, deoarece au aderat la alte programe similare.
3) Pilotarea a 3 modele educaționale comunitare pentru copii sub 3 ani	Pe parcursul anului		DÎP, în colaborare cu UNICEF și UNW	3 modele comunitare pilotate Raport elaborat și aprobat	Realizat parțial. Activitatea din Planul bienal Ministerul Educației – UNICEF, 2013-2014. - Au fost evaluate 18 instituții preșcolare, selectate 10, preponderent din zona rurală. - Vor urma renovările, dotările și instruirile cadrelor didactice, pe parcursul anului 2014.
2.1.1.2. Sporirea calității serviciilor în educația timpurie					
1) Instituirea/pilotarea mentoratului pentru sistemul de educație timpurie: (i) crearea centrelor de mentorat și acordarea serviciilor de mentorat pentru cadrele didactice din instituțiile preșcolare; (ii) formarea mentorilor și a cadrelor didactice din perspectiva descentralizării consultanței metodice în baza modulelor elaborate. Antrenarea în procesul de formare a	Februarie-noiembrie Februarie-octombrie		DÎP, cu suportul PGE	Sistemul/servicii de mentorat pentru educația timpurie pilotat 130 centre de mentorat instituite 7000 de cadre didactice încadrate 10105 cadre didactice formate, inclusiv 302 metodiști	Realizat. - a) 130 centre de mentorat instituite și dotate cu echipament electronic. - b) Au fost formați formatorii naționali de mentori (25) în 2 module de training, aprobate de Ministerul Educației. - c) au fost instruiți 260 de mentori locali și 40 de specialiști de la DR/MÎTS. În derulare este elaborarea a 3 module (9 subiecte) pentru mentori -

cadrelor didactice și manageriale din Transnistria				260 mentori formați, inclusiv 40 inspectori	Practici educaționale. Contractul a fost semnat cu Consorțiul național <i>Pas Cu Pas, CE Pro Didactica și Centrul pentru educație incluzivă „Speranța”</i> . Sînt în curs de evaluare materialele elaborate de către experți pentru primul modul.
2) Elaborarea Ghidului cadrului didactic pentru lucrul cu părinții copiilor cu nevoi speciale	Septembrie		DÎP PGE	Ghid elaborat, aprobat	Nerealizat.
3) Examinarea posibilităților de participare a Republicii Moldova în evaluarea regională ce vizează educația timpurie și pregătirea pentru școală	Pe parcursul anului		DÎP, în colaborare cu UNICEF	Raport elaborat	Realizat parțial. Republica Moldova este inclusă în lista Biroului Regional UNICEF cu alte 6 țări. Urmează procesul de evaluare regională ce vizează educația timpurie și pregătirea către școală, realizat de către UNICEF, oficiul regional Geneva, în perioada luniimartie 2014. - Expertul internațional examinează documentele de politici educaționale ale republicii care vizează educația timpurie din 2005 pînă în prezent.
2.1.2. Asigurarea accesului la educație de bază de calitate					
2.1.2.1. Reconceptualizarea sistemului de învățămînt general din perspectiva modernizării cadrului de politici (descentralizare, mentorat)					
1) Efectuarea unei analize sinoptice a documentelor de politici existente, organizarea consultărilor	Pe parcursul anului		DÎP	Analize efectuate cu concluzii și recomandări	Nerealizat.
2) Elaborarea unei viziuni consolidate de restructurare a sistemului de învățămînt general	Martie aprilie		DÎP	Concept elaborat	Nerealizat. Nu a fost claritate în formularea sarcinii.
2.1.2.2. Asigurarea condițiilor necesare/optime pentru extinderea accesului la educație de bază (PDS)					
1) Implementarea noii formule de finanțare a instituțiilor de învățămînt	Începînd cu ianuarie,		DÎP	Formulă implementată	Realizat. Bugetul anului 2013, pentru educația primară și secundar

preuniversitar la scară națională	2013			Analiză a impactului	general, a fost elaborat utilizând noua formulă de finanțare: cost standard per elev. Până la sfârșitul lunii ianuarie vor fi colectate rapoartele privind executarea bugetului pentru a analiza impactul (mijlocul lunii februarie).
2) Coordonarea procesului de reorganizare a rețelei școlare și crearea școlilor de circumscripție, la propunerea APL	Pe parcursul anului		DÎP	Rețea eficientizată	Realizat parțial. A fost actualizată informația despre instituțiile reorganizate / optimizate. Au fost emise ordine ale ME de reorganizare a unor licee în gimnazii. Calculul bugetului pe bază de cost standard per elev a influențat deciziile privind optimizarea numărului de elevi în clase, a numărului de clase în instituțiile de învățământ.
2.1.2.3. Dezvoltarea și implementarea unui Program național de combatere a abandonului școlar					
1) Elaborarea Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de combatere a abandonului școlar	Februarie - martie		DÎP	Plan de acțiuni elaborat	Realizat. Plan de acțiuni elaborat, poate fi pus în aplicare în momentul aprobării Programului.
2) Monitorizarea, la nivel național, a școlarizării și abandonului școlar al copiilor cu vîrstă școlară obligatorie	Ianuarie Mai Septembrie Noiembrie Decembrie		DÎP	Note informative elaborate	Realizat. Toate notele informative au fost elaborate în plan comparativ, respectîndu-se termenele de realizare.
3) Realizarea unui studiu privind evidența copiilor romi și școlarizarea acestora (în localitățile-pilot ce urmează a fi identificate)	Mai-septembrie		DÎP	Studiu realizat Note informative	Realizat. A fost realizat studiul în LT „M.Eminescu”, Otaci, Ocnița.
2.1.2.4. Promovarea educației incluzive și dezvoltarea alternativelor educaționale (PDS)					
1) Demararea implementării Programului de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova	Pe parcursul anului		DÎP	Acțiuni realizate	Realizat. După aprobarea pachetului de documente cu privire la Centrul Republican de Asistență

					Psihopedagogică și Serviciul raional/municipal de asistență psihopedagogică prin Hotărârea Guvernului nr. 732 din 16.09.2013 au fost organizate activități de instruire pentru responsabili de educație incluzivă, angajații Serviciilor de asistență psihopedagogică și șefii DGR/MÎTS; au fost formate în cadrul seminarelor metodice la discipline, organizate în perioada 5-20 august 2013, cadrele didactice cu referire la organizarea educației incluzive și individualizarea procesului educațional la nivel raional și de instituție de învățământ.
2) Reorganizarea sistemului rezidențial de învățământ; reducerea numărului de copii aflați în instituțiile de tip rezidențial (PDS)	Pe parcursul anului		DÎP, în parteneriat cu ONG în domeniu	Informație acumulată, instituții reorganizate	Realizat. Evaluarea sistemului rezidențial de îngrijire a copilului în instituțiile rezidențiale din subordinea Ministerul Educației în parteneriat cu AO. LUMOS.
2.1.2.5. Inițierea procesului de elaborare a unei PPP cu privire la reformarea învățământului liceal					
1) Analiza și evaluarea contextului și a oportunităților de reformare a învățământului liceal	Noiembrie		DÎP	Recomandări elaborate	Nerealizat. Direcția Învățământ preuniversitar nu are suficiente resurse umane pentru realizarea respectivei activități. Din acest motiv, s-a solicitat Cancelariei de Stat amânarea termenului de executare pînă în martie 2014, dat fiind și faptul că finanțarea suplimentară de circa 30000 euro pentru realizarea activității date nu a fost obținută.
2.1.2.6. Implementarea Programului național pentru eficientizarea politicii de predare-învățare-evaluare a limbii și literaturii române în școala alolingvă din Republica Moldova					

1) Organizarea consultărilor publice cu privire la Programul național de eficientizare a cunoașterii limbii române	Pe parcursul anului		DÎP	Plan de consultări elaborat Consultări realizate	Nerealizat. Programul național a fost consultat în cadrul Seminarului republican cu directorii instituțiilor de învățământ cu instruire în limba rusă (mai 2013), în cadrul ședințelor (6) cu membrii Grupului de lucru. Au fost organizate mese rotunde cu reprezentanți ai DGÎTS din teritoriu, manageri școlari și profesori. Deoarece din teritorii au venit mai multe sugestii, Programul a fost revizuit de câteva ori, urmînd să fie postat pe site-ul Ministerului Educației (în sem.I 2014) în vederea consultărilor publice cu factorii interesați.
2) Extinderea pilotării educației multilingve (extinderea numărului de discipline școlare studiate în limba română în instituții cu predare în limbă rusă)	Septembrie		DÎP	15 instituții incluse în pilot	Realizat. De la 1 septembrie curent, pilotarea educației multilingve s-a extins în 7 instituții de învățământ preuniversitar. În total sînt 23 de instituții de învățământ în care se implementează proiectul (de proiect beneficiază 3125 de elevi și 51 de cadre didactice) .
3) Demararea procesului de implementare a Planului de acțiuni pentru eficientizarea cunoașterii limbii române	Octombrie		DÎP	Proces demarat	Realizat. S-a reușit pilotarea în 23 de instituții, organizarea seminarelor cu profesorii implicați, monitorizarea procesului de implementare cu vizite în fiecare instituție prin observarea și evaluarea orelor asistate, oferirea de consultanță metodică profesorilor alolingvi. Pentru promovarea proiectului s-au stabilit parteneriate cu Centrul de Inițiative Educaționale din Letonia, Asociația de tineret „Republica Deschisă” din Estonia,

					Centrul Educațional Pro-Didactica și IȘE.
2.1.2.7.Reconceptualizarea Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal					
1) Examinarea posibilităților de decongestionare a Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal (anul de studii 2013-2014)	Aprilie		DÎP	Recomandări procesate	Realizat parțial. Grupul de lucru format, recomandări elaborate și transmise IȘE. IȘE a prezentat un proiect de introducere graduală a unor schimbări în Planul-cadru, dar urmează a fi fundamentate /argumentate teoretic propunerile, estimate consecințele. Propunerile se vor lua în calcul la revizuirea Curriculumului de bază care urmează a fi realizat în 2014 cu sprijin financiar extern.
2) Realizarea unor studii cu privire la corelarea curricula cu Planul-cadru	Pe parcursul anului		DIP ISE	Studii realizate	Realizat. IȘE a prezentat studiul realizat. La realizarea studiului au fost implicați și angajații DÎP.
2.1.2.8. Protecția minorităților naționale, eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială în sistemul educațional și susținerea populației de etnie romă în Republica Moldova					
1) Elaborarea raportului privind implementarea Convenției – cadru pentru protecția minorităților naționale în Republica Moldova	Decembrie		DÎP	Raport elaborat	Realizat.
2) Elaborarea raportului privind respectarea Convenției internaționale privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială în sistemul educațional din RM	Decembrie		DÎP	Raport elaborat	Realizat.
3) Elaborarea raportului privind realizarea Planului de acțiuni privind susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pentru anii 2011-2015	Decembrie		DÎP	Raport elaborat	Realizat.
2.1.2.9. Asigurarea condițiilor, instruirii și formării abilităților în promovarea modului sănătos de viață la adolescenți în sistemul educațional (PDS)					
1) Implementarea Curricula	Pe parcursul		DÎP	Curricula, Ghidurile	Realizat. În cadrul învățământului

modernizate, Ghidurilor și Standardelor de eficiență a învățării cu accent pe formarea competențelor la elevi pentru promovarea modului sănătos de viață, în cadrul disciplinelor școlare obligatorii și disciplinelor opționale	anului			și Standardele implementate Note informative elaborate	formal, prin disciplinele de studii, și al celui non-formal, în parteneriat cu structuri de stat și ONG-uri active în domeniu (Centrul NEOVITA, Rețeaua de Educatori de la Egal la Egal, „Mamele pentru Dreptul la viață”, Asociația Medicilor Creștini EMANUEL etc.)
2) Actualizarea materialelor de suport on-line <i>viața și sănătatea.md</i>	Pe parcursul anului		DÎP	Materialele de suport actualizate	Realizat. În cadrul seminarelor organizate cadrele didactice au apreciat calitatea și utilitatea materialelor, nu au solicitat și nici nu au oferit suport pentru actualizarea materialelor existente.
3) Elaborarea rapoartelor privind organizarea alimentației în instituțiile de învățământ preșcolar și preuniversitar	Septembrie, ianuarie, mai		DÎP	Rapoarte elaborate	Realizat. Au fost colectate datele din direcțiile de învățământ și toate notele informative conform termenilor propuși spre realizare au fost elaborate.
2.1.2.10. Asigurarea formării competențelor elevilor în domeniul dezvoltării durabilității și a educației ecologice					
1) Realizarea educației ecologice în cadrul disciplinelor școlare obligatorii, disciplinelor opționale și al activităților extrașcolare	Pe parcursul anului		DÎP	Date statistice colectate	Realizat. Educația ecologică în instituțiile de învățământ se realizează în trei direcții: în cadrul orelor obligatorii, orelor opționale și activităților extrașcolare. Sînt colectate date statistice despre realizarea în cadrul orelor obligatorii, conform curricula disciplinare și despre realizarea în cadrul orelor opționale.
2) Monitorizarea desfășurării bilunarelor ecologice și a activităților tematice în domeniul ecologiei	Aprilie-mai		DÎP	Nr. de activități desfășurate	Realizat. Bilunarele ecologice se realizează în lunile martie-aprilie sau aprilie-mai în toate instituțiile de învățământ, conform planificării specialiștilor din DGÎTS, responsabili de biologie, chimie,

					geografie. În această perioadă sînt desfășurate un șir de activități planificate la catedrele de ramură. În aceeași perioadă, DGR/MÎTS organizează olimpiada la ecologie la nivel raional, în rezultatul selectării învingătorilor cele mai bune proiecte ecologice au fost propuse pentru a fi ascultate în cadrul concursului la nivel republican. Ministerul Educației în perioada 01-02 martie 2013 a organizat Olimpiada republicană la Ecologie la care au fost apreciate de către consiliul olimpic 34 proiecte ecologice.
3) Promovarea și monitorizarea activităților de salubritate, înverzire a plaiului, conservare a biodiversității, utilizarea rațională a resurselor naturale și ameliorare a stării mediului	Pe parcursul anului		DÎP	Activități desfășurate	Realizat. În perioada aprilie-mai 2013, în toate instituțiile de învățămînt preuniversitar au fost organizate activități în domeniul educației ecologice: de salubritate, înverzire a teritoriilor adiacente școlii, ameliorare a stării mediului prin afînarea solului, sădire a pueților, utilizare a humusului în calitate de îngrășămînt naturale. La 27 septembrie 2013, în incinta Institutului de Formare Continuă a fost organizat un seminar de formare profesională în domeniul educației ecologice și al surselor de energie renovabilă, în baza proiectului „Energie și Biomasă în Republica Moldova”. La seminar, cadrele didactice participante au împărtășit experiența în activitățile realizate cu succes. De asemenea, în cadrul taberei de vară „Energel”, organizată

					în iulie 2013, pentru 80 de copii, câștigători ai concursului școlar la inițiativa aceluiași proiect, au fost organizate un șir de activități în scopul promovării utilizării raționale a resurselor naturale și de conservare a biodiversității pentru îmbunătățirea stării mediului înconjurător.
4) Organizarea, în parteneriat cu Ministerul Mediului, a orelor ecologice, în scopul marcării diferitor date importante pentru ecologie	Pe parcursul anului		DÎP, în colaborare cu MM	Ore ecologice desfășurate	Realizat. În perioada 21-25 octombrie 2013, în parteneriat cu MM a fost organizată la nivel național Săptămîna securității chimice. Au fost organizate în toate instituțiile de învățămînt preuniversitar: ore ecologice, mese rotunde, concursul gazetelor de perete, expoziții de lucrări ale elevilor, conferințe cu prezentarea miniproiectelor ecologice, viziionări de filme educative, în scopul promovării și dezvoltării educației ecologice și pentru dezvoltarea durabilă.
2.1.2.11.Dezvoltarea competențelor antreprenoriale, a educației economice și financiare în învățămîntul preuniversitar					
1) Extinderea numărului de instituții încadrate în procesul de implementare a curriculumului modernizat la <i>Educația economică și Educația socială și financiară</i>	Pe parcursul anului		DÎP	Nr. de instituții de învățămînt care implementează	Realizat. În anul curent de studii, în programele JA Moldova de Educație economică sunt antrenați 9295 de elevi din instituțiile de învățămînt preuniversitar și mediu de specialitate și 163 de profesori, în anul precedent de studii, numărul lor fiind de 8000 de elevi și 120 de profesori. Din numărul total de elevi 5232 sînt din cele 94 de instituții preuniversitare din 26 raioane (Cu o acoperire mai mare fiind mun. Chișinău, r. Drochia, r. Hîncești, r.

					Anenii Noi). Analiza datelor statistice denotă o repartizare uniformă pe trepte de școlaritate: 1750 treapta primară, 1750 treapta gimnazială și 1732 treapta liceală. Educația socială și financiară este organizată în 17 instituții de învățământ din 7 raioane cu un număr total de 1148 de elevi și 18 profesori.
2) Desfășurarea Tîrgului Național al Companiilor Școlare	Aprilie		DÎP, în colaborare cu JA Moldova	Activitate desfășurată	Realizat. Tîrgul Național al Companiilor școlare a fost desfășurat la 27.04.2013, în parteneriat cu Junior Achievement Moldova, cu sprijinul Fundației „Familia Sturza”, Ministerul Economiei BC „MoldovaAgroindbank” și Rețeaua de magazine „Linella”. La tîrg au participat 22 de companii școlare formate în cadrul programului de educație economică „Compania Școlară”. Produsele, expuse în cadrul tîrgului, au fost create manual de tineri. Compania Școlară „Natural Beauty” de la Liceul Teoretic „V. Alecsandri” din or. Ungheni a fost cea mai bună dintre cele 22 de companii școlare participante.
3) Organizarea desfășurării activității republicane „Job Shadow Day”	Octombrie		DÎP, în colaborare cu JA Moldova	Activitate desfășurată	Realizat. Ce-a de-a IV-a ediție a activității republicane „Profesioniști și Debutanți” („Job Shadow Day” sau „O zi de lucru în umbră”), desfășurată la 29.11.2013, conform Dispoziției Ministrului nr. 125 din 17.11.2013, la care au participat 125 de elevi din 33 de licee, din 16

					raioane ale republicii. Elevii implicați au avut posibilitatea să vadă pe viu în ce constau anumite specialități din domeniul ales (20 de companii, printre care: StarNet, BC Moldova Agroindbank, Leogrand Hotel&Convention Center, Gas Union Fenosa, Coca-Cola, Moldova 1, Galaxia, Orange, Moldcell, Daac Hermes etc.
4) Stabilirea parteneriatelor pentru asigurarea dezvoltării curriculare la disciplina opțională educația financiară	Mai, iunie		DÎP	Parteneriate stabilite, curricula expertizate	Realizat. În contextul promovării educației financiare, în conformitate cu Dispoziția Ministrului nr. 02/19-178 din 07.03.2013, în majoritatea raioanelor a fost organizată, în perioada 18-21 martie 2013, Săptămîna Internațională a Educației Financiare în cadrul căreia elevii claselor superioare au vizitat instituțiile bancare din raion/localitate, familiarizîndu-se cu dimensiunile culturii financiar-bancare.
2.1.2.12. Dezvoltarea competențelor digitale la elevi					
1) Implementarea programului „Intel Teach – Instruirea în societatea cunoașterii”, pentru cadrele didactice din învățămîntul preuniversitar	Pe parcursul anului		DÎP	Acțiuni desfășurate conform Planului de acțiuni al programului	Realizat. - Aprilie – noiembrie – traducerea și adaptarea cursului Intel Teach pentru cadrele didactice - 13-16 decembrie 2013 – primul curs. Formarea a 16 formatori - cadre didactice, la cursul „Intel Teach”. Formatori de la Intel Ukraine.
2) Organizarea și desfășurarea concursului național „Mold ISEF”, ediția I	Martie		DÎP	Concurs organizat	Realizat. 23-24.03.2013 – concurs național Mold SEF 2013 (81 de participanți, 68 de proiecte); 23.03.– Atelierul „Academia educatorilor”

					pentru cadrele didactice/coordonatori de proiecte; 11-18.05.2013 - concursul internațional Intel ISEF 2014 (5 elevi, 3 proiecte); 10.10. 2013 – afilierea la concursul internațional Intel ISEF 2014; 28.11.2013– Webinar pentru elevi și coordonatori de proiecte, în colaborare cu Intel Ukraine.
2.1.2.13. Realizarea Planului național de acțiuni pentru desfășurarea Anului European al Cetățeanului					
1) Elaborarea/implementarea/monitorizarea Planului de acțiuni consacrate Anului European al Cetățeanului în sistemul educațional	Ianuarie		DÎP	Plan elaborat, aprobat și realizat	Realizat. Planul de acțiuni consacrate Anului European al Cetățeanului în sistemul educațional urma să fie elaborat în baza Planului național de acțiuni, pentru care au fost înaintate propuneri. Planul de acțiuni respectiv a fost aprobat de către Parlament doar la 19 aprilie 2013 prin decizia nr. 88. Concomitent, propunerile înaintate au fost incluse în Planul de activitate al Ministerului Educației, în programul activităților extrașcolare în învățământul preuniversitar (Ordinul nr. 47 din 31.01.2013) și realizat în termeni.
2) Instituirea Consiliului Republican al Elevilor pe lângă Ministerul Educației și asigurarea condițiilor de activitate a acestuia	Martie-aprilie		DÎP	Consiliu instituit	Realizat. Prin ordinul Nr. 136 din 26.03.2013 a fost aprobat Regulamentul Consiliului Republican al Elevilor pe lângă Ministerul Educației. În conformitate cu Dispoziția Ministrului nr. 317 din 06.06.2013, Comisia de selectare a membrilor Consiliului Republican al Elevilor a examinat 108 de dosare depuse la

					concurs. Dintre acestea 40 au fost respinse din motiv că nu au întrunit cerințele stipulate în Regulamentul de constituire și funcționare a Consiliului Republican al Elevilor. În urma examinării dosarelor comisia a decis unanim componența nominală a Consiliului pentru anul de învățămînt 2013-2014 (31 de persoane). În perioada 2-4.07.2013 și 30.10.2013–02.11.2013, la Chișinău, s-au desfășurat două ateliere de lucru ale Consiliului Republican al Elevilor. Comunicatele de presă au fost publicate pe site-ul ministerului.
3) Organizarea Concursului Republican „Europa la noi acasă”	Februarie - mai		DÎP	Concurs desfășurat, totaluri aprobate	Realizat. Concursul Republican „EUROPA LA NOI ACASĂ” a fost organizat în parteneriat cu Mișcarea Europeană din Moldova, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului și cu susținerea Universității „Perspectiva INT”, Centrului Pro European de Servicii și Comunicare al Bibliotecii Naționale din Republica Moldova, Asociației pentru Instruire și Informare Europeană. La concurs au participat 96 de instituții de învățămînt preuniversitar dintre care 60 cu proiecte școlar-comunitare și 87 de elevi cu eseuri la tema „Europa la Noi Acasă – Cetățenie Responsabilă”. La 18.05.2013, de Ziua Europei în Republica Moldova, la Biblioteca Națională a avut loc Conferința finală și premiarea laureaților Concursului Republican

					„Europa la noi acasă”. La inaugurarea evenimentului au participat Hubert Duhot, Delegația UE în Republica Moldova și reprezentanți ai instituțiilor fondatoare. Echipele premiante au primit cadouri de preț (imprimante). Autorilor celor mai reușite eseuri le-a fost oferită posibilitatea de a studia gratis la Universitatea „Perspectiva INT”: Toate bibliotecile școlare din instituțiile participante au primit seturi de materiale privind drepturile omului, drepturile copiilor, selectate de Centrul Pro European de Servicii și Comunicare al Bibliotecii Naționale și Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului.
2.1.2.14. Dezvoltarea modelului de Școală Prietenoasă Copilului					
Implementarea modelului de Școală Prietenoasă Copilului în instituțiile de învățământ preuniversitar din raioanele Anenii Noi și Drochia	Septembrie - decembrie		DÎP	Modele de ȘPC implementate, câte 2 anual	Realizat. Activitatea respectivă a fost inclusă în Planul de activitate a Ministerului în baza acordului de colaborare între Guvernul RM și Reprezentanța UNICEF. Monitorizarea a fost realizată parțial prin comunicările profesioniștilor din raioanele-pilot în cadrul seminarelor și conferințelor republicane cu responsabilii de activitatea educațională. Reprezentanța UNICEF a încheiat acordarea de suport pentru extinderea implementării modelului. Între timp, cu suportul UNICEF, au fost elaborate Standardele de calitate

					alte, decât cel prevăzut inițial din perspectiva Școlii Prietenoase Copilului, implementarea căroră vor impune un alt ritm de promovare a modelului ȘPC decât cel programat inițial.
2.1.2.15. Instituirea Școlii părinților					
Realizarea discuțiilor/consultărilor și parteneriatelor pentru elaborarea conceptului Școlii părinților	Noiembrie		DÎP	Concept elaborat și consultat	Realizat parțial. Au fost realizate studii în raioanele Ialoveni, Hîncești, Edineț, Orhei, Căușeni.
2.1.2.16. Asigurarea formării competențelor elevilor în domeniul siguranței rutiere					
1) Revizuirea programelor școlare la disciplina <i>Securitatea rutieră</i> și elaborarea recomandărilor metodice	Mai		DÎP	Programe școlare revizuite, recomandări elaborate	Realizat. Au fost făcute modificări la nivel de plan-cadru (p.1.6 Asigurarea protecției vieții și sănătății copiilor) și sugestii metodologice managerilor școlari și profesorilor (în cadrul scrisorilor metodice la disciplinele de studiu).
2) Definitivarea Regulamentului de transport al elevilor	Mai		DÎP	Regulament definitivat	Nerealizat. Proiectul nu este definitivat. Versiunea primită de la Cancelaria de stat urmează a fi îmbunătățită.
2.1.2.17. Consilierea și ghidarea în carieră pentru elevii de gimnaziu					
1) Elaborarea unui plan de activități pentru instituirea consilierii și ghidării în carieră	Aprilie		DÎP CRAP	Plan elaborat	Realizat parțial. Plan elaborat și parțial realizat: analiza succintă a cadrului conceptual și normativ-reglator al procesului de ghidare în carieră în Republica Moldova; atelier consultativ desfășurat în perioada 3-5.09.2013 cu participarea experților în domeniu din Austria; participare la elaborarea notei analitice pentru inițierea Proiectului de reconceptualizare a sistemului și procesului de ghidare în carieră; distribuirea în instituțiile de învățământ a suportului de curs Ghid

					de orientare profesională a tinerilor și planificare a carierei și a Culegerii de activități și teste pentru orientarea profesională a tinerilor (compilație realizată de către CIDDC).
2) Elaborarea conceptului de modul Ghidarea în carieră pentru stagiile de formare continuă a cadrelor didactice	Decembrie		DÎP CRAP	Concept elaborat	Nerealizat. Este necesar să fie reconceptualizat sistemul și procesul de Ghidare în carieră, apoi să fie elaborat modulul respectiv.
2.1.3. Modernizarea și eficientizarea învățământului vocațional/tehnic în vederea sporirii competitivității economiei naționale prin pregătirea forței de muncă competente și calificate, în corespundere cu cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii					
2.1.3.1. Restructurarea învățământului secundar profesional și mediu de specialitate în învățământ vocațional/tehnic pe două trepte: învățământ secundar și învățământ postsecundar și reconfigurarea rețelei de instituții					
1) Elaborarea cadrului normativ și educațional pentru învățământul vocațional/tehnic pe două trepte – secundar și postsecundar:	Trimestrul IV		DÎSPMS CRDÎP	Regulament elaborat	Realizat. Au fost create grupuri de lucru care sînt implicate în elaborarea proiectelor Regulamentelor respective. La punctele VII, VIII și IX - documentele au fost elaborate și aprobate prin ordin pentru pilotare.
(i) Regulamentul privind organizarea și funcționarea liceelor profesionale/școlii vocațional/tehnice	Trimestrul IV		DÎSPMS CRDÎP	Regulament elaborat	
(ii) Regulamentul-tip de activitate a școlii vocațional/tehnice	Trimestrul IV		DÎSPMS	Regulament elaborat	
	Trimestrul IV		DÎSPMS	Regulament elaborat	
(iii) Regulamentul –tip de activitate a liceelor vocațional/tehnice	Trimestrul IV		DÎSPMS	Regulament elaborat	
	Trimestrul IV		DÎSPMS	Regulament elaborat	
(iv) Regulamentul – tip de activitate a instituției de învățământ postsecundar vocațional /tehnic	Mai		DÎSPMS	Regulament elaborat	
(v) Regulamentul de organizare și desfășurare a procesului educațional în instituția de învățământ postsecundar	Mai		DÎSPMS	Ghid elaborat	

vocațional /tehnic (vi) Regulamentul cu privire la stagiile de practică în instituțiile de învățământ vocațional/tehnic și postsecundar vocațional /tehnic (vii) Regulamentul de organizare a procesului de învățământ în instituțiile de învățământ mediu de specialitate în baza Sistemului Național de Credite de Studii Transferabile (viii) Ghidul de implementare a Sistemului Național de Credite de Studii Transferabile în învățământul mediu de specialitate (ix) Planul-cadru pentru învățământul mediu de specialitatea în baza Sistemului Național de Credite de Studii Transferabile	Mai		DÎSPMS	Plan elaborat	
2) Evaluarea experimentului de instituire a liceelor profesionale	Ianuarie-aprilie		DÎSPMS	Rezultate aprobate prin Hotărârea Colegiului ME	Realizat. Se elaborează raportul pentru prezentare la Colegiul Ministerul Educației în luna mai 2013.
3) Reorganizarea colegiilor pedagogice: (i) constituirea grupului de lucru pentru elaborarea platformei de reorganizare a învățământului pedagogic; (ii) elaborarea planului de acțiuni; (iii) inițierea implementării Planului de acțiuni	Ianuarie Ianuarie Februarie		DÎSPMS	Grup constituit Plan elaborat Inițiere implementare realizată	Realizat. A fost sistată admiterea la Colegiile pedagogice din Bălți și Călărași și la specialitățile pedagogice din cadrul Colegiului din Cahul.
4) Elaborarea și aprobarea Metodologiei de cartografiere a rețelei de instituții de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate	Septembrie		DÎSPMS CRDÎP (cu suportul Proiectului	Metodologie aprobată	Realizat parțial. Metodologie elaborată și pilotată în 3 instituții de învățământ în 2013.

			AT)		
5) Cartografierea rețelei instituțiilor de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate	Octombrie-noiembrie		DÎSPMS, cu suportul Proiectului AT	Baza de date Raport cu privire la rezultatele cartografierii	Realizat parțial. A fost elaborat proiectul metodologiei de cartografiere și va fi aprobat în cadrul Proiectului UE de AT.
6) Elaborarea și aprobarea Metodologiei de evaluare și certificare a competențelor obținute în alt context decât cel formal	Decembrie		DÎSPMS, Secția juridică, în colaborare cu CRDÎP	Metodologie aprobată	Nerealizat. Este în proces de elaborare.
7) Elaborarea platformelor de parteneriat și a mecanismului de asigurare a dialogului între domeniul educațional și mediul de afaceri	Ianuarie		DÎSPMS	Mecanism de dialog elaborat	Realizat. Au fost organizate ateliere de lucru în problema creării unei platforme, mecanism de dialog social, inclusiv cu agenții economici și managerii instituțiilor vocațional tehnice la IȘE, pe 17,18,19.06.2013 cu suportul ILO și pe data de 07-08.10.2013 cu suportul TAIEX. Formatori au fost Gabriele Ciobanu și Lucian Ciolan. La a doua întrunire au participat experți din România, Ungaria, Croația, Regatul Olandei și Grecia. În cadrul primului atelier care s-a desfășurat în iunie pe durata a 3 zile, au participat peste 100 de persoane. Numărul de participanți în cadrul atelierului TAIEX a fost de aproximativ 40 de persoane.
2.1.3.2. Elaborarea și implementarea standardelor ocupaționale și a Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților/meseriilor pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ secundar profesional (PDS)					

Actualizarea Nomenclatorului meseriilor (profesiilor) pentru instruirea și pregătirea cadrelor în învățământul secundar profesional și a Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ mediu de specialitate, în conformitate cu necesitățile economice ale țării, prin includerea meseriilor, specialităților noi, modernizarea celor existente și corelarea lor la standardele europene (EuroStat)	Permanent, conform cerințelor pieței muncii		DÎSPMS, în colaborare cu ministerele de resort și Comitetele sectoriale	Nomenclator actualizat	Realizat. Actualizat prin introducerea a 2 meserii noi în sesiunea de Admitere 2013. Procesul de actualizare a Nomenclatoarelor este continuu și se efectuează anual de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei în coordonare cu Ministerul Educației.
2.1.3.3. Asigurarea formării profesionale în învățământul secundar profesional și mediu de specialitate, bazată pe competențe și racordarea acestora la cerințele pieței muncii					
1) Organizarea și desfășurarea Conferinței internaționale „Educația antreprenorială”	11-12 iunie		DÎSPMS, cu suportul ETF	Conferință organizată	Realizat. Conferința a fost organizată în perioada planificată, au participat experți din mai multe țări, reprezentanți de la Ministerul Economiei, Ministerul Educației, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei etc. – circa 100 de participanți.
2) Elaborarea proiectului Planului de înmatriculare a elevilor în instituțiile de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate cu finanțare de la bugetul de stat și prin contract pentru anul de studii 2013	Ianuarie		DÎSPMS, instituțiile de învățământ (în colaborare cu agenții economici)	Proiectul Planului prezentat MMPSF	Realizat.
2.1.3.4. Îmbunătățirea calității serviciilor educaționale din învățământul vocațional/tehnic prin eficientizarea utilizării resurselor financiare și prin crearea/implementarea sistemului de asigurare a calității					
1) Definitivarea și aprobarea standardelor ocupaționale la meseriile: bucătar, electrogazosudor-montator	Decembrie		DÎSPMS, cu suportul LED Moldova	Standarde definitive și aprobate	Realizat. 6 standarde aprobate: lăcătuș-instalator tehnică sanitară, zugrav, viticultor, cofetar, pietrar – zidar și fierar – betonist.
2) Elaborarea și aprobarea Metodologiei pentru descrierea calificărilor	Decembrie		DÎSPMS, cu suportul Proiectului	Metodologie elaborată și aprobată	Realizat parțial. Este în curs de elaborare în comun cu ETF, au fost organizate și desfășurate mai multe

			AT și al CRDÎP		ateliere cu participarea MMPSF, Comitetele sectoriale, managerii instituțiilor de învățământ etc.
3) Elaborarea și aprobarea <i>Conceptului de Curriculum modular</i>	Martie		DÎSPMS, în colaborare cu CRDÎP	Concept elaborat	Realizat parțial. Este în curs de elaborare, responsabilitatea este a CRDIP.
4) Pilotarea și implementarea Curriculumului și a suportului de curs la disciplina „Curs de antreprenoriat” în instituțiile de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate	Mai-septembrie		DÎSPMS, în colaborare cu Winrock Moldova	Curriculum pilotat în 15 școli profesionale și 8 colegii Curriculum implementat	Realizat. Se implementează de la 01.09. în 67 de instituții secundar profesionale, 8 colegii cu profil agricol și 13 colegii, care pilotează Sistemul Credite de Studii .
5) Implementarea curricula modulară și a suportului de curs la meseriile: lăcătuș-instalator tehnică sanitară, electromontor la întreținerea și repararea utilajului electric în învățământului secundar profesional	1 septembrie		DÎSPMS	Curriculum implementat	Realizat.
2.1.3.5. Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a învățământului vocațional/tehnic					
1) Definitivarea și pilotarea Curricula modulară la meseriile: bucătar, electrogazosudor-montator, electromontor la întreținerea și repararea utilajului electric, tencuitor, cusător, viticultor, apicultor și legumicultor în instituțiile de învățământ secundar profesional	Iunie-septembrie		DÎSPMS, cu suportul Kultur Kontakt și LED Moldova	Curricula modulară aprobată și pilotată	Realizat. Elaborarea a 6 curricula modulare, dintre care 3 sînt implementate: electromontor la întreținerea și repararea utilajului electric, bazele antreprenoriatului, lăcătuș instalator tehnică sanitară și 3 în process de pilotare: viticultor, bucatar electrogazosudor-montator.
2) Formarea profesională continuă a cadrelor didactice care predau disciplinele de cultură generală	Conform orarului stabilit		DÎSPMS IȘE Pro Didactica USM	340 de cadre didactice formate	Realizat. Permanent, conform agendei.
3) Formarea profesională continuă a cadrelor didactice care predau disciplinele de cultură generală	Conform orarului stabilit		DÎSPMS, în colaborare cu LED Moldova,	304 cadre didactice formate	Realizat. Permanent conform agendei.

			Winrock Moldova, IFCP, UTM		
4) Formarea continuă a cadrelor manageriale prin cursuri de management financiar și management al resurselor umane	Conform orarului stabilit		DÎSPMS UPS „I. Creangă” UTM IȘE	50 de cadre manageriale formate	Realizat. Cadre manageriale – 32 la centrele IȘE, UTM, cu suportul proiectelor LED, CONSEPT, KULTURKONTAKT, Austria.
2.1.3.6. Îmbunătățirea calității capitalului uman din învățământul secundar profesional și mediu de specialitate, implicit prin modernizarea formării profesionale continue a cadrelor didactice și a celor manageriale					
Formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul metodelor și tehnicilor de învățare activă și a utilizării instrumentelor TIC	Conform orarului stabilit		DÎSPMS, cu suportul Proiectului de îmbunătățire a calității învățământului vocațional/ tehnic în domeniul TIC	10 cadre didactice formate	Realizat. Au fost instruite 71 de cadre didactice din 20 de școli profesionale, cu suportul Proiectului Consept. Au fost instruite 14 cadre didactice în cadrul proiectului „Îmbunătățirea calității învățământului vocational/ethnic în domeniul TIC din RM ” cu suportul financiar ADA.
2.1.3.7. Monitorizarea, consilierea, controlul implementării politicilor în domeniul educațional					
1) Organizarea și desfășurarea seminarelor metodologice pentru directorii adjuncți pentru instruire	Martie, aprilie, octombrie		DÎSPMS Consiliile directorilor	Seminare realizate	Realizat. Seminare realizate. 45 de participanți la fiecare seminar.
2) Organizarea și desfășurarea seminarelor metodologice pentru directorii adjuncți pentru educație	Martie, aprilie, octombrie		DÎSPMS, Consiliile directorilor	Seminare realizate	Realizat. Seminar desfășurat la 10.04.2013 (pentru directorii adjuncți din colegii) – 50 de participanți la seminar.
3) Organizarea și desfășurarea seminarelor metodologice pentru directorii adjuncți pentru instruirea practică	Martie, octombrie		DÎSPMS	Seminare realizate	Realizat. Seminar desfășurat la 17.04.2013 (pentru directorii adjuncți din colegii) – 40 de participanți la seminar.

4) Organizarea și desfășurarea ședințelor ale catedrelor de specialitate pentru armonizarea programelor de studii	Februarie, martie, aprilie		DÎSPMS Consiliile directorilor Catedrele de profil	Ședințe realizate	Realizat. Ședință desfășurată la 03.04.2013 (pentru specialitățile de la profilurile tehnologice) – 60 de participanți la seminar.
5) Promovarea imaginii pozitive a învățământului secundar profesional și mediu de specialitate în societate	Permanent		DÎSPMS Serviciul comunicare Instituțiile de învățământ seminar desfășurat la 10.04.2013 (pentru directorii adjuncți din colegii) – 50 participanți la seminar	Activități realizate	Realizat. S-au desfășurat concursurile zonale „Cel mai bun în profesie”, Festivalul Chansons amis cu participarea elevilor din liceele din republică. De comun cu ANOFM și Ministerul Tineretului și Sportului s-a organizat Tîrgul locurilor de muncă, Festivalul floarea omeniei la care au participat 14 colegii în memoria poetului Gr.Vieru. Pe data de 19.10.13 se va desfășura festivalul-concurs „Focul din vatră”, în memoria lui Dumitru Matcovschi.
6) Realizarea activităților de ghidare în cariera profesională a elevilor din învățământul secundar profesional și mediu de specialitate în scopul menținerii contingentului și motivării elevilor pentru angajarea pe piața muncii din Republica Moldova	Permanent		DÎSPMS Consiliile directorilor ANOFM Instituțiile de învățământ	Activități realizate	Realizat. În cadrul instituțiilor de învățământ se organizează diferite activități ce contribuie la ghidarea în carieră a elevilor, „Ziua ușilor deschise”, încadrarea părinților în activitatea școlii prin adunări cu părinții, toate instituțiile de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate au primit indicația să-și creeze pagini web. Se conlucrează activ cu ziarul Făclia, Universul Pedagogic, publicațiile Admiterea și Abiturientul, cu mass-media „Vocea Basarabiei”, „Radio Moldova”, „Jurnal Tv” etc. De asemenea, există Centrul de informare și orientare profesională în cadrul Direcției Generale de

					Învățământ, mun. Chișinău.
2.1.3.8. Asigurarea protecției sociale eficiente a elevilor cu dizabilități, din învățământul secundar profesional și mediu de specialitate					
1) Achitarea alimentării, bursei, facilitarea angajării în câmpul muncii	Permanent		DÎSPMS Instituțiile de învățământ	Acțiuni monitorizate și realizate	Realizat. Acest proces se monitorizează. Asigurarea cu burse și alimentare se face aproape integral în învățământul secundar profesional, în colegii se asigură bursa pentru 70% din numărul elevilor bugetari, alimentarea nu se efectuează gratis. Cît privește facilitățile acordate absolvenților din partea statului, acestea se acordă absolvenților de la profilurile pedagogice din colegii. În ceea ce privește angajarea în câmpul muncii, cea mai frecventă formă rămîne a fi parteneriatele dintre școală și mediul de afaceri, efectuarea practicii în producere.
2) Implementarea măsurilor de facilitare a mobilității în cadrul instituțiilor de învățământ vocațional/tehnic pentru persoanele cu dizabilități	Conform necesităților				Realizat. Emisă circulara cu nr. 04/14-118G. Informație totalizată și prezentată la MMPSF și Cancelaria de Stat.
2.1.3.9. Sporirea atractivității și accesului la învățământul vocațional/tehnic					
1) Promovarea în instituțiile de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate a cursurilor de: (i) Antreprenoriat; (ii) Tehnologia informației; (iii) Limbi străine (engleză, rusă).	Conform planurilor de învățământ		DÎSPMS Instituțiile de învățământ	Cursuri implementate	Realizat. Pe data de 28 martie s-a desfășurat Conferința Națională pe problemele Educației Antreprenoriale. Curricula modulară la „Bazele antreprenoriatului” s-a pilotat în 15 instituții de învățământ. De la 01.09.2013 noua curiculă modulară la Bazele antreprenoriatului se implementează în toate școlile profesionale, în 8 colegii agricole și în 13 colegii care pilotează Sistemul Credite de Studii.
2.1.4. Integrarea învățământului superior în spațiul educațional european					

2.1.4.1. Implementarea angajamentelor asumate în contextul aderării la procesul de la Bologna și promovarea politicilor educaționale în cadrul european și mondial al obiectivelor educației (PDS)					
1) Sincronizarea structurii învățământului superior – aprobarea ciclului III, studii superioare de doctorat (modificare legislativă)	Iulie		DÎSDȘ Secția juridică	Proiect de lege expediat Parlamentului	Realizat. Amendamentele la legea învățământului au fost aprobate în două lecturi la Parlament și promulgate de către Președinte (12.12.2013).
2) Dezvoltarea și implementarea Cadrului Național al Calificărilor (economie, agricultură, inginerie)	Martie		DÎSDȘ	CNC editate	Realizat. Au fost redactate 3 volume pe domenii indicate de CNC. Au fost tipărite 3 volume pe trei domenii: inginerie, agricultură și economie.
3) Sinergia/integrarea învățământului superior cu cercetarea prin promovarea proiectului Codului Educației (modificare legislativă privind crearea Agenției pentru Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic, acțiune ce ține de competența Guvernului)	Decembrie		DÎSDȘ Secția juridică	Proiect de lege	Realizat. Au fost operate propuneri în proiectul Codului Educației și la Codul pentru știință și inovare.
4) Realizarea unui studiu privind capacitățile de cercetare ale universităților	Septembrie		DÎSDȘ	Studiu realizat	Realizat. Studiul a fost prezentat la ME pentru examinare. Rezultatele studiului urmează să fie prezentate până la 15.01.2014.
5) Dezvoltarea structurilor de autogovernanță studențească (elaborarea/aprobarea Regulamentului privind structurile de autogovernanță studențească)	Iunie		DÎSDȘ	Regulament aprobat	Realizat parțial. A fost elaborat un proiect de regulament de către direcție și reprezentanții autogovernanței studențești. Urmează discuția cu reprezentanții universităților.
6) Consolidarea procesului de participare a studenților în luarea deciziilor la nivel de facultate/universitate/național: (i) participare activă în componența senatului universitar/consiliului facultății, în conformitate cu Legea Învățământului;	Pe parcursul anului 19 februarie		DÎSDȘ	Nr. de studenți participanți în structurile de conducere universitare	Realizat parțial. Evenimentul nu a fost organizat, fiind amânat pentru o altă perioadă, deoarece studenții nu sînt pregătiți pentru aceasta discuție. Urmează să se revină, în comun cu Ministerul Tineretului și Sportului, la aprobarea unor acte normative oficiale. În aprilie 2013 a fost

(ii) participarea studenților/reprezentanților structurilor autoguvernantei studențești la sesiuni de examene, procesul educațional, ocuparea posturilor științifico-didactice etc.; (iii) organizarea unui eveniment în comun cu Consiliul Rectorilor privind dezvoltarea structurilor de autoguvernanță studențească					organizat un seminar cu reprezentanții sindicatelor studențești cu privire la esența autoguvernantei studențești. În noiembrie 2013 a fost organizat un seminar pentru studenții US „A.Russo” din Bălți. A fost realizată o evaluare a structurilor studențești din universități. În curs de elaborare este un regulament dedicat acestor structuri.
7) Promovarea participării studenților în viața universitară prin informarea despre serviciile oferite studenților	Aprilie, octombrie		DÎSDȘ	2 seminare regionale organizate	Realizat. A fost organizat un seminar în aprilie la Chișinău și unul în noiembrie la Bălți.
8) Consolidarea cooperării internaționale academice, participarea în programele de cooperare ale UE, creșterea mobilității academice și studențești: (i) promovarea programelor TEMPUS, ERASMUS MUNDUS, CEEPUS III în instituțiile de învățământ superior etc.; (ii) elaborarea Regulamentului privind mobilitatea studenților; (iii) coordonarea activităților HEREs; (iv) monitorizarea proiectelor TEMPUS în Republica Moldova.	Pe parcursul anului		DRIIE DÎSDȘ	Nr. de programe Nr. de studenți participanți Nr. de cadre participante Regulament aprobat Proiecte TEMPUS selectare/aprobate	Realizat. Sesiune de informare și promovare a proiectelor de mobilitate realizate: pentru proiectele UE (Tempus și Erasmus Mundus – 22.02.2013); pentru Programul CEEPUS – 28.03.2013. În cadrul programului TEMPUS, în perioada 22-23.04.2013, a fost organizat la Chișinău seminarul regional cu genericul „Managementul resurselor umane în învățământul superior”. Participarea la sesiuni de monitorizare a Proiectelor TEMPUS. În vederea pregătirii instituțiilor de învățământ pentru participarea la noul Program al UE Erasmus+ a fost difuzată, către instituții, prin site-ul ME și prin circulară o informație detaliată despre noile oportunități și condiții de participare în Program. Pentru depunerea de proiecte, în anul 2013,

					CE a selectat 9 proiecte din 63 de propuneri de proiecte.
9) Organizarea seminarului regional „Tempus Regional seminar on Human Resource Management in Public Higher Education in Eastern Europe” (sub egida Comisiei Europene și oficiului TEMPUS)	21-24 aprilie		DÎSDȘ Oficiul TEMPUS DRIIE USM	Seminar realizat Nr. de țări participante Nr. de participanți	Realizat. Seminarul organizat în perioada 22-23.04.2013 în incinta USM, au participat circa 70 de participanți din 7 țări. A fost prezentat studiul de caz pentru Republica Moldova.
2.1.4.2. Sporirea calității educației, în scopul consolidării capacităților de aplicare practică a cunoștințelor (PDS)					
1) Asigurarea calității sistemului de învățământ superior prin racordarea la cerințele pieței forței de muncă, integrarea cu sfera de cercetare : (i) centrarea procesului de studii pe finalități de studiu și competențe; (ii) metode eficiente de predare-învățare-evaluare; (iii) stagii de practică relevante realizate cu suportul agenților economici; (iv) implementarea tehnologiilor informaționale, promovarea CORSERA etc.; (v) studierea aprofundată a limbilor străine (l. engleză) în instituțiile de învățământ superior.	Pe parcursul anului		DÎSDȘ, cu suportul Programului Pas cu pas și Corpului Păcii	Regulament privind stagiile de practică aprobat Nr. de instituții dotate cu TIC Nr. de profesori instruiți Nr. de profesori care studiază l. engleză	Realizat. A fost organizat 1 seminar pentru profesorii ce predau în cadrul specialităților de educație preșcolară și învățământ primar. A fost realizată o evaluare a predării limbii române în grupele alolingve din instituțiile de învățământ superior. A mai fost realizat un chestionar în ce privește predarea limbii franceze în cadrul programelor Francofoniei. Regulamentul privind stagiile de practică, revizuit în urma misiunii experților TAIEX, a fost propus pentru aprobare la Colegiul Ministerului Educației. În momentul de față, se află la ministru. Drept indicatori pentru acest an: 45 de cadre didactice și 60 de studenți instruiți în domeniul asigurării calității; 218 cadre universitare – modulul de l. engleză; în 9 universități au fost instruite 540 de cadre universitare în elaborarea și aplicarea cursurilor on-line în contextul e-learning, elaborarea și experimentarea a 77 de cursuri universitare, implicați 5300 de studenți. Primele rezultate

					COURSERA – 4 studenți din cadrul Universității AȘM au promovat 1-2 cursuri la Massachutes Institute și Universitatea din Mary Land, SUA.
2) Perfecționarea cadrului normativ cu privire la procesul de admitere 2013	Martie		DÎSDȘ	Regulament aprobat	Realizat.
3) Reconsiderarea rețelei instituțiilor de învățământ superior	Pe parcursul anului		DÎSDȘ Secția juridică	Concept aprobat	Realizat parțial. Conceptul a fost realizat prin promovarea mai multor reforme, precum ar fi planul de înmatriculare, pregătirea procesului de evaluare la specialitatea <i>Drept.</i> 2 instituții de învățământ superior, Institutul Umanistic Contemporan și Universitatea de Studii Aplicate din Moldova, au retras programele de studii, studenții fiind repartizați la alte universități.
4) Elaborarea/implementarea Sistemului Integrat de Management Universitar: (i) elaborarea/aprobarea Conceptului Sistemului de Management Universitar (SIMU); (ii) adaptarea sistemelor IT universitare la platforma guvernamentală M-Cloud	Pe parcursul anului		DE-T DÎSDȘ	Concept elaborat și aprobat Sisteme IT adaptate	Realizat. Concept elaborat, este la Centrul E-guvernare.
5) Diagnosticarea nivelului de implementare a cursului Educație incluzivă	Mai		DÎSDȘ	Evaluare realizată Notă elaborată	Realizat. A fost organizată chestionarea selectivă a studenților din cadrul a 3 instituții de învățământ superior cu profil pedagogic. Rezultatele chestionării au fost incluse în Raportul general privind educația incluzivă, elaborat de AO Lumos. Rezultatele evaluării au fost prezentate în atelierul de lucru <i>Formarea inițială și continuă în domeniul educației incluzive</i> , la Conferința Internațională <i>Educația</i>

					<i>inclusivă: realități și perspective de dezvoltare în Republica Moldova, 13-15.11.2013.</i>
6) Perfecționarea Suplimentului la diplomă – instrument de transparență	Iunie		DÎSDȘ	Evaluare realizată Set de recomandări elaborat	Realizat. Set recomandări elaborat. Ședință instructivă organizată cu responsabili din instituțiile de învățământ superior.
2.1.4.3. Dezvoltarea/Implementarea principiilor autonomiei universitare, inclusiv prin instituționalizarea autonomiei financiare a instituțiilor de învățământ superior					
1) Implementarea Regulamentului cu privire la modul de funcționare a instituțiilor de învățământ superior în condiții de autonomie financiară: (i) aprobarea statutelor și înregistrarea la MJ; (ii) formatul contractului cu ME; (iii) încheierea contractelor.	Ianuarie-februarie		DGEPP DÎSDȘ Secția juridică	Statute aprobate Contracte încheiate	Realizat.
2) Consolidarea autonomiei universitare prin instituționalizarea autonomiei financiare a instituțiilor de învățământ superior: (i) elaborarea metodologiei de calculare a taxei de studii (formula de finanțare per student); (ii) pregătirea procesului de pilotare a formulei de finanțare.	Aprilie		DGEPP DÎSDȘ Secția juridică	Metodologie elaborată	Realizat. A fost elaborat un proiect de Metodologie de calculare a taxei de studii. Urmează plasarea documentului la transparența decizională. Această Metodologie este la expertiza internațională din cadrul proiectului TEMPUS.
3) Modificarea actelor normative privind modul de finanțare a instituțiilor de învățământ superior	Ianuarie-martie		DGEPP DÎSDȘ Secția juridică	Acte normative modificate	Realizat. Hotărârea Guvernului nr. 891 din 12.11.2013 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1009 din 01.09.2006 Cu privire la cuantumurile burselor de studii.
2.1.4.4. Reconceptualizarea învățământului pedagogic					
1) Implementarea politicii publice „Reconceptualizarea învățământului pedagogic (plan de acțiuni)”	Martie		DÎSDȘ DÎSPMS	Plan de acțiuni	Realizat.
2) Elaborarea Conceptului formării inițiale a cadrelor didactice pentru	Iulie		DÎSDȘ	Concept elaborat	Realizat.

învățământul secundar general pe specialități duble/arii curriculare					
3) Modernizarea Planului - cadru în contextul noii concepții de formare a cadrelor didactice pe specialități duble/arii curriculare	Iulie		DÎSDȘ	Plan-cadru modificat	Realizat. Planul-cadru nu necesită modificări, dat fiind faptul că ideea instruirii concomitente în două domenii înrudite este promovată prin document, iar Dispoziția emisă vine să detalizeze subiectul.
4) Definitivarea Cadrului Național al Calificărilor pentru specialitățile pedagogice (domeniul 14 Științe ale Educației).	Septembrie		DÎSDȘ	Cadrul Național al Calificărilor definitivat	Realizat parțial. Procesul este în derulare.
5) Monitorizarea implementării politicii publice „Reconceptualizarea învățământului pedagogic: (i) identificarea universităților care pot organiza procesul educațional pe specialități duble/arii curriculare/la domeniul 14 Științe ale educației; (ii) verificarea procesului educațional în instituțiile stabilite; (iii) asistența metodică privind implementarea politicii publice.	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de universități participante	Realizat. Sînt implicate în proces 8 instituții de învățămînt superior care realizează formarea inițială în domeniul 14 Științe ale educației. Instituțiilor respective li s-au repartizat locuri pentru domeniul respectiv în sesiunea de Admitere 2013. Actualmente se desfășoară pregătirea la 33 de specialități duble.
2.1.5. Diversificarea și dezvoltarea relațiilor de colaborare cu statele lumii și organizațiile internaționale în vederea promovării dezideratelor de integrare europeană					
2.1.5.1. Racordarea sistemului educațional național la rigorile europene (PDS)					
1) Colaborarea cu Grupul de Lucru al Procesului de la Bologna (Follow-up Group Bologna)	Pe parcursul anului		DRIIE DÎSDȘ		Realizat. Conform solicitărilor au fost completate chestionare și prezentate informații către Secretariatul Grupului privind mobilitatea academică, oferirea de granturi și burse de studii pentru mobilitățile internaționale, cadrul calificărilor etc.
2) Promovarea cooperării cu Fondul European de Instruire (ETF)	Pe parcursul anului		DRIIE		Realizat. Cooperare cu ETF pentru definitivarea Planului de Activitate

					ETF în 2013, a fost acordat suport logistic pentru organizarea seminarelor tematice în domeniul învățământului secundar profesional (februarie și aprilie 2013), de comun acord a fost organizată Conferința internațională privind Educația antreprenorială, care s-a desfășurat sub egida ETF, la Chișinău în perioada 11-12.06.2013. Delegația Ministerului Educației a participat la Conferința de totalizare în cadrul Procesului Torino (Mai 2013, Italia, Torino).
3) Coordonarea activităților ce țin de implementarea proiectelor educaționale în colaborare cu organizațiile internaționale și regionale, precum CoE, OIF, ONU, IEC, CRC, OCMN etc.	Pe parcursul anului		DRIIE		Realizat. Activități realizate de CoE cu privire la proiectul privind consolidarea încrederii între cele 2 maluri ale Nistrului. În perioada 17-19.04 a avut loc vizita experților europeni la USM și Universitatea din Tiraspol pentru a discuta subiecte referitoare la calitatea educației în învățământul superior. CoE acordă suport logistic ministerului la expertizarea Codului Educației și a Cadrului Calificărilor. Mai multe informații și chestionare au fost furnizate la solicitarea organizațiilor specializate ale ONU. În contextul colaborării cu CRC, delegația Ministerului Educației va participa la un seminar de instruire ce vizează Clusterul cunoștințelor în Domeniul VET (13-15.06.2013) în România.
4) Conlucrare cu reprezentanțele Kultur-Kontakt/LED/ADA/GIZ în Moldova în contextul realizării	Pe parcursul anului		DRIIE		Realizat. Tîrgul Firmelor de exercițiu - 04.04.2013 - cu participarea a 18 instituții de

proiectelor în domeniul învățământului secundar profesional					învățământ mediu de specialitate și secundar profesional cu 55 de Firme de Exercițiu.
5) Participarea în calitate de experți în cadrul ședințelor Comitetului pentru Politici și Practici Educaționale (CDPEE), Strasbourg, Franța	Pe parcursul anului		DÎSDȘ DRIIE	Note informative	Realizat. S-a participat la ședința CDPEE în februarie 2013, avînd ca obiectiv organizarea conferinței miniștrilor educației din cadrul Consiliului Europei care s-a desfășurat la Helsinki la 26-27.04.2013 și la care a participat delegația ministerului condusă de ministrul educației. În curs de elaborare este analiza răspunsurilor la chestionarul referitor la „Platforma paneuropeană pentru etică și integritate în educație”.
6) Elaborarea rapoartelor EURIDICE, BFUG, pentru secretariatul Bologna, programe TEMPUS etc.	Pe parcursul anului		DÎSDȘ DRIIE	Rapoarte elaborate	Realizat. Completarea chestionarului pentru EUA „Dinamica autonomiei universitare în Republica Moldova”. A fost completat Chestionarul pentru BFUG WG privind Portabilitatea granturilor publice și a împrumuturilor în ÎSuperior. A fost completat Chestionarul pentru BFUG „Dimensiunea socială”. A fost monitorizat procesul de completare a chestionarului de către ÎIS. Au fost prezentate comentarii la setul de documente examinate în BFUG WG privind raportarea țărilor membre.
7) Coordonarea activității grupului de lucru implicat în procesul de reglementare a conflictului transnistrean	Pe parcursul anului		DRIIE		Realizat. Pregătirea materialelor pentru ședințele Grupului de lucru/participarea la ședințe/pregătirea proceselor-verbale pentru ședințele realizate.

2.1.5.2. Majorarea numărului de participanți cu 3% pentru studenți și 1% pentru cadrele didactice în Programe de mobilitate ale Comisiei Europene și organizațiilor internaționale (PDS)					
1) Asistență logistică pentru participarea delegațiilor Ministerului Educației la ședințe, seminare și întruniri, organizate de către organismele internaționale și regionale	Pe parcursul anului		DRIIE	Nr. de programe/activități/ evenimente	Realizat. Suport în participarea conducerii ministerului la Forul Mondial al Educației, Londra, ianuarie 2013, Comitetul Mixt al Miniștrilor Educației din cadrul Programului CEEPUS, Conferința Miniștrilor Educației din Finlanda, Conferința Miniștrilor Educației din Erevan (12-14.09.2013), Conferința regională a Miniștrilor Educației din Turcia, a vizitelor delegațiilor ministerului în România, Slovacia, Cehia, Germania, Irlanda, precum și în vizite de studiu în cadrul Programului TEMPUS etc.
2) Participarea activă în cadrul seminarelor/conferințelor internaționale și diseminarea informațiilor relevante în cadrul universităților	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de seminare/conferințe	Realizat. În cadrul seminarului regional Tempus (aprilie 2013), dna E. Petrov a prezentat studiul de caz al Republicii Moldova cu privire la resursele umane în învățământul superior. Participarea dnei E. Petrov la atelierul de lucru în cadrul proiectului ATHENA „New trends of the draft Code of Education”. Participarea la ședința de lansare a proiectului ATHENA. Prezentarea raportului „Formarea inițială și continuă în domeniul EI” în cadrul Conferinței Internaționale „EI: realități și perspective de dezvoltare în Republica Moldova”; Participarea dnei D. Usaci la Conferința „E-learning – mijloc de integrare socială a tinerilor din Republica Moldova”. Participarea dnei N. Velișco la

					seminarul de la Vilnius „Internaționalizarea învățământului superior” 25-26.09.2013. Participarea dnei E. Petrov la întrunirea Rețelei persoanelor de contact NQF din țările Europei de Est, 1-2.10.2013. Au fost realizate activități în cadrul a trei proiecte TAIEX, inclusiv 2 misiuni ale experților (Petrov E., Lisnic E.) și o vizită de studiu (Lisnic E., Velișco N.).
3) Promovarea participării studenților, masteranzilor, cercetătorilor și cadrelor didactice la programele Uniunii Europene LLL (Erasmus-Mundus, Jean Monett, Youth in Action, e-Twinning) și programele CEEPUS, ACES, Pestalozzi, PASH	Pe parcursul anului		DÎSDȘ DRIIE	Nr. de participanți în programe de mobilitate	Realizat. Activități/seminare metodice de diseminare a Programelor de mobilitate Erasmus-Mundus, e-Twinning, CEEPUS, ACES au avut loc în februarie, martie, mai. Mai multe informații despre proiecte au fost mediatizate prin site-ul Ministerului Educației. Instituțiile de învățământ din republică implementează actualmente 10 proiecte TEMPUS, în valoare de 3,25 mln Euro. În cadrul Erasmus Mundus-Acțiunea II, sunt realizate 15 proiecte la care participă 11 universități din țară și 180 de studenți. Organizarea vizitei în Republica Moldova a reprezentanților ERSTE Foundation, care promovează Programul ACES (05.03.2013), Asigurarea participării coordonatorului național la ședința de totalizare în cadrul programului ACES (Bratislava, 09.04.2013). Suport metodologic și scrisori de recomandare pentru aplicații în

					cadrul Programului CoE Pestalozzi (circa 10 scrisori de recomandare). Plasarea pe pagina web a ministerului informații utile despre programele de mobilitate.
4) Participarea la activitățile organizate în cadrul programelor UE pentru țările din Parteneriatul Estic și Strategiei UE pentru regiunea Dunării	Pe parcursul anului		DÎSDȘ DRIIE	Nr. de activități/programe implementate	Realizat. În perioada 29.05.2013 reprezentanții ministerului au participat la reuniunea ordinară a Platformei nr. 4 „Contacte între oameni” a PaE, care s-a desfășurat la Bruxelles. În carul reuniunii a fost discutat planul de activitate pe 2014 – 2015. Au fost abordate aspecte privind participarea Republicii Moldova și a statelor PaE în Programul Erasmus for All, eTwinning și alte programe. De asemenea, au fost diseminate prin intermediul site-ului Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene informații despre inițiativele UE pentru Regiunea Dunării. În octombrie curent, reprezentantul ministerului a participat la Grupul de conducere a Priorității nr. 9 a Strategiei, la București. Prezentarea reformelor din învățământul superior în cadrul subcomitetului4 (N. Velișco). Participarea la Vilnius în cadrul conferinței internaționale privind învățământul superior.
5) Asistență în lansarea și organizarea programelor educaționale ale Guvernului SUA (ACCELS, FULBRIGHT, IREX etc.) și alte Programe precum „YOUTH for	August-octombrie		DRIIE	Nr. de participanți în programe	Realizat. Suport informațional în mediatizarea Programelor educaționale în Republica Moldova și în organizarea concursurilor de selectare a candidaților.

Understanding”, Liga Națională pentru Dezbateri Preuniversitare, ACES și a.					Recunoașterea studiilor participanților în programe de mobilitate.
6) Mediatizarea informației și acordarea suportului metodic instituțiilor de învățământ pentru participare în Programele CE–TEMPUS (Development of Quality Assurance in Higher Education in Moldova și Enhancing University Autonomy in Moldova) și Erasmus-Mundus Action II	Pe parcursul anului		DRIE DÎSDȘ	Nr. de studenți participanți Nr. de cadre didactice participante	Realizat. Seminar informativ organizat la 22.02.2013. Informații plasate pe site-ul ministerului și remise către instituții de învățământ superior. În cadrul Proiectului Tempus privind asigurarea calității a fost organizată o serie de traininguri destinate actorilor responsabili de procesul de asigurare a calității (studenți – 65, cadre didactice – aprx. 100).
7) Lansarea Programului e-Twinning în Republica Moldova și acordarea asistenței în operaționalizarea activității Agenției de Suport pentru Programul e-Twinning	Ianuarie-februarie		DRIIE		Realizat. Agenția de Suport pentru Programul e-Twinning a fost operaționalizată în ianuarie 2013. În perioada februarie-martie au fost organizate circa 20 de traininguri de instruire în instituțiile de învățământ din mun. Chișinău. În aprilie curent Agenția a organizat cursuri on-line pentru profesorii care intenționează să participe în Program. În mai curent, de comun cu Consiliile Americane, au fost organizate cursuri de l. engleză pentru profesori. Actualmente republica este implicată în 16 proiecte la care participă 72 școli și 123 cadre didactice din întreaga țară.
8) Conlucrarea cu misiunile diplomatice, acreditate în Republica Moldova și ONG-urile/donatorii care activează în domeniul educației, privind obținerea asistenței tehnice pentru realizarea și promovarea	Pe parcursul anului		DRIIE		Realizat. Solicitări de asistență/investiții/suport metodologic, perfectate către CE, CoE, UNICEF, Biroul pentru dezvoltare a Elveției, Japonia, Republica Coreea, Statele Baltice,

proiectelor educaționale					Statul Israel etc.
2.1.5.3. Coordonarea studiilor/activității didactice a cetățenilor străini în Republica Moldova					
Conlucrarea cu instituțiile de învățământ din subordine privind oferirea serviciilor educaționale cetățenilor străini și încadrarea în câmpul muncii a cadrelor didactice din străinătate	Pe parcursul anului		DRIIE	Nr. de cetățeni străini/cadre didactice, care realizează studii/activează în sistem	Realizat. Examinarea solicitărilor instituțiilor de învățământ superior privind înmatricularea la studii a cetățenilor străini și aprobare pentru încadrarea în câmpul muncii a profesorilor sosiți în republică în cadrul programelor de mobilitate.
2.1.6. Dezvoltarea relațiilor de colaborare bilaterală în domeniul educației cu statele lumii					
2.1.6.1. Negocierea/semnarea Protocoalelor de colaborare					
1) Semnarea Acordului între Guvernul Republicii Serbia și membrii Inițiativei Reforma Educației în Europa de Sud-Est privind sediul Secretariatului Inițiativei Reforma Educației în Europa de Sud-Est	Ianuarie		DRIE	Acord semnat	Realizat. Acord semnat la 25.09.2013.
2) Negocierea și semnarea unui nou Acord de colaborare cu Swiss Core	Martie		DRIE	Acord semnat	Realizat. Acord semnat la 25.02.2013.
3) Negocierea/semnarea Programului de cooperare între Ministerul Educației al Republicii Moldova și Ministerul Educației al Republicii Slovacia în domeniul educației pentru anii 2013-2016	Mai-octombrie		DRIE	Acord semnat	Realizat. Hotărârea Guvernului nr. 640 din 23.08.2013.
4) Negocierea/semnarea Acordului de colaborare în domeniul educației între Ministerul Educației al Republicii Moldova și Ministerul Educației din Statul Qatar	Pe parcursul anului		DRIE	HG aprobată	Realizat. Hotărârea Guvernului nr. 590 din 12.08.2013.
5) Negocierea/semnarea Acordului de colaborare în domeniul educației între Ministerul Educației al Republicii Moldova și Ministerul Științei, Educației și Sportului din Republica Croația	Pe parcursul anului		DRIE	Acord negociat/semnat	Realizat parțial. HG pentru înțierea negocierilor aprobată. În proces de negociere.

6) Negocierea/semnarea Acordului de colaborare în domeniul educației între Ministerul Educației al Republicii Moldova și Ministerul Educației și Științei din Macedonia	Pe parcursul anului		DRIE	Acord negociat/semnat	Realizat parțial. HG pentru înțierea negocierilor aprobată. În proces de negociere.
7) Negocierea/semnarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Lituania privind recunoașterea colaborărilor în învățământul superior	Pe parcursul anului		DRIE	Acord negociat/semnat	Realizat. Acordul a fost semnat la 28.10.2013.
2.1.6.2. Realizarea Protocoalelor interministeriale de colaborare în domeniul educației					
Promovarea unui dialog constructiv cu ministerele educației din statele lumii, cu care Republica Moldova are semnat Protocoale de colaborare în vederea implementării prevederilor tratatelor internaționale și a altor proiecte educaționale	Pe parcursul anului		DRIE	Nr. de burse/activități/proiecte realizate	Realizat. Mediatizate ofertele de burse și recomandați candidații la studii în cadrul Protocoalelor de colaborare cu Cehia, China, Turcia, Bulgaria. Schimb de informații privind ofertele de burse și necesarul de cadre/specialități, anul academic 2013-2014 cu România, Ucraina, Federația Rusă. Mediatizarea ofertelor și suport în delegarea candidaților la stagii de practică, seminare, olimpiade, odihnă de vară. Organizarea, în Chișinău, a cursurilor de perfecționare pentru profesorii din Ucraina în cadrul Protocolului de colaborare cu Ucraina. Este susținută participarea, în comun, la olimpiade, conferințe concursuri internaționale.
2.1.7. Implementarea Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale în educație					
2.1.7.1. Implementarea instruirii asistate de calculator la discipline școlare în toate liceele teoretice (PDS)					
1) Lansarea Proiectului-pilot „Un calculator pentru un elev”	Iulie		Direcția e-transformare, în parteneriat cu MICROSOFT	Proiect implementat în 5 instituții	Realizat. Au fost repartizate 500 de calculatoare în 10 instituții de învățământ. Au fost instruiți conform metodologiei Intel experți din fiecare instituție din proiect.

			și INTEL		
2) Implementarea sistemului electronic Live@edu	Ianuarie-decembrie		Direcția e-transformare, în parteneriat cu MICROSOFT	50% din profesorii preuniversitari utilizatori de sistem	Realizat parțial. A fost doar în 3 raioane implementat. Au fost deschise circa 2200 de conturi pentru profesori.
2.1.7.2. Asigurarea cadrului normativ pentru instruirea la distanță (PDS)					
Lansarea proiectelor-pilot de instruire la distanță în trei universități	Septembrie		Direcția e-transformare CTICE DÎSDȘ	Mijloacele tehnice și de program instalate Cursuri electronice elaborate Cadre didactice instruite	Realizat. Lansate 9 centre universitare e-learning, instalate platforme și săli de computere în 9 universități, 77 de cursuri electronice elaborate, 540 de cadre universitare instruite. Beneficiari – 5300 de studenți.
2.1.7.3. Implementarea Sistemului Informațional al Educației (SIE) cu 4 Registre (PDS)					
1) Dezvoltarea unui Registru electronic pentru Cadrul Național al Calificărilor	Octombrie		DE-T DÎSDȘ	Registru elaborat	Realizat parțial. A fost elaborată o propunere de proiect de colaborare cu parteneri din Romania la compartimentul dezvoltarea CNQ. Una din acțiuni ține de asistență în designul Registrului calificărilor.
2) Extinderea sistemului de cartografiere a instituțiilor de învățământ preuniversitar	Februarie-decembrie		Direcția e-transformare CTICE	Sistem implementat	Realizat. Sistemul a fost lansat și testat. Au fost instruiți 35 de administratori SIE raionali/municipali, 1300 de administratori SIE școlari, 23 de analiști naționali, 8500 de diriginți de clase. Au fost colectate datele despre 1366 de instituții, 17371 de clase, 350 mii de elevi, 65 mii de angajați.
3) Elaborarea unui Plan de acțiuni privind promovarea, de comun acord cu companiile private din domeniul TIC, a registrelor electronice ale elevilor	Februarie-martie		DE-T, în colaborare cu companiile din domeniul TIC	Plan elaborat și aprobat	Realizat. A fost elaborat un plan în comun cu ATIC referitor la promovarea profesiilor ce țin de domeniul TIC.

2.1.7.4. Utilizarea tehnologiilor informaționale ale furnizorilor internaționali în educație					
1) Extinderea practicilor de utilizare a TIC în procesul de predare-învățare-evaluare prin implementarea Proiectului comun al Ministerului Educației și Companiei Microsoft „Profesori inovativi – instrumentarul Live@edu”	Aprilie-noiembrie		Direcția e-transformare Compania MICROSOFT	Nr. de profesori, implicați în program Nr. de grupuri tematice create și active Nr. de teme discutate Volumul traficului informațional din spațiul virtual „Live@edu”	Realizat. A fost implementat în 3 raioane. Circa 2200 de conturi deschise. A fost pregătit sistemul pentru a fi implementat pentru toate instituțiile de învățământ preuniversitar.
2) Orientarea profesională și extinderea oportunităților de formare complementară în domeniul TIC prin extinderea Proiectului comun cu CISCO, susținut de USAID	Februarie - august		Direcția e-transformare și informatizare, Proiect USAID	Numărul instituții incluse în proiect	Realizat. Au fost incluse 38 de instituții de învățământ. Au fost implicați circa 3000 de elevi din clasele absolvente.
2.1.8. Promovarea modului sănătos de viață					
Asigurarea instruirii și formarea abilităților în promovarea modului sănătos de viață la elevi, adolescenți și tineri în cadrul disciplinelor obligatorii: educație civică, dirigenție, biologie, educație fizică (PDS)					
1) Asigurarea instruirii și formarea abilităților în promovarea modului sănătos de viață la studenți în cadrul cursurilor universitare	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de studenți informați	Realizat. Lecții publice cu participarea lucrătorilor medicali, angajaților poliției (realizarea Planului național de acțiuni antidrog pentru anii 2011-2013), a reprezentanților organizațiilor neguvernamentale.
2) Organizarea zilelor naționale privind modul sănătos de viață	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de instituții implicate	Realizat. Organizate în 5 instituții de învățământ superior cu participarea lucrătorilor Casei Naționale de Asigurări.
3) Diseminarea informației privind modul sănătos de viață în căminele studențești	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de studenți/cămine participante	Realizat. Compania Efes Vitanta Moldova Brewery (EVMB) în parteneriat cu Ministerul Educației a lansat Concursul „Prospețime pentru fapte bune”. Premiu: 20 de mașini de spălat și câte 1000 de lei pentru

					implementarea ideii. În urma primei runde – câștigători ai mașinilor de spălat au fost desemnate 20 de echipe: UTM (11), USM (2), UPS (6), UASM (1). În momentul de față, se desfășoară a II-a rundă a concursului. Anual, se desfășoară concursul „Cel mai bun cămin studențesc”.
4) Desfășurarea activităților cu genericul „SIDA – pericol pentru viață sau boală obișnuită” (ore de dirigenție, mese rotunde, întâlniri cu lucrătorii medicali) în instituțiile de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate	Pe parcursul anului		DÎSPMS Instituțiile de învățământ	Activități realizate	Realizat. Astfel, de activități se desfășoară continuu, cu suportul medicilor, specialiști de la medicina preventivă; de obicei aceste activități au loc în lunile aprilie și mai.
5) Implementarea cursului opțional „Decizii pentru un mod sănătos de viață” pentru elevii înmatriculați în învățământul secundar profesional și mediu de specialitate, anul I de studii	Începînd cu 1 septembrie		DÎSPMS	Curs implementat	Realizat. Cursul opțional este în proces de implementare, atît în colegii, cît și în școlile profesionale.
2.1.9. Prevenirea și controlul infecției HIV/SIDA și al infecțiilor cu transmitere sexuală					
Organizarea zilelor mondiale și a lunilor/săptămînilor de popularizare a cunoștințelor medico-igienice în scopul prevenirii infecției HIV/SIDA și a infecțiilor cu transmitere sexuală în rândurile elevilor și studenților (PDS)					
1) Organizarea zilelor mondiale și a lunilor/săptămînilor de diseminare a cunoștințelor medico-igienice în scopul prevenirii infecției HIV/SIDA și a infecțiilor cu transmitere sexuală în rândurile studenților	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de studenți implicați	Realizat. În cadrul unităților de asistență medicală ale unor instituții de învățământ superior (Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Management „IMI-Nova”, Academia de Transporturi, Informatică și Comunicații) funcționează cabinete de consiliere anonimă a studenților.
2) Asigurarea instruirii și formarea abilităților în promovarea modului sănătos de viață în prevenirea HIV/SIDA la tineri în cadrul cursurilor	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de studenți instruiți	Realizat. În instituțiile de învățământ superior au fost organizate ore tematice publice, mese rotunde în cadrul decadelor

universitare					catedrelor cu genericul: Ziua internațională de combatere a infecției HIV/SIDA, Ziua internațională de combatere a tuberculozei, Ziua internațională de combatere a cancerului, Profilaxia hepatitelor virale, cu program de voluntariat.
2.1.10. Asigurarea egalității de gen					
Integrarea perspectivei de gen în programele de formare inițială și continuă a profesorilor (PDS)					
1) Integrarea perspectivei de gen în programele de formare inițială	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de programe	Realizat. Sînt în proces de implementare cursuri cu tematica de gen la nivel de masterat (8). La ciclul I la un șir de programe se propun cursuri opționale (8) cu tematică de gen. 3 instituții oferă cursuri de formare continuă (USM, UST, UPS Creangă).
2) Promovarea domeniilor/specialităților netradiționale de formare profesională în rîndul fetelor/băieților în procesul de admitere	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de specialități	Realizat. La Academia „Ștefan cel Mare”, în sesiunea de Admitere-2013, 30,6% au fost admise fete (9 – 2012, 0 – 2011), la Academia Militară – cca. 14% sînt fete, admise la specialitățile militare.
3) Respectarea dimensiunii de gen în cadrul concursurilor pentru pozițiile de decan/șef de catedră	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de femei/bărbați în funcții de conducere	Realizat. La nivelul instituțiilor de învățămînt superior femeile ocupă următoarele poziții: 23% dețin funcția de rector; 26,5% – funcția de prorector; 32% – funcția de decan; 35% – funcția de șef de catedră.
4) Organizarea activităților cu genericul „Diferențe de gen, posibilități egale și stereotipuri sociale (ore de dirigenție, mese rotunde, traininguri, dispute)	Pe parcursul anului de studii		DÎSPMS Instituțiile de învățămînt	Activități realizate	Realizat. Aceste activități au fost planificate în planurile de activitate ale instituțiilor și se realizează cu aportul diriginților, psihologilor și a pedagogilor sociali.
2.2. Elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor în domeniul educației					
2.2.1. Elaborarea politicilor (dezvoltarea cadrului de politici)					

1) Definitivarea proiectului Strategiei Sectoriale de Dezvoltare a Învățământului „Educația-2020”	Aprilie		DAMEP	Strategie elaborată	Realizat parțial. Proiectul este în proces de consultare publică.
2) Elaborarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei Sectoriale de Dezvoltare a Învățământului „Educația-2020”	Aprilie		DAMEP	Plan elaborat	Realizat parțial. Planul este în proces de elaborare.
3) Definitivarea Strategiei de Descentralizare în Sectorul Educației	Martie		DAMEP	Strategie prezentată la Guvern	Realizat parțial. Proiectul Strategiei este elaborat și pus în dezbatere în cadrul a 3 consultări publice regionale. În funcție de decizia dnei Ministru, urmează să fie organizată încă o dezbatere publică la nivel național, ulterior – definitivat proiectul și prezentat Comisiei paritare pentru descentralizare.
4) Actualizarea CBTM	Februarie-iunie		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile ME	CBTM actualizat	Realizat.
5) Elaborarea Programului național de combatere a abandonului școlar	Pînă în trimestrul III		DÎP	Program elaborat	Realizat parțial. Este elaborat doar în proiect.
6) Elaborarea Programului național pentru eficientizarea politicii de predare-învățare-evaluare a limbii și literaturii române în școala alolingvă din Republica Moldova (2012-2016)	Mai		DÎP	Program elaborat	Realizat. Programul național pentru eficientizarea politicii de predare-învățare-evaluare a Limbii și literaturii române în școala alolingvă din Republica Moldova a fost elaborat. În momentul de față, Programul este examinat de către administrațiile instituțiilor cu instruire în limba rusă. De asemenea, a fost elaborat Planul de acțiuni cu privire la implementarea Programului.
7) Revizuirea și actualizarea Concepției educației fizice și sportului în	August		DÎP	Concepție actualizată	Realizat parțial. Au fost revizuite și actualizate compartimentele

Învățământul preuniversitar					Preliminarii, Obiectivele, Principiile, Structura sistemului de educație fizică din Concepția educației fizice și sportului școlar. În ceea ce privește standardele pregătirii psihomotrice a elevilor și ale evaluării competențelor formate în cadrul lecțiilor de educației fizice nu s-a ajuns la un numitor comun în grupul de lucru.
8) Elaborarea Strategiei parentale și a Ghidului pentru activitatea cu părinții	Aprilie-octombrie		DÎP	Strategie elaborată Ghid elaborat	Realizat parțial. În proces de elaborare. Este necesară consultația cu societatea civilă. Propunem de a transfera subiectul pentru anul 2015, când vor fi elaborate toate curricula pe discipline școlare.
9) Elaborarea Concepției modernizate de predare a disciplinei „Istoria, cultura și tradițiile popoarelor rus, ucrainean, găgăuz, bulgar”	Ianuarie - noiembrie		DÎP ISE	Concepție elaborată	Realizat parțial. În proces de elaborare. Este necesară consultația cu societatea civilă. Propunem de a transfera subiectul pentru anul 2015, când vor fi elaborate toate curricula pe discipline școlare.
10) Aprobarea Concepției de validare a învățării non-formale și informale	aprilie		DÎSPMS Secția juridică CRDÎP	Concepție aprobată	Realizat parțial. Este elaborat Proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobare.
11) Elaborarea propunerii de politică publică (PPP) în domeniul educației „Reformarea învățământului liceal”	Februarie-octombrie		DÎP DAMEP	PPP elaborată și prezentată la Guvern	Realizat parțial. Este emisă Dispoziția Ministrului nr. 202 din 24.04.2013 privind inițierea elaborării PPP respective. Este elaborat și aprobat Calendarul desfășurării procesului de elaborare a PPP. Dispoziția Ministrului și Calendarul au fost prezentate la Cancelaria de Stat. A demarat procesul de identificare a unui eventual suport tehnic.

12) Fundamentarea prin analize/studii de impact și orientarea spre rezultate și priorități în formularea de politici: (i) realizarea studiului „Servicii educaționale de alternativă în educația timpurie”; (ii) realizarea studiului „Mecanisme de asigurare a recensământului elevilor de vîrstă școlară”	Martie – septembrie Aprilie-august		DAMEP, în colaborare cu DÎP DAMEP, în colaborare cu BNS	Studii realizate Rezultate aprobate	Realizat. În rezultatul consultărilor suplimentare cu BNS, s-a convenit asupra unui nou conținut al studiului, care să aibă drept obiectiv stabilirea mecanismului de calculare a efectivului de elevi în instituțiile de învățămînt primar și secundar general pentru anul de planificare/proгноzare. În acest context, a fost emisă Dispoziția Ministrului, a fost aprobat Planul respectiv de acțiuni, în baza căruia a fost realizat studiul. Raportul privind rezultatele studiului este prezentat dnei Ministru pentru examinare și decizie.
---	---	--	--	--	---

2.2.2. Monitorizarea și evaluarea implementării documentelor de politici naționale, intersectoriale și sectoriale

2.2.2.1. Documente de planificare strategică națională

1) Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova-2020”	Trimestrial		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
2) Plan de acțiuni în vederea realizării prevederilor Memorandumului suplimentar privind Politicile Economice și Financiare dintre Republica Moldova și Fondul Monetar Internațional	Lunar (pînă la data de 15)		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
3) Strategia Națională de Descentralizare	Conform actului legislativ respectiv și directivei Guvernului		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
4) Obiectivele de Dezvoltare ale	Semestrial		DAMEP,	Raport elaborat și	Realizat.

Mileniului în Republica Moldova până în anul 2015			în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	prezentat în instanța solicitantă	
5) Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova “Integrarea Europeană – LIBERATATE, DEMOCRAȚIE, BUNĂSTARE”, 2011-2014	Semestrial		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat la Guvern	Realizat.
6) Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2013-2016	Trimestrial		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport completat în baza de date www.raportare.gov.md	Nerealizat. Procesul de raportare în curs de desfășurare.
7) Cadrul bugetar pe termen mediu	Anual		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
8) Strategia securității naționale a Republicii Moldova	Anual		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
9) Planul Național de Acțiuni în Domeniul Drepturilor Omului	Semestrial		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.

10) Acordul de Asociere RM-UE	Pe parcursul anului		DRIIE	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat. Raport prezentat trimestrial privind implementarea obiectivelor prevăzute în Acordul de Asociere.
11) Planul de Acțiuni pentru implementarea Platformei de cooperare a Parteneriatului de Mobilitate RM-UE	Trimestrial		DRIIE	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat. Participarea, în februarie 2014, la ședința de totalizare a activităților realizate în cadrul PM RM-UE. Contribuție la Buletinul informativ al Platformei.
12) Inițiativele Uniunii Europene pentru statele Parteneriatului Estic	Pe parcursul anului		DRIIE	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat. În mai și noiembrie curent s-a participat la Reuninunea ordinară a Platformei nr. 4 „Contacte între oameni” a PaE în cadrul căreia se aprobă planul de activitate pentru anul 2014-2015 și perspectivele participării statelor din regiune la Programul Erasmus for All.
13) Proiectele/programele în cadrul Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării	Pe parcursul anului		DRIIE	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
14) Planul de acțiuni pentru anul 2011-2015 privind implementarea Strategiei Naționale în domeniul Migrației și Azilului	Pe parcursul anului		DRIIE	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
15) Legea privind integrarea străinilor în Republica Moldova	Pe parcursul anului		DRIIE	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat. Metodologie aprobată prin Hotărârea Colegiului nr. 2.3 din 12 aprilie 2013 și pusă în aplicare prin Ordinul nr. 305 din 24.04.2013.
16) Profilul Migrațional Extins al Republicii Moldova	Pe parcursul anului		DRIIE	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
17) Planul de acțiuni privind susținerea diasporei moldovenești pentru anii 2012-2014	Pe parcursul anului		DRIIE	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat. Participarea la ședințele Consiliului de administrare pentru gestionarea resurselor financiare

					destinate diasporiei. Oferirea a 20 de seturi de manuale și suporturi didactice pentru diasporă în contextul Sărbătorii Mărțișorului organizate în țările de destinație a diasporiei și migranților moldoveni (februarie curent), precum și a unui lot de carte pentru diaspora din Italia (luna mai curent).
2.2.2.2. Documente de planificare strategică intersectoriale					
1) Politica Națională de Sănătate	Semestrial		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
2) Strategia națională antidrog	Anual			Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
3) Strategia națională privind politicile de ocupare a forței de muncă pe anii 2007-2015 și Planul național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2012	Semestrial		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
4) Programul național strategic în domeniul securității demografice a Republicii Moldova (2011-2025)	Anual		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
5) Programul național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015 (PDS)	Anual		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.

6) Programul național de promovare a modului sănătos de viață pentru anii 2007-2015 (PDS)	Semestrial		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
7) Programul național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și al infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2011-2015 (PDS)	Semestrial		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
8) Strategia și Planul de acțiuni privind atragerea investițiilor și promovarea exporturilor pentru anii 2006-2015	Anual		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
9) Programul național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020	Anual		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
10) Programul național privind controlul tutunului pentru anii 2012-2016	Anual		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
11) Planul național de acțiuni pentru prevenirea și combaterea Traficului de Ființe Umane	Semestrial		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
12) Programul de stat de susținere a	Anual		DAMEP,	Raport elaborat și	Realizat.

dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii			în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	prezentat în instanța solicitantă	
13) Planul de acțiuni pentru implementarea Observațiilor finale ale Comitetului pentru Drepturile Economice, Sociale și Culturale, adoptate la Geneva la 20 mai 2011, pe marginea celui de-al doilea Raport periodic al Republicii Moldova de implementare a Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale	Anual		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în instanța solicitantă	Realizat.
2.2.2.3. Documente de planificare strategică sectoriale					
1) Strategia consolidată de dezvoltare a învățământului pentru anii 2011-2015 și Planul consolidat de acțiuni pentru sectorul educației, 2011-2015	Decembrie		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în ședința Colegiului ME	Realizat parțial. A fost elaborat proiectul unei noi Strategii de dezvoltare a învățământului „Educația-2020”.
2) Strategia de Descentralizare în Sectorul Educației	Decembrie		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în ședința Colegiului ME	Realizat parțial. S-a raportat privind mersul elaborării Strategiei.
3) Programul de Dezvoltare Strategică al Ministerului Educației pentru anii 2012-2014	Semestrial (în baza Planului anual de activitate al ME)		DAMEP, în colaborare cu subdiviziunile structurale ale ME	Raport elaborat și prezentat în ședința Colegiului ME	Realizat. Conform Metodologiei de evaluare a performanței colective, raportarea pe întregul Plan anual se va face la finele anului.
2.2.3. Alte activități de implementare, monitorizare și evaluare a politicilor					

1) Monitorizarea implementării Recomandărilor-cadru pentru organizarea și funcționarea sistemelor de management al calității	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Notă informativă Nr. de instituții funcționale de management al calității	Realizat. Elaborarea și prezentarea Informației cu privire la implementarea sistemelor de management al calității în instituțiile de învățământ superior (mai 2013). Au fost analizate sistemele de management al calității în următoarele universități: USM, UTM, ASEM, UPS Ion Creangă, US Tiraspol, US Taraclia, US Cahul, USEFS, US Bălți, IRIM, AMTAP, AMilitară, UAgrarăSM, USMF N.Testemițanu, UPerspectiva-INT, UCCM, INED, IUC, USlavonă, IȘt PenaleCA, ATIC, IMI-NOVA.
2) Monitorizarea implementării Recomandărilor-cadru privind evaluarea activității de învățare a studenților	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de instituții monitorizate Nr. de regulamente instituționale Nr. de consultații acordate	Realizat. Acordare consultări pentru 3 instituții (UST, USComrat, USEFS) în procesul de perfectare a regulamentelor instituționale.
3) Monitorizarea implementării creditelor de studii transferabile în formarea profesională inițială	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de instituții monitorizate	Realizat. Monitorizate 3 instituții de învățământ superior (USEFS, IRIM, USComrat) – în proces de examinare a planurilor de învățământ pentru ciclul I; 4 instituții (AAPPRM, UST, USComrat; UPS Ion Creangă) – în proces de autorizare a programelor de masterat; 10 instituții – în proces de examinare a SD.
4) Monitorizarea implementării Planului-cadru pentru învățământul superior	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de instituții monitorizate	Realizat. Examine, evaluate și aprobate 169 planuri de învățământ pentru ciclul I, 13 instituții.
5) Monitorizarea implementării cursului <i>Educație incluzivă</i>	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de instituții monitorizate Notă elaborată	Realizat. Chestionar pentru evaluare elaborat. Evaluare realizată (10 universități). Anchetarea selectivă a studenților în cadrul a 3 universități

					(USBălți, UPS Creangă, UST). Datele statistice procesate și incluse în raportul evaluatorului extern. Recomandări formulate în cadrul Atelierului de lucru III la Conferința internațională (noiembrie 2013).
6) Armonizarea cerințelor față de programele curriculare din învățământul superior la aceleași domenii de formare în diverse universități, în scopul asigurării mobilității interne a studenților	Pe parcursul anului		DÎSDȘ Universitățile	Nr. de programe examine/aprobate	Realizat. CNC pentru ÎS prin componenta „Finalități de studiu – conținuturi”.
7) Autorizarea programelor de studii superioare de masterat și monitorizarea implementării programelor de studii superioare de masterat	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de programe autorizate/verificate	Realizat. 141 de programe autorizate.
8) Monitorizarea desfășurării stagiilor de practică în instituțiile de învățământ superior	Aprilie - octombrie		DÎSDȘ	Nr. de instituții verificate Note informative	Realizat. Monitorizate 11 instituții de învățământ superior de stat.
9) Elaborarea propunerilor pentru Planul de înmatriculare în instituțiile de învățământ superior	Octombrie		DÎSDȘ	Propuneri elaborate	Realizat.
10) Organizarea și desfășurarea Admiterii-2013 (Organizarea procesului de admitere, repartizarea numărului de locuri pe instituții, perfecționarea metodologiei de admitere, monitorizarea admiterii- 2013, evaluarea rezultatelor admiterii- 2013)	Martie- noiembrie		DÎSDȘ	Note informative	Realizat. Sînt elaborate modificările la Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii la Ciclul I, studii superioare de licență. Planul de înmatriculare este în curs de definitivare. Au fost monitorizate 23 de instituții de învățământ superior. Note informative elaborate.
11) Organizarea concursului pentru bursele de merit ale studenților din instituțiile de învățământ în anul de studii 2013-2014	Iulie-august		DÎSDȘ	Lista bursierilor	Realizat.
12) Organizarea concursului pentru acordarea Bursei Președintelui	Iulie-august		DÎSDȘ	Lista bursierilor	Realizat.

Republicii Moldova studenților din instituțiile de învățământ superior pentru anul 2012-2013					
2.2.4. Consolidarea capacităților Ministerului Educației în vederea elaborării, implementării, monitorizării și evaluării politicilor sectoriale					
1) Implementarea Cadrului de monitorizare a politicilor educaționale	Trimestrele II și III		DAMEP	Cadru de monitorizare implementat	Realizat. 1) A fost elaborată și prezentată conducerii pentru aprobare Foaia de parcurs pentru implementarea cadrului de monitorizare. 2) S-a negociat cu UNICEF în vederea acordării unui suport tehnic pentru implementarea Cadrului de monitorizare, subiectul respectiv fiind inclus în proiectul Planului de activitate al UNICEF pentru anii 2013-2014. 3) A fost elaborată și prezentată conducerii ministerului, pentru examinare și aprobare, o variantă inițială a unei propuneri de proiect al UNICEF.
2) Organizarea și desfășurarea unui training de instruire a angajaților din cadrul ministerului privind procesul de elaborare, implementare și monitorizare a documentelor de politici naționale și sectoriale	Martie		DAMEP	Training organizat și desfășurat	Realizat.
3) Implementarea politicii de personal în cadrul aparatului central al ministerului: (i) organizarea și desfășurarea concursurilor pentru funcții publice; (ii) elaborarea și aprobarea Fișelor postului;	Conform necesităților Ianuarie-februarie Ianuarie		DRUFCA	Concursuri realizate Fișe de post aprobate Obiective aprobate	Realizat.

(iii) stabilirea obiectivelor individuale ale funcționarilor publici; (iv) evaluarea funcționarilor publici; (v) instruirea funcționarilor publici.	Ianuarie-februarie Pe parcursul anului			Fișe de evaluare aprobate Plan de instruire aprobat și realizat	
III. Activitatea managerială, de îndrumare și control					
Obiectiv: Asigurarea managerială și metodică a sistemului educațional					
3.1. Activități organizatorice (instructive)					
3.1.1. Ședință organizatorică cu privire la organizarea stagiilor de practică	Noiembrie		DÎSDȘ	Ședință realizată	Realizat.
3.1.2. Ședință de lucru cu privire la monitorizarea sesiunii de iarnă/vară	Februarie		DÎSDȘ	Ședință realizată	Realizat. Dispoziția Nr. 145 din 29.03.2013 cu privire la rezultatele monitorizării sesiunii de iarnă 2012-2013 în instituțiile de învățământ superior (seminar organizat în februarie).
3.1.3. Ședințe cu caracter organizatoric cu privire la Admiterea-2013	Mai-iunie		DÎSDȘ	Ședințe realizate	Realizat. 2 ședințe cu prorectorii instituțiilor de învățământ superior și cu secretarii responsabili ai Comisiilor de admitere (martie, iulie).
3.1.4. Ședințe organizatorice cu privire la implementarea Planului-cadru pentru ciclul I și II	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Ședințe realizate	Realizat. Discutarea compartimentului cu referință la instruirea concomitentă în două domenii înrudite. Dispoziție actualizată și mediatizată pe pagina web a Ministerului Educației.
3.1.5. Ședințe de lucru privind asigurarea managementului calității	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Ședințe realizate	Realizat. Prezentarea și discutarea Informației cu privire la implementarea sistemelor de management al calității în instituțiile

					de învățământ superior.
3.1.6. Ședință instructivă cu responsabilii de completarea Suplimentelor la diplomă	Iunie		DÎSDȘ	Ședință realizată Personal instruit	Realizat. Evaluate selective. Suplimente la diplomă prezentate pentru autentificare. Set de recomandări elaborat în baza evaluării. Ședință cu responsabilii de completarea Suplimentelor la diplomă din instituțiile de învățământ superior organizată, 06 iunie, Chișinău.
3.1.7. Ședințe de lucru cu președinții Comisiilor republicane de evaluare pe disciplinele școlare și de profil	Trimestrul II		DRUFCA	Ședințe realizate	Realizat
3.1.8. Ședințe cu responsabilii de formare profesională continuă /atestare	Aprilie		DRUFCA	Ședințe realizate	Realizat.
3.1.9. Ședințe ale Comisiei Republicane de Atestare: (i) cu privire la organizarea sesiunii de evaluare a cadrelor didactice; (ii) cu privire la rezultatele atestării cadrelor didactice și de conducere pentru anul de studii 2012-2013.	Mai Iunie		DRUFCA	Ședințe realizate	Realizat.
3.1.10. Seminare instructive pentru persoanele responsabile de resurse umane din direcțiile raionale/municipale de învățământ și colegii	Semestrul II		DRUFCA	Numărul specialiștilor instruiți	Realizat.
3.1.11. Seminare instructive pentru responsabilii secțiilor de studii din instituțiile de învățământ superior universitar și mediu de specialitate privind instruirea cetățenilor străini în instituțiile de învățământ din Republica Moldova	Mai, august		DRIIE	Seminare realizate	Realizat.
3.1.12. Ședințe trimestriale cu șefii DGR/MÎTS pe probleme curente	Martie, mai,		DÎP	Ședințe realizate	Realizat. Au fost realizate 5 ședințe cu șefii

	august, octombrie				Direcțiilor de învățământ în perioada aprilie-decembrie 2013.
3.1.13. Ședință cu privire la perfectarea documentației privind activitatea instituțiilor din subordine în baza noii formule de finanțare	Martie		DÎP	Ședință realizată	Realizat. Au fost organizare instruiți privind utilizarea cadrului normativ privind aplicarea noii metodologii de finanțare pentru 22 de raioane, care au început aplicarea formulei din 01 ianuarie 2013, cu participarea reprezentanților direcțiilor raionale finanțe, învățământ, a directorilor și contabililor din școli. La solicitare au fost organizate instruiți repetate în unele raioane.
3.1.14. Ședință cu privire la pregătirea de sezonul estival 2013, finalizarea anului de studii, organizarea timpului liber al copiilor în perioada vacanței de vară	Aprilie		DÎP	Ședință realizată	Realizat. A fost realizată în aprilie 2013 cu șefii DRGÎTS.
3.1.15. Ședință cu privire la pregătirea de noul an de studii 2013-2014 și totalurile desfășurării olimpiadelor școlare	August		DÎP	Ședință realizată	Realizat.
3.1.16. Ședință cu privire la pregătirea de sezonul rece al anului; asigurarea cu cadre didactice, asigurarea cu manuale școlare și totalurile organizării odihnei de vară	Octombrie		DÎP DRUFCA FESM	Ședință realizată	Realizat.
3.1.17. Ședințe/seminare cu specialiști responsabili de disciplinele școlare din cadrul direcțiilor raionale/municipale învățământ	Ianuarie – iunie		DÎP	Ședințe realizate	Realizat.
3.1.18. Ședințe de lucru cu managerii instituțiilor de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate	Trimestrial		DÎSPMS	Ședințe realizate	Realizat. septembrie 2013

3.2. Activități metodice (de consultanță): cursuri de instruire, seminare, traininguri					
3.2.1. Traininguri de instruire privind participarea instituțiilor de învățământ în Programul CEEPUS	Martie, mai		DRIIE, în colaborare cu Agentul Național CEEPUS	Traininguri realizate	Realizat 28.03.2013.
3.2.2. Seminare privind serviciile disponibile pentru studenți	Aprilie, octombrie		DÎSDȘ	2 seminare regionale realizate	Realizat. Ședință cu persoanele responsabile de completarea Suplimentelor la diplomă din instituțiile de învățământ superior organizată, 06 iunie, Chișinău, 25 de persoane instruite.
3.2.3. Seminar republican pentru specialiștii responsabili de disciplinele școlare din cadrul direcțiilor raionale/municipale învățământ cu genericul „Implementarea Standardelor de eficiență a învățării în baza Curricula modernizate disciplinare. Realizări și impedimente”	Februarie, martie		DÎP	Seminare realizate	Realizat.
3.2.4. Seminar republican pentru responsabili DGITS de discipline școlare cu genericul „Organizarea procesului educațional la disciplinele școlare din învățământul preuniversitar în anul de studii 2013-2014”	August		DÎP	Seminare realizate	Realizat.
3.2.5. Seminar pentru managerii instituțiilor de învățământ din partea stîngă a Nistrului și or. Bender în baza LT „Lucian Blaga”, Tiraspol	Aprilie		DÎP	Seminar realizat	Realizat.
3.2.6. Seminar pentru managerii instituțiilor de învățământ din partea stîngă a Nistrului și or. Bender în baza LT „Ștefan cel Mare”, Grigoriopol	Octombrie		DÎP	Seminar realizat	Realizat.
3.2.7. Seminar republican pentru profesorii de limbă și literatură ucraineană cu genericul „Formarea	Aprilie		DÎP	Seminar realizat	Realizat. Seminar realizat la 15.05.2013

competențelor la elevi în cadrul lecțiilor de limbă și literatură ucraineană pe calea integrării conținutului instruirii”, în baza LT „V.Suhomlinskii”, Edineț					
3.2.8. Seminar republican cu genericul „Integrarea sociolingvistică a elevilor alolingvi prin extinderea numărului de discipline școlare studiate în limba română”	Iunie		DÎP	Seminar realizat	Nerealizat. Seminarul nu a fost organizat, dar s-a oferit suport didactic în teritoriu. Se propune transferul seminarului pentru sem.II, 2014.
3.2.9. Seminar republican pentru profesorii de limbă și literatură rusă (școala națională) cu genericul „Corelarea activităților școlare și extrașcolare privind dezvoltarea competențelor comunicative ale elevilor”	Noiembrie		DÎP	Seminar realizat	Realizat. 26.11.2013.
3.2.10. Seminar republican pentru responsabili de disciplina Istorie din DR/MÎTS (raionul Criuleni) cu tema „Competențe de interpretare a surselor istorice”	Octombrie		DÎP	Seminar realizat	Realizat. 04.12.2013.
3.2.11. Training zonal cu profesorii de limbă și literatură rusă în școlile alolingve din Bălți și UTAG cu genericul „Dificultăți în pregătirea elevilor pentru evaluările finale”	Februarie		DÎP	Training realizat	Realizat. 12.02.2013– Bălți, 06.03.2013 - Comrat UTAG
3.2.12. Training cu profesorii de limbă și literatură română în școlile alolingve din Bălți și UTAG cu genericul „Dificultăți în pregătirea elevilor pentru evaluările finale”	Aprilie		DÎP	Training realizat	Realizat. Activitatea a fost desfășurată de către Agenția de Evaluare.
3.2.13. Seminar pentru managerii instituțiilor rezidențiale cu genericul „Eficientizarea procesului educațional recuperatoriu prin implementarea bazei	Februarie-martie		DÎP	Seminar realizat	Nerealizat.

curriculare și a standardelor învățământului special”					
3.2.14. Seminar pentru angajații DGR/MÎTS responsabili de odihna de vară a copiilor și șefii taberelor de odihnă cu genericul „Oportunități de diversificare a activității taberelor de odihnă în condițiile socioeconomice actuale”	Mai		DÎP	Seminar realizat	Realizat. 21-22.05.2013.
3.2.15. Seminar pentru directorii generali ai DGR/MÎTS cu privire la raționalizarea rețelei de învățământ (din experiența raionului Rîșcani)	Mai		DÎP	Seminar realizat	Nerealizat. Activitatea a fost pregătită, dar nu a fost realizată, deoarece conducerea Ministerului a decis ca seminarele cu șefii Direcțiilor raionale să se organizeze în alt format.
3.2.16. Seminar republican pentru cadrele manageriale cu genericul „Actualități și perspective a sistemului rezidențial de îngrijire a copilului”	Septembrie		DÎP	Seminar realizat	Realizat. A fost realizat în octombrie 2013 la IȘE.
3.2.17. Seminar republican pentru responsabili de predare a disciplinelor <i>educația tehnologică și arta plastică</i> (raionul Strășeni)	Octombrie, noiembrie		DÎP	Seminar realizat	Realizat. 29.10.2013.
3.2.18. Seminar republican pentru responsabili de predarea disciplinelor din aria curriculară <i>arte și tehnologii</i> cu genericul „Aplicarea metodelor și tehnologiilor pedagogice moderne în procesul de implementare a curricula modernizată”	Martie Aprilie		DÎP	Seminar realizat	Realizat. 24.04.2013.
3.2.19. Seminar republican pentru responsabili DGÎTS de activitatea educativă cu genericul „Organizarea activității educative în anul școlar 2013-2014”	Iunie		DÎP	Seminar realizat	Realizat.
3.2.20. Seminar republican cu genericul „Asigurarea calității	Mai		DÎP	Seminar realizat	Realizat.

educației prin realizarea continuității în învățământul preșcolar și primar”					
3.2.21. Seminar republican pentru responsabili DGÎTS de învățământul primar cu genericul „Monitorizarea învățării experiențiale în clasele primare din perspectiva curricula modernizate centrate pe competențe”	Februarie		DÎP	Seminar realizat	Realizat.
3.2.22. Seminar republican pentru responsabili DGR/MÎTS cu genericul „Implementarea standardelor de eficiență a învățării la disciplina educație civică” (din experiența instituțiilor de învățământ din mun. Bălți)	Aprilie		DÎP	Seminar realizat	Realizat. Seminar desfășurat la 18.04.2013 în baza experienței acumulate de către Direcția Învățământ, Tineret și Sport, municipiul Bălți și liceele teoretice „G.Coșbuc” și „M.Lomonosov” din localitate. La seminar au participat colaboratori ai direcțiilor învățământ, tineret și sport din toate raioanele republicii, cu excepția raioanelor Basarabeasca, Taraclia, Orhei și UTAG. Activitatea a fost realizată în 2 ateliere.
3.2.23. Seminar republican pentru responsabili de predarea fizicii cu genericul „Aplicarea metodelor și tehnologiilor pedagogice moderne în procesul de implementare a curricula modernizată la Fizică, astronomie”	Noiembrie		DÎP	Seminar realizat	Realizat. 18.04.2013.
3.3. Conferințe (forumuri)					
3.3.1. Organizarea Conferinței zonale cu genericul „De la diversitatea lingvistică spre educația multilingvă și multiculturală”, în baza LT Beleavini, raionul Briceni	Mai		DÎP	Conferință organizată	Realizat. Participanții au apreciat varietatea metodelor utilizate în ateliere și calitatea desfășurării orelor publice și a activității extracurriculare.
3.3.2. Organizarea Conferinței republicane cu genericul „Probleme actuale ale didacticii moderne de predare a limbii române pentru	Octombrie		DÎP	Conferință organizată	Nerealizat. Tematica acestei Conferințe prevede invitarea specialiștilor internaționali în domeniul vizat. Din acest motiv, se

alolingvi”, UPS „I.Creangă”, Chișinău					propune transferarea conferinței pentru sem. III 2014 (este necesară și aprobarea unui deviz de cheltuieli).
3.3.3. Participare la conferințele pedagogice din august (conform orarului prestabilit)	August		DÎP	Participare la Conferințe, note informative	Realizat. Chicu V – a participat la conferința de la Ungheni, Sîngerei, Hîncești, mun. Chișinău; Pagînu V - la conferințele de la Căușeni și mun. Chișinău; Popovici A. – Călărași și Ungheni.
3.4. Concursuri, olimpiade, expoziții					
3.4.1. Elaborarea Programului activităților extrașcolare republicane pentru elevii din învățământul preuniversitar	Ianuarie		DÎP	Program elaborat	Realizat. Programul este elaborat, aprobat prin Ordinul nr. 47 din 31.01. 2013, se implementează.
3.4.2. Organizarea și desfășurarea olimpiadelor republicane la disciplinele de studii	Martie, mai		DÎP	Olimpiade desfășurate la discipline școlare	Realizat. Au fost desfășurate conform orarului aprobat prin ordinul nr. 13 din 18.01.2013, rezultatele sînt plasate pe site-ul Ministerului, rubrica Olimpiade.
3.4.3. Organizarea pregătirii loturilor olimpice și participarea la olimpiadele științifice internaționale la disciplinele de studii (matematică, fizică, chimie, biologie, informatică, ecologie)	Martie – iulie		DÎP	Participare la olimpiade internaționale	Realizat. Sînt desfășurate probele de baraj pentru constituirea echipelor olimpice internaționale la fizică, chimie, biologie și matematică. Rezultate la Olimpiadele zonale/internaționale: matematică: 1 medalie de argint; 9 medalii de bronz, 5 mențiuni de onoare.
3.4.4. Organizarea Festivității „Gala Olimpicilor-2013”	Decembrie		DÎP	Festivitate organizată	Realizat. Au fost elaborate listele elevilor și profesorilor premianți, ordinul și devizul de cheltuieli; s-a coordonat orarul și modalitatea ridicării premiilor cu viceministrul responsabil, reprezentantele cabinetului ministrului, direcția evidență contabilă și rapoarte financiar-bugetare, DGÎTS .
3.4.5. Participarea la organizarea	Mai		DRIIE		Realizat. S-a contribuit la

Expoziției dedicate Zilei Europei					prezentarea standului Guvernului în cadrul Zilelor Europei la Chișinău (18 mai).
3.4.6. Concurs pentru cele mai bune instituții care au implementat cursul opțional: „Administrarea rețelelor și a calculatoarelor”	Februarie - aprilie		Direcția e-transformare, Proiectul USAID	20 de instituții premiate	Realizat. 48 de profesori din 42 de licee din Republica Moldova au primit pe 29.08.2013 certificate de finalizare a cursului pentru formatori la disciplina opțională „Administrarea calculatoarelor și rețelelor”. Astăzi în total sînt instruiți 140 de profesori, din 100 de licee, care, la rândul lor, au înscris la acest curs peste 1000 de elevi. La ceremonie au participat 47 de cadre didactice, iar 20 dintre cei mai activi profesori, ce implementează cursul <i>Administrarea Calculatoarelor și Rețelelor</i> , au primit cîte un set de instrumente necesare pentru lucrări practice în scopul utilizării lor în instituția în care activează.
3.4.7. Organizarea concursului republican de creație a copiilor „Pe aripile fanteziei în țara copilăriei: omagiu lui Spiridon Vangheli”	Decembrie 2012-aprilie 2013		Direcția e-transformare, în colaborare cu Ministerul Culturii, Ministerul Tineretului și Sportului, Biblioteca Națională	Concurs realizat	Realizat. Concursul s-a desfășurat în colaborare cu Ministerul Culturii, din inițiativa Bibliotecii Naționale pentru Copii „I.Creanga”. Ministerul a contribuit cu suma de 5 mii de lei pentru acordarea premiilor speciale.
3.4.8. Organizarea concursului literar „LA IZVOARELE ÎNȚELEPCIUNII” – ediția a XXIII-a	1 februarie – 7 iulie		Direcția e-transformare, în colaborare cu	Protocol semnat Concurs realizat	Realizat. Concursul s-a desfășurat din inițiativa Secției Naționale a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret (IBBY).

			Ministerul Culturii, Biblioteca Națională pentru copii „I. Creangă”, Secția Națională IBBY din Republica Moldova		Ministerul a contribuit cu suma de 15 mii de lei pentru acordarea premiilor învingătorilor și achitarea cheltuielilor de deplasare la superfinala concursului în Iași, România. Concursul literar LA IZVOARELE ÎNȚELEPCIUNII, ediția 2013, a fost dedicat scriitorului JULES GABRIEL VERNE. • Au fost făcute recomandări profesorilor și bibliotecarilor de elaborare a subiectelor pentru etapa școlară și raională a concursului. • Au fost elaborate subiectele pentru 2 probe (orală și scrisă) ale etapei republicane. • Au fost formați și evaluați 70 de copii din 35 raioane/ municipii și determinați 30 de copii performanți cunoscători ai vieții și operei scriitorului JULES GABRIEL VERNE. • Au fost organizate 3 ședințe de pregătire a lotului olimpic desemnat spre participare la etapa internațională a concursului din Piatra-Neamț, România, la care a participat o echipă de 10 copii care au obținut 3 premii (un premiu I, un premiu II, un premiu III).
3.5. Activități de evaluare					
3.5.1. Respectarea prevederilor Planului-cadru în procesul de elaborare a planurilor de învățământ pentru ciclul I și II	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Notă informativă	Realizat. 169 de planuri – ciclul I, 37 de planuri – ciclul II.
3.5.2. Respectarea prevederilor	Iulie-august		DÎSDȘ	Controale realizate	Realizat. Monitorizate 11 instituții

Regulamentului de organizare și desfășurare a admiterii în instituțiile de învățământ superior					de învățământ superior.
3.5.3. Evaluarea procesului de învățământ în instituțiile de învățământ superior (în cadrul examinării petițiilor)	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Notă informativă	Realizat. 2 instituții de învățământ evaluate în cadrul petițiilor (US Balti, US „I.Creangă”).
3.5.4. Monitorizarea organizării sesiunilor de examene	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Notă informativă	Realizat. A fost monitorizată sesiunea de iarnă 2013. Nota expediată instituțiilor de învățământ superior. Urmează monitorizarea sesiunii de finalizare a studiilor de licență.
3.5.5. Evaluarea nivelului de implementare a cursului „Educație incluzivă”	Mai		DÎSDȘ	Evaluare realizată Notă elaborată	Realizat. Chestionar pentru evaluare elaborat. Evaluare realizată (10 universități). Anchetarea selectivă a studenților în cadrul a 3 universități (USBălți, UPS Creangă, UST). Recomandări elaborate și prezentate în cadrul Atelierului III al Conferinței internaționale (noiembrie 2013).
3.5.6. Evaluarea calității Suplimentelor la diplomă eliberate absolvenților (selectiv)	Iunie		DÎSDȘ	Evaluare realizată Set de recomandări elaborat	Realizat. Evaluate selectiv Suplimente la diplomă prezentate pentru autentificare. Set de recomandări elaborat în baza evaluării. Ședință cu responsabilii de completarea Suplimentelor la diplomă din instituțiile de învățământ superior organizată, 06.06.2013, Chișinău.
3.5.7. Monitorizarea activității de formare profesională continuă a cadrelor didactice în Centrele de formare	O dată în trimestru		DRUFCA	Raport elaborat și prezentat conducerii	Realizat.
3.5.8. Coordonarea activităților de evaluare a cadrelor didactice și de conducere care aspiră la gradul întâi și	Trimestrul II		DRUFCA	Raport elaborat și prezentat conducerii	Realizat.

superior					
3.5.9. Controale tematice ale activităților de personal: (i) raioanele Ocnița, Dondușeni, Hîncești; (ii) raioanele Orhei, Strășeni	Trimestrul II Trimestrul III		DRUFCA	Rapoarte elaborate și prezentate conducerii	Realizat parțial.
3.5.10. Monitorizarea procesului de repartizare, angajare și acordare a garanțiilor sociale prevăzute pentru tinerii specialiști repartizați în instituțiile de învățământ din mediul rural	Pe parcursul anului		DRUFCA	Rapoarte/informații prezentate în termenele stabilite	Realizat.
3.5.11. Inspecție tematică privind activitatea DGRÎTS Criuleni cu genericul „Monitorizarea implementării standardelor de eficiență a învățării în baza curricula modernizate la disciplinele școlare”	Aprilie		DÎP	Inspecție realizată, rezultate aprobate	Realizat parțial. Proiect de dispoziție, agendă, chestionare, fișe de analiză elaborate. Inspecția a fost inițial amînată pentru luna octombrie 2013, apoi contramandată.
3.5.12. Inspecție tematică privind activitatea DRÎTS Telenești: „Monitorizarea implementării standardelor de eficiență a învățării în baza curricula modernizate la disciplinele școlare”	Octombrie		DÎP	Inspecție realizată, rezultate aprobate	Nerealizat. DÎ Dondușeni a prezentat planul de lichidare a lacunelor depistate în cadrul evaluării activității (04-06.04.12).
3.5.13. Inspecție tematică cu privire la activitatea grupelor pregătitoare din raioanele Glodeni, Ialoveni, Edineț, Ocnița	Pe parcursul anului		DÎP	Inspecție realizată, rezultate aprobate	Nerealizat.
3.5.14. Inspecție de revenire: activitatea DGRÎTS Anenii Noi	Februarie		DÎP	Inspecție realizată, rezultate aprobate	Realizat. 31.03.2013
3.5.15. Inspecție de revenire: activitatea DGRÎTS Ocnița	Martie		DÎP	Inspecție realizată, rezultate aprobate	Realizat. 03.03.2013
3.5.16. Inspecție de revenire: activitatea DGRÎTS Dondușeni	Aprilie		DÎP	Inspecție realizată, rezultate aprobate	Nerealizat. Nu a fost realizată, dar DÎ Dondușeni a prezentat plan de lichidare a lacunelor depistate în cadrul evaluării activității (04-06.04.12).

3.5.17. Inspecție de revenire: activitatea DRITS Cimișlia	Iunie		DÎP	Inspecție realizată, rezultate aprobate	Nerealizat.
3.5.18. Inspecție tematică privind evaluarea activității manageriale a DGRÎTS Dubăsari	Mai		DÎP	Inspecție realizată, rezultate aprobate	Nerealizat.
3.5.19. Evaluarea activității manageriale a instituțiilor de învățământ din partea stîngă a Nistrului și orașul Bender	Septembrie		DÎP	Inspecție realizată, rezultate aprobate	Nerealizat.
3.5.20. Inspecție tematică privind realizarea procesului educațional în învățământul primar din raioanele Criuleni, Hîncești	Februarie-decembrie		DÎP	Inspecție realizată, rezultate aprobate	Nerealizat.
3.5.21. Inspecție tematică privind activitatea instituțiilor rezidențiale: școala-internat sanatorială Ivancea și școala-internat specială Hîncești	Februarie-noiembrie		DÎP	Inspecții realizate, informații prezentate	Realizat parțial. Au fost realizate vizite de acordare a ajutorului metodic în ambele instituții (în cadrul proiectului susținut de UNICEF). Inspecția nerealizată din cauza lipsei specialistului în domeniu.
3.5.22. Inspecție tematică privind implementarea standardelor de eficiență a învățării la disciplinele Geografie și Istoria românilor și universală (în raioanele Ungheni și Briceni)	Februarie – noiembrie		DÎP	Inspecție realizată, informație prezentată	Realizat.
3.5.23. Inspecție tematică privind implementarea standardelor de eficiență a învățării la disciplina Informatica (raioanele Fălești și Șoldănești)	Septembrie – noiembrie		DÎP	Inspecție realizată, informație prezentată	Realizat: Șoldănești – 30.10.2013; Fălești – 06.11.2013. Note informative prezentate.
3.5.24. Inspecție tematică privind realizarea procesului educațional la disciplinele din aria curriculară Arte și Tehnologii (raioanele Criuleni, Hîncești)	Februarie – noiembrie		DÎP	Inspecție realizată, informație prezentată	Nerealizat.
3.5.25. Inspecție tematică privind realizarea procesului educațional la	Februarie – noiembrie		DÎP	Inspecție realizată, informație prezentată	Realizat. Realizată la 12.11.2013 inspecția tematică privind

disciplinele biologie și chimie: LRPReal, LT „L.Deleanu”, Chișinău					„Monitorizarea implementării standardelor de eficiență a învățării în vederea realizării curricula modernizate la disciplinele Biologia și Chimia. Nota informativă elaborată.
3.5.26. Inspecție tematică privind realizarea procesului educațional la disciplina limba rusă în raionul Comrat	Februarie – decembrie		DÎP	Inspecție realizată, informație prezentată	Nerealizat.
3.5.27. Inspecție tematică la Ungheni, Călărași, Glodeni, Ocnița, Chișinău, UTAG, Taraclia și Bălți cu genericul „Integrarea sociolingvistică a elevilor alolingvi prin extinderea numărului de discipline școlare studiate în limba română”	Martie - aprilie		DÎP	Inspecție realizată, informație prezentată	Realizat.
3.5.28. Inspecție tematică la gimnaziul Ferapontievca, Comrat si LT Danu, Glodeni cu genericul „Analiza perspectivei studierii limbii materne de către populația ucraineană”	Octombrie		DÎP	Inspecție realizată, informație prezentată	Realizat.
3.5.29. Inspecție tematică la Otaci, Ocnița, cu genericul „Analiza perspectivei instruirii copiilor romi”	Octombrie		DÎP	Inspecție realizată, informație prezentată	Realizat.
3.5.30. Inspecție de revenire privind evaluarea activității DGRÎTS Fălești	Aprilie		DÎP	Inspecție realizată, rezultate aprobate	Nerealizat.
3.5.31. Inspecții frontale în instituțiile de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate: (i) Școala Profesională, or. Ocnița; (ii) Școala Profesională or. Ungheni; (iii) Colegiul Național de Comerț; (iv) Colegiul Cooperatist din Moldova	Februarie Octombrie Aprilie Octombrie		DÎSPMS	Inspecții frontale realizate, rapoarte de evaluare prezentate la Colegiul ME	Realizat. Inspecția fronatală la ȘP Ocnița realizată. Nota informativă elaborată și adusă la cunoștința colectivului (Ordinul nr. 161 din 01.04.2013). În perioada 15-26.04. a fost evaluat Colegiul național de Comerț al ASEM, Ordinul nr. 176 din 10.04.2013.
3.5.32. Inspecții tematice în instituțiile de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate:	Aprilie		DÎSPMS	Inspecții tematice realizate, ordine ale ME emise	Realizat. Inspecție la Căușeni și s. Taraclia, Combinatul didactic din Sălcuța, Căușeni, realizată; nota

(i) Școala Profesional, or. Căușeni; (ii) Școala Profesională, or. Drochia; (iii) Colegiul de Informatică din Chișinău; (iv) Colegiul Tehnic Feroviar din Bălți	Octombrie Februarie Octombrie				informativă realizată; inspecția la Colegiul de Informatică – realizată.
3.6. Alte activități de ordin managerial					
3.6.1. Avizarea planurilor de învățământ ale instituțiilor de învățământ superior (ciclul I și ciclul II)	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de planuri avizate	Realizat. 59 de planuri – ciclul I, 37 de planuri – ciclul II, în semestrul II – 169 de planuri la studii de licență, 141 de planuri – la master.
3.6.2. Examinarea dosarelor și elaborarea avizelor pentru conferirea titlurilor științifico-didactice în învățământul superior	Pe parcursul anului		DÎSDȘ	Nr. de avize elaborate	Realizat. Total –78 de dosare.
3.6.3. Constituirea comisiilor republicane de concurs pentru ocuparea posturilor de conducători ai instituțiilor de învățământ subordonate ministerului. Organizarea și desfășurarea concursurilor pentru ocuparea posturilor de rectori/director ai instituțiilor de învățământ: (i) universități – 2; (ii) colegii – 5; (iii) școli profesionale/meserii – 7; (iv) licee – 87; (v) instituții rezidențiale – 9.	Lunar		DRUFCA	Comisii constituite regulamentar Concursuri desfășurate	Realizat.
3.6.4. Monitorizarea, coordonarea și organizarea activităților de atestare a cadrelor didactice/manageriale: (i) constituirea comisiilor republicane de atestare pe disciplinele școlare și de profil; (ii) organizarea recenzării lucrărilor și rapoartelor de autoevaluare;	Martie Aprilie Mai		DRUFCA	Comisii de atestare constituite	Realizat.

(iii) organizarea sesiunii de examinare a candidaților la conferirea/confirmarea gradelor didactice					
3.6.5. Elaborarea/aprobarea/editarea Catalogului cu privire la planurile/programele de formare profesională continuă a cadrelor didactice și de conducere	Decembrie		DRUFCA		Realizat.
IV. Activitatea Colegiului Ministerului Educației (Chestiuni pentru examinare în cadrul ședințelor Colegiului Ministerului Educației) Obiectiv: Dezvoltarea procesului participativ și asigurarea transparenței în activitatea decizională					
1) Cu privire la aprobarea proiectului Strategiei de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pentru anii 2013-2020 și a Planului de acțiuni al Strategiei de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pentru anii 2013-2020	Ianuarie		DÎSPMS	Proiecte aprobate	Realizat.
2) Cu privire la modificarea Regulamentului privind evaluarea rezultatelor învățării, promovarea, absolvirea și transferul elevilor în învățământul primar, gimnazial și liceal, aprobat prin hotărârea Colegiului Ministerului Educației nr. 08 din 05.07.2012	Ianuarie		DÎP	Modificări aprobate	Realizat.
3) Cu privire la aprobarea Regulamentului privind monitorizarea și evaluarea experimentului de instituire a liceelor profesionale	Ianuarie		DÎSPMS	Regulament aprobat	Realizat.
4) Cu privire la rezultatele inspecției frontale a Școlii Profesionale din or. Ocnîța	Februarie		DÎSPMS	Rezultate aprobate	Realizat.
5) Cu privire la aprobarea proiectului Strategiei de Descentralizare în Sectorul Educației	Februarie		DAMEP	Strategie aprobată	Realizat parțial. Proiectul Strategiei încă nu este definitivat (vezi constatarea de mai sus).
6) Cu privire la aprobarea	Martie		DÎSDȘ	Regulament aprobat	Realizat. Este elaborat proiectul

Regulamentului privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul superior (ciclul I, ciclul II)					Hotărârii de Colegiu cu modificările privind admiterea în învățământul superior. Regulamentul a fost aprobat și aplicat în sesiunea de Admitere 2013.
7) Cu privire la aprobarea Metodologiei cursurilor de studiere a limbii de stat prevăzute de Legea privind integrarea străinilor în Republica Moldova	Martie		DRIIE	Metodologie aprobată	Realizat.
8) Cu privire la organizarea odihnei și întremării copiilor și adolescenților în sezonul estival 2013	Aprilie		DÎP	Hotărîre aprobată	Realizat. Hotărîrea Guvernului nr. 286 din 30.04.2013.
9) Cu privire la rezultatele inspectării frontale a Colegiului Național de Comerț	Aprilie		DÎSPMS	Rezultate aprobate	Realizat.
10) Cu privire la validarea/invalidarea experimentului de instituire a liceelor profesionale	Aprilie		DÎSPMS	Hotărîre aprobată	Realizat.
11) Cu privire la aprobarea Metodologiei de implementare a Cadrului Național al Calificărilor pentru Învățământul Superior	Mai		DÎSDȘ	Metodologie aprobată	Realizată parțial. Metodologia este elaborată și a fost remisă ÎÎS pentru examinare. Metodologia a fost examinată la Consiliul Europei, urmează să examinăm propunerile experților.
12) Cu privire la aprobarea Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2013-2014	Mai		DÎP	Plan-cadru aprobat	Realizat.
13) Cu privire la aprobarea recomandărilor și sugestiilor metodologice și manageriale privind organizarea procesului educațional în învățământul preșcolar, primar, gimnazial și liceal în anul școlar 2013-2014	Mai		DÎP	Scrisori metodice aprobate	Realizat parțial. Scrisorile metodice nu au fost aprobate.
14) Cu privire la aprobarea Ghidului de	Mai		DÎSPMS	Ghid aprobat	Realizat, proces de pilotare.

implementare a Sistemului Național de Credite de Studii Transferabile în învățământul mediu de specialitate					
15) Cu privire la aprobarea Planului-cadru pentru învățământul mediu de specialitate în baza Sistemului Național de Credite de Studii Transferabile	Mai		DÎSPMS	Plan-cadru aprobat	Realizat , proces de pilotare.
16) Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare a procesului de învățământ în instituțiile de învățământ mediu de specialitate în baza Sistemului Național de Credite de Studii Transferabile	Mai		DÎSPMS	Regulament aprobat	Realizat , proces de pilotare.
17) Cu privire la aprobarea Regulamentului privind ocuparea prin concurs a locurilor bugetare în instituțiile de învățământ superior de stat	Iunie		DÎSDȘ	Regulament aprobat	Realizat . Mediatizat pe pagina web a Ministerului Educației.
18) Cu privire la totalurile inspecției tematică a activității DGRÎTS Criuleni, cu genericul „Monitorizarea implementării standardelor de evaluare a eficienței învățării în baza curricula modernizate la disciplinele școlare”	Iunie		DÎP	Notă informativă aprobată	Nerealizat .
19) Cu privire la totalurile olimpiadelor republicane la disciplinele de studii	Iunie		DÎP	Notă informativă aprobată	Realizat .
20) Cu privire la actualizarea Regulamentului de activitate a Liceului Republican cu Profil Sportiv	Iunie		DÎP	Regulament aprobat	Nerealizat .
21) Cu privire la aprobarea Concepției actualizate referitoare la educația fizică și sport în învățământul preuniversitar	Iunie		DÎP	Concepție aprobată	Nerealizat .
22) Cu privire la pregătirea instituțiilor de învățământ de noul an școlar și de sezonul rece 2013-2014	Iulie		DÎP	Hotărîre aprobată	Realizat .
23) Cu privire la aprobarea Regulamentului actualizat de activitate	Octombrie		DÎP	Regulament aprobat	Realizat .

al DGR/MÎTS					
24) Cu privire la rezultatele inspecției frontale a Colegiul Cooperatist din Moldova	Octombrie		DÎSPMS	Rezultate aprobate	Realizat.
25) Cu privire la asigurarea managementului calității în învățământul superior	Octombrie		DÎSDȘ	Hotărîre aprobată	Realizat parțial. A fost elaborat Raportul, urmează să fie prezentat la Colegiu.
26) Cu privire la rezultatele inspecției frontale a Școlii Profesionale din or. Ungheni	Octombrie		DÎSPMS	Rezultate aprobate	Realizat.
27) Cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de activitate al instituțiilor de învățământ primar și secundar general	Noiembrie		DÎP	Regulament aprobat	Realizat parțial. A fost elaborată varianta actualizată a Regulamentului. Aprobarea se transferă pentru 2014.
28) Cu privire la totalurile inspecției privind activitatea managerială a instituțiilor de învățământ din partea stîngă a Nistrului și orașul Bender	Noiembrie		DÎP	Notă informativă aprobată	Nerealizat.
29) Cu privire la aprobarea Concepției modernizate de predare a disciplinei „Istoria, cultura și tradițiile popoarelor rus, ucrainean, găgăuz, bulgar”	Decembrie		DÎP	Concepție aprobată	Nerealizat.
30) Cu privire la totalurile inspecției tematice a activității DRÎTS Telenești, cu genericul „Monitorizarea implementării standardelor de evaluare a eficienței învățării în baza curricula modernizate la disciplinele școlare”	Decembrie		DÎP	Notă informativă aprobată	Nerealizat.

Total acțiuni în Plan – 369 – 100%
Realizate – 288 – 78,1%
Realizate parțial – 51 – 13,8%
Nerealizate – 30 – 8,1%

Direcția Analiză, monitorizare și evaluare a politicilor